Charles Whiting

Skorzeny

Európa legveszélyesebb embere

FÜGGELÉK

Eredeti cím: Skorzeny
Copyright © Charles Whiting, 1972, 1998
Hungárián edition and translation Copyright © 1998 Hajja & Sons
Magyar kiadás: Hajja & Fiai Könyvkiadó Kft.
ISSN 1418-2467
ISBN 963 9037 39 7

A szerző előszava

- Megváltozott a terv - jelentette ki a rövidre nyírt, szőke hajú, apró termetű, délnémet akcentussal beszélő doktor. Egy perccel azelőtt érkezett meg váratlanul a forgalmas német kisvárosi állomásra, amelyen most a kora reggeli ingázók nyüzsögtek. Kezükben degeszre tömött aktatáska, melyben „második reggelijük” lapult, amit a legtöbb német hivatalnok tizenegy óra körül fogyasztott el. A doktor előző nap intézte el nekem ezt az utazást. Egyedül kellett elutaznom a „nagy emberrel” történő találkozóra, ahogy a férfit nevezte. Most pedig egyszerre csak felbukkant ezen a hideg téli napon, és bejelentette, hogy ő is velem jön. Lehet, hogy ez is csak része a macska-egér játéknak, hiszen *Herr Doktor,* mint a hozzá hasonlók, akikkel a Szövetségi Köztársaságban találkoztam, a legalitás határán működtek. Vagy csak színjáték? Végül is ez a háttérben vívott háború, amelynek a „nagy ember” is résztvevője, több mint egy negyedszázada folyt már, azóta, hogy Németország elvesztette a háborút.

Ahogy kényelembe helyeztük magunkat az expresszvonat másodosztályú fülkéjében, és észak felé indultunk - „Az első osztályon olyan emberekkel is összefuthatunk, akikkel nem szívesen találkoznánk” a doktor azt mondta, maga a találkozó is máshogyan megy majd végbe. Nem Hamburgban kerül rá sor, mint ahogy abban megállapodtunk, hanem az Elba másik partján, egy kisvárosban, Harburgban. Megértem, ugye? A férfit, akit annyira szerettem volna már meginterjúvolni, még mindig körözik a Szövetségi Köztársaságban, mint ahogy az elmúlt negyedszázad alatt végig. A német hatóságok nem szívesen látták volna. Akár- hová ment, mindenhol csak bajt okozott. Nem szeretnénk, ha meggyűlne a bajunk a rendőrséggel, ugye? Csak helyeselni tudtam. Különben is, a „vörösök” - *Herr Doktor* még mindig ilyen avítt kifejezéseket használt - élvezettel tennék rá a mancsukat. Ha sikerülne nekik, valószínűleg világraszóló tárgyalást rendeznének neki. Hiszen megértem, ugye? Természetesen megértettem.

Egy óra múlva Harburgba értünk. A felújításra szoruló állomásnál fekete BMW várt bennünket, járó motorral. Észrevettem, hogy nem helyi rendszámtábla van rajta. A sofőr nem mutatkozott be, ami elég szokatlan egy ilyen, formaságokra nagyon is adó országban, mint Németország.

A gázra taposva elindult, majd többször is körbejártuk Harburgot. Ugyanazokat a helyeket láttam újra. A sofőr nyilván ellenőrizte, nem követik-e. Végül elégedetten állt meg, kitett bennünket egy jellegtelen utcán, és elhajtott.

A lakásban - igazából kettő volt belőlük, számomra érthetetlen módon, hiszen ezek az emberek nyilván nem ott éltek - kopottas öltönyt viselő középkorú férfiak fogadtak. A legtöbbjük akcentusából ítélve idegen volt, és mind fáradtnak látszottak. Bár még csak tíz óra volt, whiskyt és német *Sekt*et (pezsgő) ittak, ijesztő iramban. Türelmetlenül vártam, s eközben határozottan az az érzésem támadt, hogy nagyon kirívok a zsúfolt helyiségből, ahol senkit nem mutattak be nekem, és az én nevem sem érdekelt senkit. Kíváncsi voltam, most vajon mi fog történni.

Végül a vezetőjük - soha nem tudtam meg, ki volt az -, úgy döntött, biztonságos a helyzet. „Azok” már elvesztették a nyomukat. A férfi felhívott valakit, majd néhány másodperc múlva, mintegy varázsütésre, kis autókaraván jelent meg az ablak alatt, az utcán. Beszálltunk, majd elindultunk. Mögöttünk egy vihar-verte bogárhátú haladt. Ő volt a hátvédünk, és ellenőrizte, nem követnek-e.

Ahogy áthaladtunk a Hamburgba vezető hídon, megtudtam, a nagyember miért tartózkodik Nyugat-Németországban. Madridban, ahol a bázisa volt azóta, hogy a háború után megszökött az internálótáborból, és száműzetésbe kényszerült, orvosai daganatot találtak a gerincében. Azonnal el kellett távolítani, a spanyol orvosok azonban úgy gondolták, számukra túlságosan kockázatos az operáció, ezért azt javasolták, Németországban vétesse ki. A nagy ember ezzel természetesen vállalta a kockázatot is, de fel volt rá készülve. Egész életében kockáztatott.

Eisenhower tábornok, még a szövetségesek főparancsnokaként, „első számú közellenségnek” nevezte őt, valamint „Európa legveszélyesebb emberének”. Most a kórház egyik magánkórtermének ágyát nyomta, amely messze feküdt magától a klinikától, és ex-kommandósai őrizték, akik átjöttek Nyugat-Európába, csak hogy megvédjék öreg parancsnokukat. A nagyember kétségkívül igen beteg volt. Sok súlyt vesztett, arca furcsa, egészségtelenül sárgás. Széles arcát Bécsben töltött ifjúsága nyomaként forradások barázdálták. Tekintete még mindig olyan kihívó, mint ahogyan a háború idején készített fotókról emlékeztem rá. Az akkoriban véghezvitt hőstettei világszerte híressé tették, bár vannak talán, akik inkább hírhedtnek mondanák.

- Skorzeny - mondta a férfi, lágy bécsi akcentussal. Felém nyújtotta gyönge kezét, és még a hagyományos, vállból indított osztrák meghajlással is megpróbálkozott. Láthatóan nem lepte meg a látogatásom.

Hirtelen eszembe jutott az a dermesztően hideg decemberi nap 1944-ben, amikor egy csapat, ugyancsak egyenruhát viselő fiúval együtt, Belgiumban a keresztutakat kellett őriznünk. Pánikot hagytunk magunk mögött. A törzsőrmester „megpattant” - vagyis dezertált; a tisztek az udvaron elégették a titkos dokumentumokat; az altisztek sörös- és whiskysüvegeket csaptak a falhoz: „Nem szeretnénk, ha a katonák éppen most kezdenének fosztogatni és inni”; újoncokat tereltek egybe mindenütt, és a frontra indították őket. Mindenhol zűrzavar uralkodott.

És mindez amiatt a férfi miatt, aki most ebben a kórházi ágyban fekszik. A vad híresztelések szerint, amelyek egészen a versailles-i főparancsnokságig eljutottak, Skorzeny titkos *Jagdkommandójámk* (vadászkommandó) emberei mindenütt ott voltak, amerikai egyenruhát viseltek, és zsákmányolt dzsipeket vezettek. Mindenki gyanús volt. A védők az úttorlaszoknál azt a parancsot kapták, hogy először lőjenek, és csak utána kérdezzenek; ez az eljárás akkor, decemberben elég gyakorinak számított. Most pedig itt fekszik előttem a fehér kórházi ágyon, betegen és legyengülten az a férfi, aki ezt az akciót a háttérből irányította - a II. világháborúban ez jelentette a legnagyobb lélektani győzelmet, amelyet bármely fél elért.

Most a végső küzdelemmel kell szembenéznie. A német orvosok nemrég fedezték fel, hogy két daganat is van a gerincén, egymás közvetlen közelében. Skorzeny deréktól lefelé megbénult.

- Azt hittem, most elszáll minden energiája, és feladja - emlékezett vissza Heinz Wirmer, az egyik volt SS-kommandós, aki elkísérte Skorzenyt Madridból.

De nem így történt.

- Komolyan meglepett - mondta Wirmer később. - Alig nyelte vissza az eszméletét, máris terapeutát kért, és megesküdött rá, hogy újra beszélni fog. - Ez sikerült is neki, és 1975-ben bekövetkezett haláláig meg is tartotta ezt a képességét.

Skorzenyre mindvégig jellemző ez az eltökéltség. A háború nagyobb része alatt, miután 1941-ben további aktív szolgálatra alkalmatlannak nyilvánították a *Leibstandarte Adolf Hitler* SS- hadosztályban - visszanézve mennyire ironikus -, elkeseredett küzdelmet folytatott a színfalak mögött. Embereivel három kontinens tucatnyi országában harcoltak. Megkísérelték megölni a jugoszláv partizánvezért, Titót; megszöktették a fasiszta diktátort, Mussolinit hegyekben lévő börtönéből; Magyarország, kelletlenül bár, de tovább harcolt a háborúban, mint Németország szövetségese, mivel elrabolták a magyar kormányzó, Horthy admirális fiát.

A hadviselésben először alkalmaztak látványos, új, titkos fegyvereket. Azt tervezték, hogy V-2-es irányított rakétákkal felszerelt tengeralattjárókkal - az angol-amerikai Polarisok elődjének tekinthető - megtámadják New Yorkot. 1944 decemberében Skorzeny erőfeszítései nyomán vált lehetővé az első V- 1-támadás - az Északi-tenger fölött Heinkel bombázókról V-l- es szárnyas bombákat indítottak a Nagy-Britannia nyugati partján lévő célpontokra. Hangtompítós géppisztolyokkal és különleges puskákkal harcoltak, a békaemberek aknái pedig elpusztították a szövetségesek rajnai hídfőit, köztük a leghíresebbet, a Remagennél

lévőt is.

Skorzeny és *Jagdkommandó*jának ejtőernyősei egy ízben megpróbáltak véget vetni a háborúnak azzal, hogy 1943-ban, Perzsiában megkísérelték meggyilkolni a szövetséges vezetőket: Churchillt, Rooseveltet és Sztálint. Skorzeny kémei, szabotőrjei és bérgyilkosai még akkor is megpróbálták kioltani magának a szövetséges főparancsnoknak az életét, amikor már világossá vált, hogy az „ezeréves birodalom” szinte biztosan vereséget szenved, így a szorongatott helyzetben lévő Eisenhowernek napokig a főhadiszálláson kellett maradnia. Ottó Skorzeny nyilvánvalóan soha nem volt hajlandó feladni, még akkor sem, amikor abban a hamburg-bobergi kórházban a biztos halállal kellett szembenéznie.

A *Jagdkommando* emberei gyakran nagy árat fizettek merészségükért, bár a kórházban összegyűlt idős, volt kommandósok, akik anyagi biztonságukat és talán még a szabadságukat is veszélyeztették ezzel a tettükkel, látszólag nem rótták ezt fel hajdani parancsnokuknak. Tulajdonképpen hősök voltak - Churchill még azt is megtette, hogy 1943-ban, az alsóházban elismeréssel említette meg Skorzeny merész tettét, amellyel kiszabadította Mussolinit. Ugyanakkor azonban áldozatok is. Fiatal emberek, akiket kilométerekkel az ellenség frontvonala mögött dobtak le ejtőernyővel, akik egyedül és magukra hagyatva haltak meg a hóval borított orosz pusztaságban. Egyszer az egyik oroszul beszélő *Jagdkommandós* négy hónap alatt 300 kilométert tett meg egy orosz fennhatóság alatt lévő területen, míg végül sikeresen visszatért bázisára. Másokat vadakként üldöztek a román hegyekben, és amikor kézre kerültek, botokkal agyonverték őket. A modern brit SAS-kommandósokhoz hasonlóan fiatal férfiak voltak, akik tudták, hogyan maradjanak életben távol a civilizációtól, és hogyan találják fel magukat azokban a kétségbeejtő helyzetekben, amelyekbe gyakorta kerültek.

Ezek a bátor fiatalemberek jobb sorsot érdemeltek volna. Vegyük csak Skorzeny három, amerikai katonának öltözött szabo- tőrjének esetét, akiket 1944 decemberének harmadik hetében, az amerikai frontvonal mögött, az Ardennekben fogtak el. Amerikai foglyulejtőik halálra ítélték őket. „Az amerikaiak elfogtak bennünket” - írja egyikük kegyelmi kérvényében „pedig mi egyetlen lövést sem adtunk le, mert nem vagyunk gyilkosok. Halálra ítéltek minket, és most olyan bűnösök miatt kell meghalnunk, akik nem csupán ellenünk, hanem - ami még rosszabb -, a családunk ellen is vétettek.”

A könyörgés azonban nem segített. 1944. december 23-án Belgiumban falhoz állították, majd lelőtték őket (még ma is láthatóak a kivégzőosztag által leadott lövések nyomai). A kémkedés és a szabotázs mindig is veszélyes játszmának számítottak.

Ezek a szerencsétlenül jártak azonban nem változtattak sokat a II. világháború menetén, nem úgy a parancsnokuk, Ottó Skorzeny, aki kialakította a titkos hadviselés módszerét, amelyet azóta sem sikerült utánoznia a világ egyetlen titkosszolgálatának sem (kivéve talán a KGB-t vagy az izraeli Moszadot, bár működésük részleteit igen nehéz nyomon követni). Skorzeny módszerei messze túlmutattak az olyan - szigorúan katonai célokat követő - hadműveleteken, melyeket például a brit SAS-kommandó hajtott végre.

Elképzelése a következőkben foglalható össze: „A fejre menj, és ne a testre.” Más szóval, iktasd ki a vezetőt, és az állam magától összeomlik. A legmagasabb szinten dolgozott. Nézzük meg például azokat az akciókat, amelyeket a Mussolini-, Tito- és Horthy-ügyben hajtott végre, illetve amelyeket Sztálin, Churchill, Roosevelt[3] és Eisenhower ellen tervezett. Az első három esetben erőfeszítéseinek sikeressége azt eredményezte, hogy keleten tovább folytatódott a háború Magyarország és Oroszország között, nyugaton, Olaszországban pedig, Mussolini vezetésével megalakult az új fasiszta köztársaság. A szerencsétlen országban még két évig folytatódott a háború azután, hogy Olaszország megadta magát a szövetségeseknek. Dávid Stirlingtől, a SAS megalapítójától eltérően Skorzeny nem csupán korlátozott katonai eredményeket, hanem alapvető fontosságú politikai célokat kívánt elérni.

[a] Hitler szigorúan ellenezte az ellenség vezetőinek élete ellen irányuló merényleteket. 1943-ban feloldotta ezt a tilalmat, majd ugyanabban az évben lelőttek egy Észak-Afrikából az

Egyesült Királyságba tartó gépet, amely a németek feltevése szerint Churchillt szállította a fedélzetén. Nem a megfelelő gépet lőtték le, de nyilvánvalónak látszott, hogy Skorzeny keze van a dologban. A merényletnek Leslie Howard mozisztár esett áldozatul.

Skorzeny rövid, mindössze két és fél évig tartó „legális" háborús karrierje mérföldkövet jelentett a háttérben folytatott háborúban. Politikai sikerei egyedülálló személyiséggé tették. Merész akciói azonban saját személyes veresége csíráit is magukban hordozták. Ettől fogva már nem élhette egy mérnök mindennapi életét - ez volt ugyanis a végzettsége. Életét titkos szervezkedések töltötték ki, már ha ez egyáltalán lehetséges ezen a szinten, még akkor is, amikor már öreg és beteg volt. 1945 után, amikor mindenki a lehető leghamarább el akarta felejteni a II. világháborút és szörnyűségeit, Skorzeny örökösen szökésben volt, nem csupán a háború alatti tettei, de azután folytatott titkos tevékenysége miatt is. Egészen halála napjáig bujdokolnia kellett. Az azonban biztosra vehető, hogy nem lesz még egy olyan ember, mint a sebhelyes arcú osztrák óriás. Hiszen amit ő tett, az csak nagyon keveseknek adatott meg. Skorzeny, aki ugyan negatív figura volt a történelem színpadán, de annak óriási: kétségtelen, hogy Skorzeny nélkül másképp alakult volna a II. világháború.

1. fejezet

Az ember

A Meuse folyó meredek partján fekvő belga kisvárosban, Dinant-ban uralkodó légkör meglehetősen feszült volt 1944. december 23-án. Azon a csípős napon, az év legrövidebb napján, a 29. páncélosdandár brit páncélosalakulataiból, az amerikai hadtápalakulat néger közlegényeiből, mérnökök vegyes csoportjaiból, amerikai katonai rendőrökből, valamint a hadsereg repülőcsapatainak kiképzetlen embereiből hirtelenében összeállított haderő várta a német XLVII. *Panzer Korps* (páncéloshadtest) támadását, amely éppen abban a pillanatban haladt át az Ardenneken, és a Meuse folyón átívelő kulcsfontosságú hidak felé tartott. Az ellentámadást hét napja indították a németek, mindenhol győzelmet arattak, és minden ellenállást elsöpörtek, amely hátráltathatta volna őket, hogy átjussanak a nagy vízi akadályon, majd elérjék végső céljukat, a szövetségesek antwerpeni kikötőjét, melyen át az utánpótlás érkezett. Huynál és Dinant-nál már elfoglalták a hidakat, így kicsinek látszott annak a valószínűsége, hogy a legyengült szövetséges haderő megállíthatná őket a belga síkságon. Megint ugyanaz fog történni, mint 1940-ben.

Az A. W. Brown ezredes vezette, szedett-vedett angol-amerikai haderő Dinant-ban állomásozott, a folyó keleti partján lévő sík területen, és idegesen várta a németek érkezését. Brown ezredes tudta, hogy emberei aligha jelenthetnek komoly kihívást a német csapatok számára. A brit páncélosok elavultak voltak, és egyébként is megviseltek a hat hónapon át tartó hadjárat után. A 29. páncélosdandárt a hadiraktárból vezényelték a frontra; épp a kellős közepén tartottak annak az ügyletnek, amelynek során az elhasználódott Shermaneket, amelyekkel egész Franciaországon végighajtottak, kicserélték a jobban felfegyverzett, gyorsabb Firefly-okra. Ami a „gyalogságot” illeti, az amerikaiak java része hathetes alapkiképzést kapott az Államokban, körülbelül egy évvel azelőtt, majd azonnal technikai oktatásban részesültek, s mivel ezt követően technikai képzésükre került a hangsúly, a katonák szinte mindent elfelejtettek abból, amit a gyalogsági harcászatról tanultak. Ezenkívül, néhány gránátvetőtől és gépfegyvertől eltekintve, nem rendelkeztek semmiféle nehézfegyverzettel.

Brown, miután fontolóra vette az aznapi helyzetet, azt a következtetést vonta le, hogy a folyón átívelő híd valódi védelmet nyújthat számára. Elrendelte, hogy amint megjelenik az ellenség, robbantsák fel, de csak az ő személyesen kiadott parancsára. Úgy vélte, hogy a német páncélosok valószínűleg dél felől, az országúton közelítik majd meg a várost. Szerencsére, az út egyik pontja kiválóan alkalmas volt a védekezésre, még akkor is, ha számításba vesszük a voltaképpeni kiképzésben nem részesült csapatokat, mert az út sziklás részen vezetett keresztül. Brown megparancsolta mérnökeinek, Hawkins aknákból készítsenek „nyakláncot” az úton keresztül, amivel minden járművet, még a páncélosokat is meg tudják állítani. Ha egy jármű mégsem állna meg az ellenőrzési pontnál, a Hawkins aknák biztosítanák, hogy ne maradjon megtorlatlanul ez a meggondolatlanság.

A kis helyőrség tehát feszülten várta a támadást. Az órák azonban eseménytelenül teltek, egyetlen német páncélos jármű sem bukkant fel. Az éjszaka csöndes volt, eltekintve a háttérben mindig hallható háborús zajoktól - a nehézfegyverek dörejétől. Hamarosan itt az éjfél, és felvirrad karácsony napja.

Motorzaj hallatszott. Az ellenőrzési pontnál várakozó gyalogosok megragadták fegyverüket. Ez lenne a német támadás?

Hirtelen, mielőtt még megállíthatták volna, egy négy embert szállító amerikai dzsip tartott egyenesen az ellenőrzési pont felé. Egy szempillantás alatt elzúgott a várakozók előtt, és a

Dinant felé vezető útra tért. Nem jutott messzire, a következő percben ráhajtott ,a felfűzött Hawkins gránátokra. Hatalmas robbanás hallatszott, lángok csaptak az ég felé, a dzsip pedig hirtelen megállt. Az ijedt angol-amerikai katonák odarohantak. A szövetséges gépkocsi füstölgő roncsai között ott feküdt mozdulatlanul négy férfi. Amerikai egvenruhát viselt.

A katonák egy pillanatra döbbenten álltak meg. Véletlenül a saját embereiket ölték volna meg? Valaki lehajolt, hogy alaposabban megvizsgálja a tetemeket. Tompa fényű zseblámpája segítségével széthajtotta az első férfi terepszínű, nyakig begombolt kabátját. A gallérján az SS ezüstrunái villantak meg. A halottak tehát németek.

1944. december 23-án ehhez hasonló meglepetésben sokan osztoztak a 130 kilométeres ardenneki fronton az offenzíva első napjaiban. Mindenfelől nyugtalanító jelentések érkeztek az ezred- és hadosztály-parancsnokságokra. Álruhás német katonákat jelentettek Huyban (ez a város is a létfontosságú Meuse-híd közelében fekszik); „amerikai” közlegényeket szállító „amerikai” Shermaneket Peiper SS *Obersturmbannführer* 1. SS-páncélos- hadosztályánál; „amerikai” híradós alakulat embereit fedezték fel, amint el akarták vágni az 1. hadsereg és a 12. hadseregcsoport között létesített fővonalat. A jelentések azonban nem csupán a frontra korlátozódtak. Párizsban háromszáz, amerikai egyenruhát viselő német ejtőernyősről tettek jelentést, akik a Café de la Paix-ben gyülekeztek, ahonnan a főparancsnok, Eisenhower tábornok főhadiszállását készültek megtámadni. Bretagne-i parasztoktól az az információ érkezett, hogy nagyszámú, amerikai egyenruhát viselő német ejtőernyőst dobtak le, sőt még Londonban is az a szóbeszéd kapott lábra, hogy álruhás németek jutottak be az ország számos német hadifogolytáborába, ahol nagyszabású lázadást készítenek elő, amely megbéníthatja a szövetségesek utánpótlását.

Miután lassan egy hét is eltelt a németek meglepetésszerű támadása óta, világossá vált, hogy a szövetségesek hátországát a háború addigi legnagyobb arányú kémkedése és szabotázsakciói fenyegetik. A *Greif* akció, amelyet két hónappal korábban, Berlinben olyan sietősen terveztek meg, hogy többen már kezdettől fogva úgy vélték, kudarcra van ítélve, végül mégis kiemelkedő sikerrel járt, sőt talán az egyetlen sikert jelentette a németek számára az ardenneki csata során. Ottó Skorzeny *Obersturmbannführernek* ismét sikerült végrehajtania egyik ámulatba ejtő akcióját. A férfi, akit az amerikaiak hamarosan úgy emlegetnek, mint „Európa legveszélyesebb emberét”, újra megmutatta.

Ottó Skorzeny ifjú évei kevés fogódzót adnak arra nézve, miért vált „Európa legveszélyesebb emberévé”. 1908. június 12-én született, tipikus középosztálybeli bécsi családban. Neve szláv eredetére utal.

Ez a tehetős osztrák család, honfitársaihoz hasonlóan, megszenvedi az I. világháborút követő „nehéz éveket”, amikor az osztrák schilling még annyit sem ért, mint a papír, amire nyomták, a Skorzeny gyerekek pedig csupán a Nemzetközi Vöröskereszt erőfeszítéseinek köszönhetően maradtak életben. Ottó gyerekkora a gazdasági válság legnehezebb éveire esett. Mérnökként dolgozó apjára, aki sokat szenvedett a tőke hiánya, valamint az osztrák schilling elértéktelenedése miatt, úgy emlékszik vissza, mint aki jól az eszébe véste az önfegyelem fontosságát. Ottó tizenöt éves kamaszként evett először vajat, apja azonban azt mondta neki: „nincs ebben semmi rossz; még jól jöhet, ha az ember nem szokik hozzá a könnyű élethez”. A később robusztus óriássá növekedett kamasz számára (193 cm magas, vaskos felépítésű férfi vált belőle), igen hasznosnak bizonyultak a tanácsok és a nevelés.

Tizennyolc éves korában beiratkozott a bécsi egyetem műszaki karára. Életére döntő befolyást gyakoroltak az intézmény diákpárbaj-egyesületei. Azokon az egyetemeken, ahol német nyelven folyt az oktatás, már több mint másfél évszázada ápolták a párbaj vívás hagyományát. A bécsi egyetem sem jelentett ez alól kivételt. A *Schlagend Verbindungok,* vagyis párbajegyesületek óriási népszerűségnek örvendtek a diákság körében. Otto Skorzeny hamar lelkes tagjává vált az egyik ilyen társaságnak, amely Bécs külvárosi kerületeiben, félreeső kávéházakban gyűlt össze, ahol rituális párbajokat vívtak, és ivóversenyeket rendez-

tek.

Otto Skorzeny abban az évben vívta első párbaját, amikor megkezdte tanulmányait az egyetemen. Ahogy évekkel később, emlékirataiban bevallja: „A szívem vadul vert. A sisak vasrostélyán keresztül csak halványan láttam ellenfelem arcát. Penge penge ellen! ... Csupán egyszer tartottunk szünetet, mialatt fertőtlenítettük szablyám pengéjét... Aztán a hetedik menetben hirtelen éreztem, hogy rövid, éles csapás éri a fejemet. Meglepő módon nem éreztem nagy fájdalmat. Csak egyvalamitől féltem: nehogy véletlenül összeránduljak.” Alaptalannak bizonyult a félelme.

A fiatal diák ezt követően még tizenhárom párbajt vívott, amelyek eredményeként szerezte a *Schmißt* két, vagyis sebhelyeit, amelyek egész életében megmaradtak, és ami miatt az amerikaiak a II. világháborúban „sebhelyes arcúnak” nevezték. Otto Skorzeny számára azonban a párbaozás többet jelentett a sokra tartott *Schmißek* megszerzésénél. A későbbiekben erről így beszélt: „Később gyakran hálás voltam azért az önfegyelemért, amelyet a diákklubban sajátíthattam el. Soha egyetlen támadás során sem éreztem magam annyira pocsékul, mint tizennyolc éves koromban, amikor diáktársaim mindent nyomon kö-vető tekintete előtt vívtam életem első párbaját. A szablya által megtapasztalt fájdalom megtanított rá, hogy ne tartsak a félelemtől. Ahogy a párbajozás közben, úgy háborúban is az ellenség fejét kell ütni. Nem vesztegetheted az idődet arra, hogy színlelt támadást indítasz, vagy kikerülöd az ütést. Meg kell határoznod a célpontot, és azonnal megtámadnod.”

A háború kitörése idején Ausztriát, amely az *Anschluss* óta a Harmadik Birodalom részét képezte, arra kötelezték, hogy élőerővel járuljon hozzá a németek háborús erőfeszítéseihez. Skorzeny azonban nem várta meg, hogy behívják. A sikeres, harmincegy éves mérnök, aki Bécsben kiépítette saját üzletét, azonnal és önként jelentkezett a *Luftwaffe*-ba, remélve, hogy pilóta lesz belőle - egymotoros gépen, civilben ugyanis már sokat repült.

Mégis csalódnia kellett. Öt hónapon át tartó kiképzés után közölték vele, hogy „túl öreg”. Úgy tűnt, csupán szárazföldi feladatok teljesítésére alkalmas. Ez már sok volt a számára. Önként jelentkezett az SS elit alakulatába, a *Leibstandarté-b*a, amelyet általában „Hitler testőrségeként” ismertek.

A sok jelentkező közül csupán tizenkettő felelt meg, és Skorzeny is közéjük tartozott. Ezután a hadosztály „holdfény századához” osztották be, amely parancsnokának azon igen kellemetlen szokásáról kapta nevét, hogy előszeretettel folytatta a kiképzést éjjel. Skorzeny, annak ellenére, hogy ő volt a legidősebb a hadosztályba felvettek közül - nem kevéssé erős, robusztus testalkatának köszönhetően - mégis bizonyította rátermettségét. Hamarosan altisztté léptették elő, majd *Fáhnrichhé:* amolyan tisztjelöltté, akinek bizonyítania kellett, mielőtt tisztté válhatott volna. Ezután a *Waffen-SS Das Reich* hadosztályába vezényelték át.

De amint azt későbbi karrierje is bizonyítja, Skorzeny nem a katonai rutinfeladatok elvégzésére született, még akkor sem, ha olyan elit alakulatban teljesíthetett szolgálatot, mint a *Das Reich.* 1940-ben Hollandiában, közvetlenül azelőtt, hogy kinevezték hadnaggyá, éppen egy kávéházban ült, és snapszot ivott néhány katonatársával, miközben megjegyzést tett a hollandiai Bernhard herceg falon lógó portréjára. A német születésű herceg fiatalemberként maga is szolgált az SS-ben, és Skorzeny árulónak tartotta, mert a holland kormánnyal együtt Londonba menekült.

- Vegye le azt a képet - parancsolta a kávéház holland tulajdonosának.

A férfi, aki makacs ember és igaz hazafi volt, tiltakozott.

- Ha nem veszi le rögtön - fenyegette meg Skorzeny -, lelövöm.

A tulajdonos azonban most sem teljesítette a parancsot.

Skorzeny nem habozott. Elővette pisztolyát, célzott, majd eltalálta a képet tartó madzagot. Egyetlen lövés elégnek bizonyult. A kép a földre esett, eltört az üveg, és tovább folytatódott a részeg mulatozás.

Az incidens komoly következményekkel járt. A holland tulajdonos jelentette a történteket

Skorzeny parancsnokának, a mesterlövész pedig hamarosan dühös feljebbvalója előtt találta magát, aki lehordta őt ostobasága miatt - a németek éppen akkor igyekeztek jó kapcsolatokat kialakítani a nemrég legyőzött hollandokkal. Jó darabig nem számíthatott előléptetésre, ráadásul hat hétre bezárták a laktanyába.

Az incidens, valamint sok más (számára legalábbis) bürokratikus eset megerősítette Skorzenyt abban a meggyőződésében, hogy nem neki való a katonai alakulatok rutinszolgálata. 1940- 41-ben azonban nem maradt rá sok ideje, hogy ezen töprengjen. Az események gyorsan peregtek. Skorzeny gyors egymásutánban részt vett a balkáni hadjáratban, a Romániába és Magyarországra történő bevonulásban, 1941 nyarán pedig Oroszország lerohanásában.

Most belekóstolhatott az igazi kemény küzdelembe, amely az elkövetkezendő négy évben mindennapi életének legnagyobb részét kitette. Az SS 2. hadosztálya, a *Das Reich* mindenütt ott volt a csatában; és bár Skorzeny műszaki tiszt volt, akinek feladatát elsősorban az jelentette, hogy a hadosztály tankjainak és hernyótalpas járműveinek mozgását koordinálja, úgy érezte, eljött az ő ideje. Hamarosan megkapta első érdemérmét bátor viselkedéséért, majd később még számos kitüntetésre szert tett, amelyek révén a hitleri Németország egyik legjobban „kidekorált” katonája lett.

Később, az 1941 telén végrehajtott utolsó nagy német offenzívában két tiszttársával egy orosz parasztház menedékében beszélgetett, körülbelül kétszáz méternyire a frontvonaltól, amikor meghallották a hírhedt Sztálin-orgona hangját - mintha ponyva szakadna. Egy, kettő, három... a gránátok csak úgy záporoztak a meglapuló SS-tisztekre. Skorzeny hirtelen erős ütést érzett a tarkóján, és elsötétült előtte a világ.

Amikor magához tért, egy katona cigarettával kínálta meg, és nekilátott lesöpörni róla a földet. Skorzeny feje zúgott; hálásan szívott bele a cigarettába. Nem is sejtette, hogy sérülése hosszú éveken át kínozza majd. Nem fogadott el mást, csupán egy pohár snapszot és néhány aszpirint. Decemberben azonban szűnni nem akaró fejfájása és egyre rosszabbodó bélgörcsei világossá tették számára, hogy vissza kell térnie Németországba orvosi kezelésre. Skorzeny, amikor búcsút mondott bajtársainak, és megígérte, hogy hamarosan ismét közöttük lesz, nem tudta, hogy reguláris katonai szolgálata ezennel véget ért. A kórházvonat annak a sikertelen téli offenzívának többi túlélőjével együtt áthaladt Oroszország pusztaságain, azután Lengyelországon, végül hazaérkezett Németországba. Ott vette kezdetét Skorzeny látványos katonai karrierje, amelyre ő még legvadabb álmaiban sem gondolt volna.

1941 decemberében, miután leromlott egészségi állapotban átszállították Bécsbe, Vaskereszttel, valamint egy olyan betegséggel tért vissza, amely évekig kínozta, még a szövetségesek hadifogolytáboraiban is. Ahogy egyik életrajzírója, Charles Foley írja: „maga mögött hagyta a *Seven Pillars* [Hét pillér] egy példányát [nyilván az elkövetkezendőkre vonatkozó célzásként], valamint maradék illúzióit is; a keleti front harcai pedig megacélozták jellemét”.

1942 első heteiben Skorzeny visszatért Berlinbe, ahol a *Leibstandarte* hadiraktáránál szolgált, és a technikai szolgáltatások felügyelete volt a feladata. A hátországot azonban unalmasnak érezte a frontszolgálat pergő eseményei és a bajtársias hangulat után. Hat hónapig bírta ezt az életmódot, miközben tevékenyen részt vett az 1. SS-hadosztály páncéloshadosztállyá alakításában. Egy napon aztán megkérték, hogy tegyen jelentést a *Waffen-SS* főparancsnokságán.

Skorzenyt kissé meglepte a felszólítás, de azért kötelességtudóan jelentést tett, és figyelmesen hallgatta a magas rangú tisztet, aki az íróasztal másik oldalán ülve elmondta neki, hogy az SS-nek „technikailag magasan képzett tiszt”-re lenne szüksége, aki képes arra, hogy „speciális feladatokat hajtson végre”. Skorzeny most már hegyezte a fülét. Csak nem lehetőséget kap rá, hogy megszabaduljon a hadiraktárban végzett unalmas rutinmunkájától?

A tiszt elmagyarázta, hogy Németország számára elérkezett az idő, hogy kommandókat

állítson fel. A britek korábban már sikeresen folytatták ezt az irreguláris hadviselést, amikor nem voltak képesek nagy arányú támadást intézni az ellenség ellen. Németországnak is szüksége van ilyen alakulatokra, olyan bátor, magasan képzett emberekből álló kis csapatok bevetésére, akik nem várt színtereken folytatnák a harcot. Ezzel nem csupán azt érnék el, hogy az ellenségnek csökkenne fölényérzése, de a kifejtett erőfeszítéshez képest aránytalanul nagy félelmet és pánikot is keltenének.

Skorzeny nem sokáig halogatta a döntést, bár arra a következtetésre jutott, vagy azért ajánlották fel neki a munkát, mert a reguláris *Wehrmacht* hivatásos tisztjei közül egy sem akadt, aki vállalja, vagy mert a főparancsnokság nem engedélyezi ezeknek a tiszteknek, hogy elfogadjanak ilyesféle megbízást, főként az ezzel járó korlátozás nélküli felhatalmazás miatt. Skorzeny érvelése egyértelmű: „Annak, akiben csak egy kis mersz is van” - magyarázta később -, „életének bizonyos válaszútjain csak egy választási lehetősége van. Aki mindig két utat lát, biztosan okos ember... de mást nemigen tudok mondani róla.”

Ottó Skorzeny tehát, akit nemrégiben neveztek ki *Hauptsturmführer dér Reservéwé* (tartalékos SS-századossá) 1943. április 18-án Németország első speciális alakulatának, a *Friedenthaler Jagdverbande* (friedenthali vadászegység) parancsnoka lett; az alakulatot kiképzésének helyszínéről, a Berlin közeli városkáról, Friedenthalról nevezték el. Ezzel kezdetét vette Németország „különleges kommandójának” páratlan karrierje.

2.fejezet

A korai napok

Amikor Ottó Skorzeny szemlét tartott emberei, valamint az azon a tavaszon rendelkezésére álló felszerelés fölött, hamar rájött, hogy Németország első kommandós alakulata nem áll túlságosan fényes jövő előtt.

Eleinte csupán egyetlen századnyi katonával rendelkezett, igaz, ők már tapasztalatokat szereztek a fronton. Egy holland kapitány volt a parancsnokuk, őt azonban átvezényelték a *Waffen* SS-be. Az alakulatnak voltaképpen semmiféle speciális felszerelés nem állt rendelkezésére, eltekintve néhány ellenségtől zsákmányolt fegyvertől, alkatrésztől és némi ruházattól. Olyan szabványos brit kommandós fegyverek, mint például hangtompítóval felszerelt géppisztolyok, plasztik robbanóanyagok, sziklamászó felszerelés stb. nem álltak rendelkezésükre, Skorzeny pedig, a jelentésekből ítélve, nem bízott benne, hogy Adolf Hitler eltűri, hogy a szorongatott helyzetben lévő német hadiipar efféle elmés szerkezetek gyártására vesztegesse az idejét.

Skorzenyt azonban nem lehetett egykönnyen leszerelni. Tulajdonképpen egyik legerőteljesebb jellemvonása volt, hogy nem hitt a vereségben vagy a félelemben. Az elkövetkezendő néhány évben mottójául Nietzsche gondolata szolgált: „élj veszélyesen”.

Névleges főnöke, a fiatal SS-tábornok és titkosszolgálati tiszt, Schellenberg már arra buzdította, hogy hajtsa végre első akcióját, amivel meggyőzhetik Hitlert az új szervezet hatékonyságáról. Skorzeny gyorsan nekilátott összegyűjteni a speciális feladatok elvégzéséhez szükséges embereket. Először volt bécsi diáktársát és barátját, Kari Radlt nyerte meg kapitányának; ez a férfi egészen a háború végéig vele maradt, mint szárnysegédje.

Radl mellé felvett két frissen végzett tisztet, akik a titkosszolgálatba készültek belépni. A tisztek örömmel csatlakoztak a csapathoz, és izgatottan várták az elit kommandó nyújtotta kilátásokat. Ezután hozzáfogott a közkatonák toborzásához. Számos forrásból szerezte be őket: sokukat az SS ejtőernyős zászlóaljából, másokat pedig a brandenburgi gyalogoszászlóalj különleges alakulatából, akik révén magasan képzett ejtőernyősökre tett szert, hiszen szinte kivétel nélkül több nyelven beszéltek. Néhány önként jelentkező a *Waffen-SS*-ből került hozzájuk. A toborzás befejeztével Skorzeny két zászlóaljnyi magasan képzett, lelkes fiatal katonával rendelkezett, akik hithű nácik, és Európa tucatnyi országából kerültek az alakulatba, így a legfontosabb európai nyelvek, az orosztól az angolig képviselve voltak az alakulatban. Ideális társaság az előttük álló feladatra.

Skorzeny azonban nem volt elégedett. Úgy érezte, emberei nem érik el a brit kommandók által felállított magas szintet. Ehhez azonban leginkább speciális felszerelésre lett volna szükségük. Skorzeny két héten át bújta a zsákmányolt, kommandókról és az ellenállásról szóló dokumentumokat, amelyeken szótár segítségével rágta át magát (abban az időben még nem nagyon tudott angolul, bár később jól elsajátította), és úgy ahogy megismerkedett a brit módszerekkel. Hollandiába utazott, ahol a német kémelhárító ügynökök vagy úgy épültek be a holland ellenállásba, hogy kettős ügynökké váltak, vagy úgy, hogy a megfelelő embereket lefizették.

Skorzeny ekkorra már tudta a zsákmányolt brit dokumentumokból, hogy a szövetséges repülők éjjelente átrepülnek Hollandiába, és speciális felszerelést szállítanak a földalatti mozgalom számára. Skorzeny haladéktalanul munkához látott, hogy biztosítsa, a britek az ő saját ellenállási alakulatát - a friedenthali (jelentése: „a béke völgye”) kommandót is ellássák felszereléssel. Holland kettős ügynökök segítségével hamarosan megszerezte azokat a speciális brit eszközöket, amelyeket később saját kommandós akcióiban is felhasznált. Nagy örömére szolgált, és nagyon mulattatta a cselszövés, ahogy minden éjszaka várta, hogy a brit

gépek meghozzák plasztik robbanóanyagokból, Hawkins aknákból, géppuskákból, rádiókból, valamint hangtompítóval felszerelt géppisztolyokból álló szállítmányukat.

Hangtompítós géppisztollyal egyszer kacsát lőtt egy tavon, döbbent *Wehrmacht-tisztek* előtt, akik nem akarták elhinni, hogy ilyesmi lehetséges. Hitler, előre megjósolhatóan, megtiltotta a brit fegyver tömeges gyártását, mert szerinte semmi nem múlhatta felül a német fegyvereket, ezért hangtompítós géppisztolyokat nem készítettek Németországban.

Skorzeny egysége eközben a friedenthali táborban - több holdnyi elhagyatott, erdős terület közepén fekvő hatalmas parkban - várta a bevetést. Laktanya, helyesebben fakunyhók sora épült, ahová önkéntesek özönlöttek, köztük egyre több, nyelveket is beszélő brandenburgi ejtőernyős, akik elégedetlenek voltak azzal, hogy a speciális alakulatot rendes gyalogsági feladatokra vették igénybe.

Schellenberg türelmetlenül követelte, hogy a kommandósok lépjenek akcióba. Skorzeny terve az volt, hogy elvágja a szövetségesek Perzsián áthaladó utánpótlási útvonalát. Oroszországot ezen az útvonalon keresztül látták el a szükséges felszereléssel. Egy német tisztet már becsempésztek az országba, aki kapcsolatba lépett a hegyekben lévő csapatokkal. Ezek tudtára adták, hogy szívesen vívnának gerillaháborút az angol-amerikai hadtáposzlopok ellen, amennyiben Németország hajlandó ezüsttel és arannyal díszített puskákat és kardokat adni nekik cserében.

Radlt Berlinbe küldték, hogy járja végig a főváros régiségboltjait, és régi vadászpuskák meg berakásokkal díszített muskéták után kutasson, de alig hogy visszatért Friedenthalba, törölték az akciót. A német felső vezetés ugyanis nem adott kölcsön Skor- zeny számára nagy hatótávolságú szállító repülőgépet, amely ledobta volna az ejtőernyősöket a hegyi csapatokhoz.

Skorzenynek és Radlnak azonban nem maradt sok ideje a kárba veszett fáradságon töprengeni. Alighogy Radl visszatért Friedenthalba, Schellenberg Himmler parancsára tájékoztatta Skor- zenyt, hogy az SS parancsnoka azt szeretné, ha támadást intéznének Magnyitogorszk, az Urálban fekvő, néhány ezer kilométernyire lévő orosz város ellen. A szovjet hadiipar kívül esett a német bombázók hatáskörén, kivéve a négymotoros Kondort, Himmlernek ezért az az ötlete támadt, hogy Skorzeny újonnan alakult kommandóját veti be, tegyék használhatatlanná a mag- nyitogorszki nagyolvasztókat. Skorzeny azonnal hozzálátott az *Ulm* fedőnevű akció megtervezéséhez, de hamar rájött, hogy a német hírszerzésnek a *Luftwaffe* felderítőegységei által készített fotói ellenére voltaképpen semmit nem tud Magnyitogorszkról és az egész uráli ipari komplexumról. Közölte Radllal, szerinte a terv nem megvalósítható, és erről jelentést tesz Himmlernek. A küldetés kivitelezhetetlen.

Radl azonban tiltakozott. Azt mondta Skorzenynek, semmit sem ér el azzal, ha felbosszantja „a leghatalmasabb embert Európában”; a kommandónak az elkövetkezendő hónapokban nagy szüksége lehet Heinrich Himmler SS *Führert*. Schellenberg sem helyeselte Skorzeny tervét. A sima modorú, cinikus SS-tiszt azt mondta neki: „Minél abszurdabb ötletet kap egy fontos embertől, annál lelkesebben kell üdvözölnie. Haladéktalanul hozzá kell fogni a látványos előkészületekhez; állandóan biztosítani kell róla, hogy a tervek szépen haladnak. Aztán lassan, fokozatosan meg lehet említeni, hogy bizonyos külső tényezők akadályozzák az akció gördülékeny végrehajtását, míg végül azon kapja magát, hogy csodálkozik kezdeti lelkesedésén, és diszkréten félreteszi az egészet, feltéve, hogy addigra még nem feledkezett meg róla.”

Az elkövetkezendő hónapok tehát azzal teltek, hogy sok mindenhez hozzákezdtek, de semmit sem fejeztek be. Skorzeny lassan megértette, ő és emberei milyen szerepet fognak játszani a háborúban. Amikor áprilisban átvette a parancsnokságot, azt az utasítást kapta, hogy „ügynökök segítségét igénybe véve vezessen katonai kommandós támadásokat és szabotázsakciókat”. Skorzeny vérbeli katona lévén természetesen inkább a „kommandós támadások” felé hajlott. Ezenkívül, Németország helyzete akkoriban nem kedvezett a

„szabotázsakcióknak”.

Ahogy Skorzeny a háború után írta: „Egész Európa a mi elnyomásunk alatt állt. Hol találjunk olyan amerikaiakat vagy angolokat, akik készek ügynökökként működni hazájukban a mi oldalunkon? Ha a pénz az egyetlen mozgatóerő, nem várhatunk tőlük túl sokat.”

Skorzeny végül arra az elgondolásra jutott, hogy kizárólag a katonai akciókra kell koncentrálnia, amelyekben német katonákat használ fel, akik „odaadással szolgálják az ügyet”, és a helyi lakosságból csupán egy-két ember segítségét vennék igénybe.

Ezt az elgondolását hamarabb próbára tehette a gyakorlatban, mint gondolta volna.

1943. július 25-én Skorzeny régi bécsi barátaival beszélgetett a berlini Hotel Edenben, a szokásos pohár konyak társaságában. Civil ruhát viselt; nyugodt volt, gondolái elkalandoztak a háborútól. Azt azonban tudta, hogy telefonon hamarosan jelentést kell tennie a friedenthali főparancsnokságnak. Kimentette magát, kelletlenül felállt, majd a hallba, a legközelebbi telefonfülkéhez ment.

A titkárnője már a pánik határán állt, amikor végre felhívta. Két órája az egész bázis őt kereste. Amikor Skorzeny az iránt érdeklődött, miért ez az izgalom, a nő azt kiáltotta:

- Parancsnok, a *Führer* főhadiszállására kell mennie! Egy repülő várja önt, hogy 17.00-kor elindulhasson önnel Tempelhofból!

Skorzeny most már megértette a titkárnő ijedtségét. Eddig még senkit sem rendeltek be az egységből a *Führer* főhadiszállására! Biztosan nagyon fontos dologról lehet szó!

Skorzeny azonnal utasította a titkárnőt, hogy értesítse Radlt, jöjjön vissza Berlinbe.

- Mondja meg Radlnak, hogy csomagoljon nekem össze. Semmiről ne feledkezzen meg. Egyébként nem tudja véletlenül, mi a csoda ez az egész?

- Nem - válaszolta a titkárnő -, mi itt nem tudunk semmiről.

Skorzeny magában ezernyi lehetőséget latolgatott, majd a berlini városi reptérre sietett. Amikor megérkezett, Radl már ott volt, de csak annyit tudott mondani parancsnokának, hogy Olaszországban valami kormányváltás ment végbe. Együtt mentek a várakozó repülőhöz. Amikor Skorzeny elköszönt Radl-tól, és felszállt a gépre, átöltözött egyenruhába, majd leült a legközelebbi ülésre (a fontos személyiségek számára fenntartott gép csak őt szállította). Töltött magának egy konyakot, majd beszíjazta magát, és várta, hogy induljanak.

Skorzeny korábban soha nem járt Hitler keleti főhadiszállásán, a „farkasodúban”. Arra számított, hogy a főhadiszállás lövészárkok és föld alatti bunkerek hevenyészve összeállított egyvelege. Kiderült azonban, hogy egy álcázott kunyhókból és bunkerekből álló kis falucskáról van szó, amely az erdő közepén fekszik, és az SS-gyalogság egy zászlóalja, valamint rengeteg légelhárító fegyver őrzi.

Skorzenynek nem maradt rá ideje, hogy alaposabban megszemlélje a környezetet: Hitler egyik makulátlanul öltözött SS-szárnysegédje haladéktalanul a várószobába kísérte. A helyiség hamarosan megtelt tisztekkel, mindegyikük nála magasabb beosztású. Európa különböző részeiből hívták össze őket, hogy részt vegyenek ezen a rendkívül fontos és bizalmas megbeszélésen.

Végül hatukat bekísérték Hitler szobájába. A helyiség berendezését csupán térképek és egy terepasztal jelentette. A következő pillanatban maga Hitler is belépett. A csoport tagjai vigyázzba álltak, majd az egyik szárnysegéd bemutatta őket.

Hitler hátrált egy lépést, azután végignézett a tiszteken, akik még most is rezzenéstelenül álltak. Hirtelen azt kérdezte:

- Melyikük tud olaszul?

Skorzeny, a legfiatalabb jelentkezett csak:

- Kétszer jártam Olaszországban, motorbiciklivel, és Nápolyig jutottam.

Hitler bólintott.

- Mi a véleményük az olaszokról? - kérdezte mindannyiuktól.

Habozva válaszoltak.

- Tengely partnereink... Az antikomintern paktum tagjai... Szövetségeseink.

Amikor Skorzeny re került a sor, azt felelte:

- Én osztrák vagyok, vezérem.

Úgy érezte, válasza tökéletesen megfelel. Hitler, aki szintén osztrák származású, nyilván megérti, mi a véleménye egy olyan nemzetről, amely szerinte ellopta a régi Ausztria legszebb részét, Dél-Tirolt.

Hitler hosszan nézte a nagy darab bécsit, azután döntött.

- Uraim, elmehetnek. Önnel azonban, Skorzeny *Hauptsturmführer,* beszélni szeretnék.

Miközben a többiek kisorjáztak, Skorzeny azt gondolta magában, Hitler legalább helyesen ki tudta ejteni a nevét, amire a többi jelenlévő nem volt képes. Ez hízelgett az önérzetének.

Amikor magukra maradtak, Hitler azonnal a tárgyra tért.

- Nagyon fontos megbízásom van az ön számára. Mussolinit, jó barátomat és fegyvertársunkat tegnap királya elárulta, és honfitársai letartóztatták.

Hitler az olasz Badoglio-frakció által végrehajtott titkos tárgyalásokra célzott, amelyek eredményeképpen a szövetségesek aláírták az olasz fegyverszüneti egyezményt, s az amerikai csapatok már csak a parancsra vártak, hogy partra szálljanak Dél- Olaszországban. Ezen tárgyalások egyik aspektusát a „Badoglio-kormánynak" az a határozata jelentette, hogy bebörtönzik a *Dúcé*t, aki 1922 óta állt az olasz állam élén.

- Nem hagyhatom, és nem is hagyom cserben Olaszország legnagyobb fiát - folytatta Hitler. - A *Duce* számomra Róma nagyságának megtestesülése. Olaszország az új kormány vezetése alatt el fog fordulni tőlünk. Hűséges maradok régi, drága barátomhoz; azonnal ki kell szabadítani, különben átadják a szövetségeseknek.

Hitler néhány másodperces hatásszünetet tartott, aztán így folytatta:

- Ezennel megparancsolom önnek, hogy hajtsa végre ezt a feladatot, amely létfontosságú a háború kimenetele szempontjából. Mindent be kell vetnie a siker érdekében. Ha így cselekszik, nem érheti kudarc.

- Most beszéljük meg a leglényegesebb dolgokat. Titokban kell tartania küldetését. Magán kívül csupán öt másik személy tudhat róla. Az akció idejére visszatér a *Luftwaffé*ba. Már tájékoztattam Student tábornokot [a német deszantosok vezetője, aki a légierő parancsnoksága alá tartozott]. Vele beszélje meg a dolgot. Tőle tudja majd meg a részleteket is. A maga dolga lesz, hogy megtalálja a *Ducét...* Még egyszer hadd hangsúlyozzam, teljes diszkréciót várok magától... Remélem, hamarosan jelentkezik. Addig is a legjobbakat kívánom.

Hitler ezzel elbocsátotta Skorzenyt, aki elhagyta a szobát.

Alig lépett azonban ki a helyiségből, amikor a *Luftwaffe* egyik tisztje lépett elé:

- Student tábornok akar önnel beszélni.

Ezzel kezdetét vette a Mussolini kiszabadítására indított akció.

3.fejezet

Hol van Mussolini?

Rómában békés helyzet uralkodott, amikor Skorzeny másnap repülővel megérkezett, de a klíma elviselhetetlenül meleg volt. Átöltözött trópusi ejtőernyős egyenruhába, és nekilátott megtervezni az akciót Mussolini kiszabadítására Radllal, aki néhány nappal előbb repült Rómába, a friedenthali alakulat hatvan kiválogatott tisztjével és közlegényével, valamint a hírszerző szolgálatban speciális kiképzést kapott tíz tiszttel.

Az első számú problémát természetesen az jelentette, hogy meg kellett találniuk azt a helyet, ahol fogva tartották a *Dúcé*t, akit római palotájából raboltak el. Rendes körülmények között nem okozott volna különösebb gondot hollétének kiderítése, 1943 júliusában azonban a Rómában állomásoztatott német katonák kesztyűs kézzel bántak hajdani olasz szövetségeseikkel. Abban bíztak ugyanis, hogy bár az olaszok eltávolították Mussolinit, tiszteletben tartják a tengelyhatalmaknak tett ígéreteiket, és folytatják a háborút Németország oldalán. Skorzeny éppen ezért nem alkalmazhatott kemény, direkt módszereket az eltűnt diktátor felkutatására. Úgy érezte magát, mint egy sötétben küzdő, bekötött szemű bokszoló.

Csupán annyit tudott, hogy Mussolinit akkor tartóztatták le, amikor látogatást tett a király olaszországi palotájában. Betuszkolták egy mentőautóba, és ismeretlen helyre szállították. Annak ellenére, hogy Rómában rengeteg találgatás kelt szárnyra a diktátor hollétét illetően, Skorzeny éppen úgy sötétben tapogatózott, mint feljebbvalója, Himmler, aki még egy asztrológus segítségét is igénybe vette, abban a reményben, hogy az talán felfedi, hol rejtegetik Mussolinit.

Háromheti hiábavaló tervezgetés és kutatás után Skorzenynek sikerült információt szereznie. Skorzeny és Radl megismerkedtek egy gyümölcskereskedővel, aki gyakran tett látogatást terracinói üzletfeleinél: ez egy kis városka a Gaetai-öbölben. A gyümölcskereskedő egyik eladónője itt élt, s a Ponza-szigeten állomásozó csapat egyik dragonyosának volt a jegyese. Mussolini korábban itt őriztette legfontosabb politikai foglyait. Az eladónő jegyese az elmúlt néhány héten nem volt eltávozáson. A gyümölcskereskedő és Skorzeny ebből arra következtettek, hogy Ponza egy különlegesen fontos politikai foglyot őriz. Lehet, hogy ez a fogoly Mussolini?

Néhány nappal később ezt a gyanút megerősítette egy fiatal tengerésztiszt, aki azt állította, hogy a *Dúcé*t La Speziában vitték cirkálója fedélzetére, majd a szigetre szállították. A híreket azonnal továbbították Hitler főhadiszállására. A *Führer* hasonló gyorsasággal küldte meg a választ: „Szálljanak a cirkáló fedélzetére, és szabadítsák ki a *Dúcé*t!”

Ahogy Skorzeny a háború után írta: „Huszonnégy órás fejtörést okozott nekünk ez a parancs. Hogyan lophatnánk el valakit a hajó teljes legénységének szeme láttára?” Skorzenynek azonban nem kellett aggódnia. Másnap megtudta, hogy Mussolinit elszállították a szigetről.

A *Dúcé*t rövid ideig egy elhagyatott kis faluban tartották fogva, majd átszállították a La Maddalena-i megerősített kikötőbe, mely egy kis szigeten feküdt, körülbelül öt kilométernyire Szardíniától, ahol a jelentések szerint egy házban őrzik, amelynek német neve Villa Kern.

Skorzeny nem vesztegette az idejét; Hitler folyton sürgette, hogy végre szabadítsa ki Mussolinit. Német matróznak álcázta magát, és egy német tisztet, Warger hadnagyot vitte magával, aki tökéletesen beszélt olaszul. Áthajóztak Szardíniára, ahol egy kis német haditengerészeti különítmény állomásozott, amellyel azonnal kapcsolatba is léptek. Amíg Warger (antialkoholista létére) körbejárta a bárokat, Skorzeny motorcsónakkal indult útnak, hogy felderítse a partot.

Warger „kocsmázásának” meglett az eredménye. Részegen azt hajtogatta, hogy Mussolini

már elhagyta a szigetet, mire az egyik helyi kertész, aki zöldséget és gyümölcsöt szállított a Villa Kernbe, határozottan állította, hogy Mussolini igenis még ott van. Warger, aki akkor és ott ivott először életében, jelentette felfedezését Skorzenynek. Hozzáláthattak a terv kivitelezésének.

Skorzeny, miután megtudta, hogy a villát szigorúan őrzik - szárazföldi csapatokkal és légelhárító tüzérséggel -, úgy döntött, hogy Heinkel 111-esével visszarepül a szárazföldre, és erősítést hoz.

1943. augusztus 18-án, szerdán indult útnak. Gondolataiba merülten ült, de elmélkedéséből hangos kiáltás rezzentette fel:

- *Achtung,* két gép jelent meg mögöttünk! - A következő figyelmeztetés így hangzott: - Angol vadászok!

Skorzeny a legközelebbi géppuskához rohant, a pilóta pedig zuhanásba vitte gépét. A német pilótának sikerült kikerülnie a brit repülőket. Aztán hirtelen leállt a bal oldali motor, a Heinkel pedig óránkénti 640 kilométer/órás sebességgel zuhanni kezdett. Nem volt rá mód, hogy ejtőernyővel kiugorjanak. Valaki rekedten felkiáltott:

- Kapaszkodjanak! - A bombázó nagy csobbanással a tengerbe csapódott. Skorzeny éles fájdalmat érzett a mellkasában, majd hirtelen minden elsötétült előtte. Elvesztette az eszméletét, de most sem hagyta el a szerencséje. A pilótának sikerült felfújnia a mentőcsónakot, majd nemsokára felszedte őket egy olasz légelhárító hajó, melynek feladata Mussolini őrzése volt. A legénység szerencsére nem érdeklődött részletesebben a „német katonák” kiléte felől. Száraz ruhát adtak nekik, majd hamarosan partot értek Szardíniában. Skorzenynek három bordája eltörött.

Nem maradt azonban idejük arra, hogy a veszteségekkel bajlódjanak. Skorzeny pólyával rögzíttette a bordáit, majd elindult a legközelebbi német egységhez, ahol kölcsönvett egy kocsit. Két nappal később visszatért Radlhoz, aki már halottnak hitte feljebbvalóját. A szárnysegéd elmondta, hogy üzenetet kapott a *Führertől,* mely szerint a német titkosszolgálat főnöke, Canaris admirális már tudja, hol van Mussolini. Canaris szerint, akiben egyébként Skorzeny nemigen bízott, Mussolinit Elba szigetén tartják fogva, amely annak idején Napóleon börtöneként szolgált. Skorzeny dühös lett. Úgy érezte, Canaris szándékosan félrevezeti. Student tábornok közbenjárásának köszönhetően Hitler fogadta, így elmondhatta neki a Mussolini fogvatartási helyére vonatkozó gyanúját.

Skorzeny fél órán keresztül beszélt a *Führer* főhadiszállásán a tábornokokból és politikusokból álló válogatott hallgatóság előtt, és próbálta meggyőzni őket arról, hogy Mussolinit La Maddalenában tartják fogva. Végül sikerrel járt. Hitler megfogta a kezét, és azt mondta:

- Hiszek önnek, Skorzeny *Hauptsturmführer!* Igaza van. Visszavonom azt a parancsomat, hogy ejtőernyősökkel támadják meg Elba szigetét. Van már terve La Maddalena megtámadására? Ha igen, kérem, fejtse ki nekem. - Skorzeny elővette a ceruzáját, és miközben Németország legmagasabb rangú katonái hajoltak a válla fölé, gyorsan vázolta tervét, amely már meg is kapta Student tábornok jóváhagyását.

A terv jellemző volt Skorzenyre, aki már fiatal párbajozó diákként is mindig „a fejre ment”. Az akció előestéjén egy német hajó köt majd ki La Maddalenán, néhány magas rangú tiszt udvariassági látogatást tesz a szigeten. Ugyanakkor gyors motorcsónakokból - a németek *R-Boot*ilák hívták ezeket - álló flotta érkezik majd a kikötőbe. Miután tisztelegtek az olasz kikötő parancsnokánál, éjszakára kikötnek. Másnap reggel aknaszedőkből álló flottilla járja körbe a szigetet, fedélzetükön Skorzeny kommandósaival, majd hirtelen lerohanják La Maddalenát. A kikötőben horgonyzó német hajók fegyvereinek védelme alatt a katonák kiszállnak, majd alakzatban a Villa Kernhez masíroznak. Bátor terv, de Skorzeny úgy vélte, ha embereit a villa felé vezényeli, nem lesz baj. Az olasz őröket annyira megdöbbenti majd a látvány, hogy eszükbe sem jut, hogy esetleg védekezhetnének is.

Hitler helyeselte a tervet. A többiek is. A *Führer* azonban még egy utolsó figyelmeztetést adott kommandóparancsnokának:

- Tudnia kell, Skorzeny *Hauptsturmführer,* hogy ha nem sikerül a terve, magának kell viselnie minden felelősséget, mivel Olaszország névleg még szövetségesünk. Államunk érdekében azt kell mondanom, ön parancs nélkül hajtotta végre az akciót, és félrevezette az önt támogató egységeket és parancsnokaikat. - Ha elbukik, csak magára számíthat a továbbiakban. - Skorzeny bólintott, jelezvén, hogy megértette az elmondottakat. Amikor azonban Hitler búcsúzáskor kezet rázott vele, felnézett hatalmas, széles vállú honfitársa szemébe, és azt mondta: - De meg fogja csinálni, Skorzeny!

Ahogy Skorzeny később visszaemlékezésében írja: „Annyira magabiztosan mondta ezt nekem, hogy engem is egészen fellelkesített. Sokat hallottam már Adolf Hitler hipnotikus erejéről. Azon a napon én is érezhettem ezt.” (Később, amikor ez az erő már nem hatott rá, Olaszországban azt mondta Radlnak, Hitler megfenyegette őket, ha nem járnak sikerrel, őket vonják felelősségre. Radl csak annyit válaszolt: „Nem baj, még mindig osztozhatunk egy kipárnázott cellán Himmler különleges szanatóriumában.”)

A Villa Kern megtámadására azonban mégsem került sor. Skorzeny néhány nappal később, matróznak álcázva, véletlenül összefutott Mussolini egyik őrével, aki Skorzenyhez hasonlóan, szintén a Villához közeli mosodába hordta mosatni a ruháját, amelyet Skorzeny megfigyelőállásként használt.

Warger olasztudását felhasználva beszélgetésbe elegyedtek az őrrel. Azt állították, hogy a *Duce* már nincs is ott, sőt már meg is halt. Az olaszt eleinte nem lehetett beugratni, de amint Skorzeny megemlítette, hogy Mussolini meghalt, magából kikelve válaszolta:

- Dehogy, signor, ez lehetetlen! A saját szememmel láttam ma reggel. - Egy pillanatra elhallgatott, majd folytatta: - De ez még azelőtt volt, hogy egy fehér repülőhöz vitték, amivel elrepült.

Skorzeny csüggedten fogadta a hírt. A madárka elrepült. Most kezdhet mindent elölről. Átkozta magát, hogy nem vette észre a kikötőben horgonyzó fehér kórházhajó hiányát, és az őrök jóval kevésbé éber viselkedését.

Rómában ismét nekilátott, hogy felkutassa a diktátort. Sokszor indultak el hamis nyomon, vagy új hírek alapján zsákutcába jutottak. Aztán felvirradt Skorzeny szerencsenapja. Rómában egyre veszélyesebb lett a helyzet: a fővárosban állomásozó német hadosztályt hét olasz hadosztály vette körül. Skorzeny hírszerző szolgálata elfogott egy, a római belügyminisztériumból küldött üzenetet, amely a következőképpen szólt: „Gran Sasso mellett befejeződtek a biztonsági intézkedések.”

A szűkszavú üzenetet az aláírás tette jelentőssé: Cueli tábornok ugyanis a Mussolini biztonságáért felelős tiszt volt. Skorzenynek nem volt szüksége ennél többre.

Figyelmét teljes egészében Gran Sassónak szentelte. Az Appenninek legmagasabb pontja ez, néhány száz kilométernyire Rómától. Kétezer méter magasan sportközpontot létesítettek ott, még a háború kitörése előtt, amelynek a Hotel Campo Imperatore volt a központja. Ha a *Dúcé*t valóban valahol a hófödte hegységben tartják fogva, akkor a szálloda a börtöne. Skorzeny tehát hozzáfogott, hogy minél többet tudjon meg a sportközpontról. Egy Olaszországban élő némettől tudott meg részleteket, aki 1938-ban fent töltött néhány hetet. A prospektus nem sokat árult el a helyről, kivéve, hogy függővasút köti össze a völggyel; voltaképpen csak ezen az úton lehet eljutni a szállodába.

Skorzeny és Radl arra a következtetésre jutottak, hogy Mussolinit a hotelben tartják fogva, ezért néhány nap múlva felderítő repülőgépre szálltak, a terület fölé repültek, és fényképeket készítettek. A fotók alapján kiderült, hogy a területre vezető utakat szigorúan őrzik, és egy egész gyalogsági hadosztályra lenne szükség ahhoz, hogy a szárazföld felől indítsanak támadást; Mussolini akkorra már úgyis halott lenne, mert meggyilkolnák az őrei.

Amikor közvetlenül a kis fennsíkon álló Hotel Campo Imperatore fölé értek, amelyet

minden oldalról hófödte sziklaszirtek vettek körül, Skorzeny apró zöld, háromszög alakú rétet vett észre a szálloda mögött. Mint később írta: „Azonnal tudtam, hogy ez a mi leszállóhelyünk.” Úgy vélte, ez lehet az a lőállás, amiről egyik informátora azt állította, valahol a hotel közelében kell lennie. A kommandóparancsnok, elégedetten aznap végzett munkájával, utasította a pilótát, hogy forduljon vissza.

Ahogy azonban korábban Szardínia fölött szövetséges vadászrepülőkkel találkoztak, most amerikai gépekkel futottak össze. Mögöttük bombázókötelékek haladtak. Skorzeny tisztában volt vele, a szövetségesek erőfitogtatása azt jelezte, hogy Olaszország kilépett a háborúból, és a szövetségesek partra szálltak Salernónál. Olaszország megadta magát.

Miután sikerült biztonságosan leszállniuk a bombázott mezőre (Skorzeny szállását is két bomba érte), arra a következtetésre jutott, hogy akciója Mussolini kiszabadítására versenyfutás lesz az idővel. Az olasz és német egységek már egymás ellen fordultak, s ha azt akarják, hogy az olasz fasiszták és Mussolini támogatói összefogjanak, mielőtt még késő lenne, a *Dúcé*t mindenképpen ki kell szabadítani.

Ahogy azonban Skorzeny később írta: „földi akciónak nem lett volna értelme. Kétségtelen, hogy súlyos veszteséget szenvedünk, ha a meredek, sziklás hegyoldalon támadunk, nem is beszélve arról, hogy ezzel előre figyelmeztetjük az ellenséget az őket fenyegető veszélyre... Csupán két alternatívánk maradt: vagy ejtőernyősöket dobunk le, vagy vitorlázógépeket vetünk be.”

A *Luftwajfe* szakértői azonban azzal érveltek, hogy a szálloda mögötti leszállóhely túlságosan kicsi ahhoz, hogy bármelyik megoldással próbálkozhatnának, a levegő egyébként is túl ritka a vitorlázórepülők számára. Becslésük szerint a száz emberből, amennyire Skorzenynek szüksége lett volna ahhoz, hogy a szállodában lévő 200 őrrel végezzenek, csupán húsz élné túl akár az ejtőernyős, akár a vitorlázórepülős landolást. Skorzeny nem tudta meggyőzni a *Luftwajfe* szakértőit.

Végül figyelmen kívül hagyta a véleményüket: „Épp eleget latolgattuk már ezt a két lehetőséget, aztán végül a második mellett döntöttünk. Ha a hagyományos felszereléssel rendelkező ejtőernyős ilyen magasságban ugrik ki, túlságosan gyorsan ereszkedik... Ezért a vitorlázórepülős landolás maradt az egyetlen lehetőség... Miután meghoztuk a döntést, Radl és én kidolgoztuk a terv részleteit. Gondosan ki kellett számolnunk a távolságokat, és el kellett döntenünk, milyen fegyvereket és felszerelést vigyenek magukkal az embereink, és részletes tervet kellett kidolgoznunk, hogy a tizenkét vitorlázórepülőnek hol kell földet érnie. Mindegyik gép tíz embert szállíthat, a pilótán kívül. Mindegyik csoportnak pontosan tudnia kell, mi a feladata. Úgy döntöttem, a harmadik vitorlázórepülővel megyek, így az általam indított azonnali támadást és a negyedik csoportot fedezni tudja a másik két leszálló csoport.”

Skorzeny azon az éjszakán összehívta az embereit, majd eléjük tette a tervet, és felsorolta kockázatait és veszélyeit:

- Őszintén megmondom, a szakértők nem sok esélyt látnak a sikerre - mondta a *Waffen-SS* és az 1. német légideszantos-hadosztály ejtőernyőseinek. - Úgy gondolják, embereink java részét elvesztjük, még mielőtt megkezdhetnénk a támadást. Remélem, az akció mégsem lesz ennyire reménytelen, de arra számítsanak, hogy nagy veszteségeink lesznek. Senki sem köteles részt venni az akcióban. Aki habozik, vagy a családjáért aggódik, az most lépjen vissza. Nincs mitől tartania. Ha visszautasítja a részvételt, rajtunk kívül senki nem fog erről tudni, nem teszünk róla jelentést, és nem is becsüljük az illetőt kevésbé.

Skorzeny elhallgatott, majd végignézett a tapasztalt katonák arcán. Ezután, kissé könnyedebb hangnemben, így szólt:

- Én magam fogom irányítani a hadműveletet, és megígérhetem, hogy minden tőlem telhetőt megteszek. Ha összetartunk, akkor ennek az akciónak sikerülnie kell. Önként jelentkezők, lépjenek előre!

A felsorakozottak egy emberként léptek előre.

Az éjszaka hátralévő részében a másnapi támadás tervéről beszélgettek. Skorzeny azt mondta tisztjeinek és embereinek:

- Vannak dolgok, amelyeket nem lehet előre kikalkulálni. Valószínűleg itt tévednek a szakértőink, és az olaszok is. Minél nagyobb biztonságban érzi magát az ellenség, annál jobb esélyünk van arra, hogy felkészületlenül éri őket a támadás. Nos, hamarosan megtudjuk, helyesen gondolkodtunk-e.

FÜGGELÉK

4.fejezet
Támadás Gran Sasso ellen

A támadás kezdetét hajnalra tették, de a Riviéra felől érkező vitorlázórepülőket feltartották. Skorzeny először átkozódott a késés miatt, de aztán eszébe jutott, mire Gran Sassóba érnek, dél lesz, és nincs az az ember (főleg nem olasz), aki egy nehéz ebéd után támadásra számítana a napnak ebben az időszakában.

Radl arra használta fel a késlekedést, hogy kocsival Rómába ment, és a német szimpatizáns Soletti tábornokkal tért vissza. Radl azt mondta az olasz tisztnek, hogy „fontos akcióban” van rá szükség, majd a várakozó autóba tuszkolta. Skorzenynek egy olaszra is szüksége volt, aki megakadályozza a „szükségtelen vérontást”, ahogy később elmagyarázta a némiképp meglepett tábornoknak, aki csak most ébredt rá, mibe is hagyta belerángatni magát.

Teltek az órák. Gyönyörű, ragyogó, szélcsendes szeptemberi nap volt, ideális a támadás végrehajtására. Skorzeny végighaladt a várakozó emberek sorain, és gyümölcskosarakat osztogatott szét közöttük, hogy elterelje gondolataikat az előttük álló akcióról.

12.30-kor a tizenkét vitorlázórepülő készen állt rá, hogy a katonák beszálljanak. Harminc perc múlva indulhatnak is. Hirtelen azonban légoltalmi sziréna éles hangja vijjogott fel. Szövetséges bombázók jelentek meg alacsonyan a repülőtér fölött, az emberek pedig fedezékbe húzódtak. Bombák hulltak a területre, de amikor lefújták a légiriadót, és a kommandósok előbújtak rejtekhelyeikről, azt látták, hogy a vitorlázórepülőknek nem esett bajuk.

Megkezdték a beszállást. Skorzeny megparancsolta az olasz tábornoknak, hogy kövesse őt a vitorlázórepülőbe, ahol ő az első ülést foglalta el, Soletti pedig a lábánál kuporgott. Az órájára nézett; egy órát mutatott. Megadta a jelet az indulásra. Felberregett a vontatógépek motorja, a kis armada pedig hamarosan a levegőbe emelkedett. Skorzeny nem tudta, hogy két vezető vitorlázórepülőjüket rögtön azután elvesztették, amint berepültek egy 2700 méter magasságban húzódó felhőrétegbe. „A repülő belsejében kellemetlenül meleg és fülledt volt a levegő” - emlékezett vissza Skorzeny. - „Hirtelen észrevettem, hogy a mögöttem lévő tizedes rosszul van, az előttem ülő tábornok pedig olyan zöld lett, mint az egyenruhája. A repülés nem igazán állt közel hozzá.”

Skorzeny azonban a légibetegségen kívül más dolgok miatt is aggódhatott. A DFS 230 típusú német vitorlázórepülő vastag celluloid oldalablakain nehéz volt kilátni, így a pilóta vakon repült, és csupán Skorzeny irányítására hagyatkozhatott, aki ismerte az utat Gran Sassóig. A Henschel gép pilótája, amely Skorzeny vitorlázórepülőjét vontatta, telefonon a következőket jelentette:

- Nincs már előttünk az egyes és kettes számú gép. Ki veszi át a vezetést?

Skorzeny így emlékszik vissza a történtekre: „Ez rossz hír volt. Mi történhetett velük? Akkor még nem tudtam, hogy mögöttünk is csak hét gép van a kilenc helyett. Ketten már a kezdet kezdetén bombatölcsérbe futottak.”

Skorzeny csalódottan telefonált vissza:

- Mi vesszük át a vezetést. - Kihúzta tőrét, majd kihasította a gépponyva padlóját és oldalát. Hideg levegő áramlott be; az olasz tábornok arca valamelyest visszanyerte eredeti színét.

Skorzeny már látta a hegycsúcsokat. Közeledtek célpontjuk felé. Visszaemlékezéseiben így ír erről: „A kémlelőnyílásom éppen elég nagy volt ahhoz, hogy amikor a felhők engedték, tájékozódni tudjak egy kicsit. Nagyon figyelnünk kellett, hogy észrevegyük a hidakat, utakat, folyókanyarulatokat és a többi jellegzetes tereptárgyat... Még így is időről időre módosítanunk kellett útirányunkat.”

Azután észrevették Aquila völgyét. Közeledett a támadás ideje, és ők már a célpontnál

voltak. A földi csapatok járműveit is észrevették, amelyek felfelé kapaszkodtak a kanyargós úton. Elérkezett az idő.

- Sisakokat felvenni! - parancsolta. Megjelent előttük a szálloda. - Vontatóköteleket elengedni!

Hirtelen minden elcsendesült, ahogy lekapcsolták gépüket a zajos motorral haladó vontatójárműről, majd lassan, széles körökben körözni kezdtek. Skorzeny és a pilóta a háromszög alakú rétet keresték, amelyet Radllal tett felderítőrepülése során látott. Végre észrevették, de meredek volt, nagyon meredek, és tele hatalmas kövekkel! Most már azonban nem fordulhattak vissza. Skorzeny éles hangon kiáltott fel:

- Kényszerleszállás!... Olyan közel igyekezzünk leszállni a szállodához, amennyire csak lehet! - mondta, majd megfeszítette testét a várható ütközés ellen.

A vitorlázó pilótája nem habozott. Megbillentette a gép jobb oldali szárnyát, mire a repülő meredeken lefelé suhant. Skorzenynak egy pillanatra eszébe jutott, vajon a gép kibírja-e a terhelést, de nem sok ideje maradt ezen tűnődni. Meyer hadnagy, a vitorlázó pilótája kioldotta a fékezőernyőt, mire a törékeny gép előrezökkent, majd a rétre huppant. A vékony faanyag szilánkokra hasadt, a vászonponyva szétszakadt, majd egy utolsó hatalmas zökkenés után megállt a vitorlázórepülő.

Az első férfi gyorsan kiugrott, és célzásra emelte géppuskáját. Skorzeny azonnal követte. Nem egészen tizenöt méternyire voltak a szállodától! Egyenetlen szélű sziklák vették őket körül, amelyek ugyan komoly károkat okoztak a vitorlázórepülőkben, ugyanakkor fékezőerőként is működtek. Skorzeny lábra állt, közben a fegyverét szorongatta.

A szálloda előtti kis emelkedőn egy olasz katona nyitott szájjal bámulta a viharvert gépet; nyilván azon tűnődött, honnan ereszkedhetett alá ilyen hirtelen ez a hatalmas madár. Skorzeny azonban nem adott neki több időt a töprengésre, hanem embereitől követve berohant mellette az épületbe. Eddig még egyetlen lövés sem dörrent. Skorzeny már tudta, hogy jól döntött, amikor embereinek indulás előtt azt mondta, hogy ő adhatja csak le az első lövést. Úgy látszott, sikerült tökéletesen meglepni az ellenséget; egy eltévedt golyó feloldaná a varázst.

Amikor a hotelhez értek, döbbent őrszem bámult rájuk hitetlenkedve.

- *Mani in alto!* (Kezeket fel!) - reccsent rá Skorzeny. A férfi engedelmesen emelte kezét a magasba. Beözönlöttek egy nyitott ajtón. Olasz katona hajolt egy rádiókészülék fölé. Skorzeny nem habozott. Gyors, jól irányzott rúgással kirúgta alóla a széket, a férfi pedig a földre esett. A kommandósok vezére Schmeisser géppisztolyának agyával gyorsan a rádió tetejére ütött, mire a készülék ripityára tört. Skorzeny körülnézett; a szobából nem nyílt másik helyiség.

Gyorsan az ajtóhoz mentek, majd befordultak a sarkon, ahol egy három méter magas teraszhoz értek. Himmel tizedes előrehajolt, és széles hátát kínálta parancsnokának. Skorzeny azonnal ráállt, és a következő pillanatban már fent is volt a teraszon. A többiek gyorsan követték. Skorzeny egy pillanatra megállt, és a szálloda homlokzatát nézte, aztán észrevette a jól ismert arcot és a kopaszra borotvált fejet. Mussolini! Tudta, hogy a *Duce* beszél németül, ezért odakiáltott neki:

- Menjen hátrább az ablaktól! - A *Duce* arca eltűnt.

Skorzeny emberei egyszerre rohantak a hotel bejárata felé, majd összeütköztek egy csapat olasz katonával, akik kezükben fegyverükkel és sisakjukkal kétségbeesetten próbáltak kijutni. A németek keresztülverekedték magukat rajtuk, és előrúgdalták a többi olaszt is, akik a hallban felállított géppuska mögött lapultak.

Skorzeny ügyet sem vetett az olaszokra. Puskatussal vágott utat magának: túl közel voltak, és túlságosan is összekeveredtek a saját embereivel ahhoz, hogy biztonságosan használhassa a géppisztolyát. Felszaladt a legközelebbi lépcsőn, majd az első fordulónál meglátta Mussolinit, akit két fiatal olasz tiszt őrzött.

Skorzeny habozott. A két olasz úgyszintén. Schwerdt hadnagy lépett ki az ajtón

parancsnoka mögött. A legközelebbi ablakban két fej jelent meg, a német ejtőernyősök karima nélküli sisakjában. Emberei tehát már felmásztak a villámhárítón. Az olasz tisztek ráébredtek, hogy semmi értelme a küzdelemnek, ezért kezüket a magasba emelve megadták magukat.

Kituszkolták őket, majd Skorzeny Schwerdtet jelölte ki a *Duce* új testőrének. Miután a két embert, Holzert és Benzet behúzta az ablakon át a szobába, kinézett, hogy mi folyik lent. Radl, mögötte a csapatával, a szálloda irányába futott, mögöttük Menzel *Obersturmführer* vonszolta magát, mivel a földet éréskor eltört a bokája. Valamivel távolabb az ötös számú vitorlázórepülő emberei rohantak a hotel felé.

Skorzeny kihajolt, és torkaszakadtából azt kiáltotta:

- Minden rendben! Állítsanak őrséget!

Csupán négy perc telt el azóta, hogy földet értek. Most érkezett meg a hatos és hetes számú vitorlázógép. Biztonságosan landoltak. Ezután következett csak be tragédia. A nyolcas számú gépet nyilván elkapta egy hirtelen szélfuvallat, talán egy meleg áramlat, mert vadul rázkódott. Azután nehéz kőként egy sziklaszirtre zuhant, és darabokra tört. Senki sem mászott ki a roncsok közül. A benne ülő tíz katona súlyosan megsérült.

Skorzenynek azonban nem volt ideje a tragédián töprengenie, amely kétségessé tette eleddig sikeres akcióját. Tudta, a nyolcas számú vitorlázórepülő csapata nélkül kell véget vetnie az olaszok ellenállásának, méghozzá azonnal. Dörömbölni kezdett az ajtón, és rossz olaszságával azt kiabálta:

- A parancsnokot akarom! Jöjjön ide azonnal! - Zavarodott kiabálás hallatszott, majd egy tar fejű, bajuszos tizedes bújt elő.

- Adják meg magukat - mondta Skorzeny franciául. - Mussolini már a mi kezünkben van. Elfoglaltuk az épületet. Ha el akarja kerülni az értelmetlen vérontást, hatvan másodperc áll rendelkezésére, hogy intézkedjen. - Skorzeny türelmetlenül várt, közben pedig a terepet fürkészte, nehogy váratlan támadás érje őket. Aggodalomra azonban semmi oka nem volt. Mielőtt letelt volna az egy perc, az olasz tizedes újból megjelent, két kezében egy-egy pohár vörösborral. Apró biccentéssel ajánlotta fel a német kommandósnak.

- A győztesre - mondta egyszerűen.

Skorzeny köszönetét mondott, majd kiitta a bort; szomjas volt. Kint felharsant az éljenzés. Az egyik emeleti ablakból valaki fehér lepedőt lengetett, a megadás jeleként; a szálloda már a támadóké volt.

Skorzenynek végre jutott ideje Mussolinira is. A *Duce* arca borostás volt, kékesszürke öltöny lötyögött rajta, de széles arcán ott ragyogott az öröm. Skorzeny összeütötte a bokáját.

- *Duce* - mondta ünnepélyesen, megérezve, hogy történelmi pillanat részesei -, azért küldött a *Führer,* hogy kiszabadítsam önt.

Mussolini, aki éppúgy tudta, hogy történelmi fontosságú a perc, így felelt:

- Tudtam, hogy az én drága barátom, Adolf Hitler soha nem hagyna cserben - majd megölelte Skorzenyt.

Egy-két percen át beszélgettek. Azután Skorzeny kimentette magát, mert ellenőriznie kellett az olasz helyőrség lefegyverzését, köztük azét a férfiét is, aki elárulta a *Duce* hollétét, valamint Cueli tábornokét, aki ezt a napot választotta ki arra, hogy meglátogassa foglyát. Skorzeny ezután a következő problémán kezdett tűnődni - azon, hogyan szökhetnének meg.

Most már a drótkötélpálya mindkét végét elfoglalták, Skorzeny azonban nem merte megkockáztatni, hogy műúton hagyják el a terepet. Odalenn a völgyben az olaszok túlerőben vannak az ő kis csapatával szemben. A *Dúcéi* légi úton kell elszállítani, ahogyan ők érkeztek.

Az akció kezdete előtt három variációt dolgoztak ki: a német ejtőernyősök elfoglalják a közeli Aquila repülőterét, és addig tartják megszállva, amíg Rómából megérkezik a három gép, amely elszállítja az olasz vezért. Igaz ugyan, hogy sikeresen végrehajtották a támadást, és az ejtőernyősök irányították Aquilát, de Skorzeny rádiósai minden próbálkozásuk ellenére

sem tudtak kapcsolatba lépni Rómával.

A második alternatívát az jelentette, ha egy könnyű repülőgép száll le a szálloda mögötti fennsíkon, és közvetlenül onnan szállítja el Mussolinit. Ez azonban kockázatos vállalkozásnak tűnt, nem is sikerült kivitelezniük. A gép futóműve leszállás közben megsérült, így nem tudott újra felszállni. Csupán Gerlach kapitány Storch megfigyelő repülőgépe maradt, amely jelenleg is a fejük fölött keringett. Gerlach Student tábornok magánpilótája volt, igen tapasztalt repülős; ha valaki képes elvinni őket onnan, akkor ő az. Skorzeny utasította Gerlachot, hogy szálljon le, amit a pilóta meg is tett, de amikor megtudta, hogy Skorzeny azt akarja, hogy Mussolinivel a fedélzetén szálljon fel újra, elfehéredett az arca. Őrültségnek tartotta, hogy Mussolini és Skorzeny egyenként 100 kg súlyával terhelje meg a gépet, ezért visszautasította a kérést.

Skorzeny félrevonta, és határozott hangon közölte Gerlachhal, nem bízhatja másra Mussolinit, hisz ha bármi történik vele, egyedül őt, Skorzenyt terheli a felelősség.

Gerlach végül beadta a derekát. Skorzeny megadta utolsó utasításait Radl kapitánynak és Mors őrnagynak, majd beült a gépbe, a pilóta mögé. Mussolini nagy fekete felöltőben és széles karimájú kalapban kuporgott a lábánál.

Gerlach indított, a tizenkét férfi pedig a repülőbe kapaszkodott, és lábukat a földnek feszítették, míg Gerlach maximális fordulatszámra pörgette fel a motort. A szél a hajukba kapott, és terepszínű ruhájukat szorosan a testükre simította. Szinte elviselhetetlenné vált a zaj. Gerlach még mindig nem engedte le magasba emelt kezét, amellyel jelet adott nekik, hogy elengedhetik a gépet. A tizenkét kommandós minden erejét megfeszítve tartotta a Storchot, a piszok és a por szürke felhőbe takarta őket.

Gerlach végre leengedte a kezét. A férfiak elengedték a repülőt: az kilőtt, kereke sziklának ütközött, és megzökkent. Skorzeny kétségbeesetten feszítette testét a legközelebbi merevítőnek. Mussolini arca, ha lehet, még sápadtabb lett. Skorzenynek hirtelen eszébe jutott, hogy a *Duce* egyszersmind pilóta is, és nagyon is jól meg tudja ítélni, mennyi az esélyük arra, hogy felszálljanak a fennsíkról. Még egy zökkenés. Skorzeny ismét az acélmerevítőnek feszítette testét. Döcögősen haladtak előre. Soha nem fognak már felszállni?

Hirtelen mély szurdok bukkant fel előttük. Mussolini ösztönösen behunyta a szemét, Gerlach azonban biztos volt a dolgában. A kis gép a szakadék széléhez ért, és zuhanni kezdett, de néhány másodperc múlva Gerlach tökéletes szakértelemmel a levegőbe emelte az orrát. Sikerült..

Az immár szabad Benito Mussolini néhány óra múlva Bécsben volt, és bár erről nem volt tudomása, újabb rabság várt rá.

5.fejezet
Doctor Wolf közbelép

Ottó Skorzeny nem volt mentes a hiúságtól. Talán azért ragaszkodott hozzá, hogy Gerlach kapitánnyal tartson, mert tudta, mekkora publicitást kap majd Mussolini kiszabadítása. Hiába sejtette azonban, hogy akciója milyen drámai tett volt, nem számított rá, hogy ilyen óriási figyelmet szentelnek a dolognak. Alighogy belépett a bécsi Imperial Hotelbe, ahol Mussolini kimerültén ágyba dőlt, máris elárasztották a gratulációk.

Rögtön azután, hogy Himmler befejezte telefonbeszélgetését, egy ezredes lépett Skorzeny szobájába, levette nyakából a Vaskereszt Lovagkeresztjét, és Skorzeny nyakába akasztotta.

- A *Führer* utasítása - mondta. Első ízben történt meg, hogy a legnagyobb elismerésnek számító német kitüntetést ugyanazon a napon ítélték oda a díjazottnak, mint amelyik napon megszolgálta. Skorzeny épp hogy csak felocsúdott meglepetéséből, amikor ismét megszólalt a telefon. A *Führer* volt az.

- Ön ma - mondta kelet-poroszországi főhadiszállásáról olyan küldetést hajtott végre, amellyel bevonult a történelembe: visszaadta az én drága barátomat, Mussolinit. Ezért a tettéért a Lovagkeresztet adományoztam önnek, valamint előléptettem a *Waffen SS Sturmbannführerévé.*

Ezután Göring vette át a telefont, és ő is gratulált. Göringet Keitel tábornagy követte. Mintha az egész vezérkar csak arra várt volna, hogy személyesen beszélhessen a nap hősével.

Az ünnepségeknek, kitüntetéseknek és díj átadási ceremóniáknak nem akart vége szakadni. Göring külön vonatán Bécsbe utazott, és a légierő Arany medáljával tüntette ki Skorzenyt (névlegesen Göring volt az ejtőernyősök parancsnoka). Mussolini a Száz Muskétás Érdemrendet adományozta megmentőjének. A berlini sportpalotában nagyszabású gyűlést rendeztek a tiszteletére, ahol a kiszabadítási akció többi résztvevőjének már ő adhatta át a kitüntetéseket. A *Prominenz* kezét-lábát törte, hogy meghívhassa otthonába a kommandó tagjait. Ribbentrop, Bormann, Goebbels, sőt maga Hitler is arra kérték a kommandósokat, tiszteljék meg jelenlétükkel baráti összejöveteleiket. Ottó Skorzeny jó úton járt ahhoz, hogy magas helyet foglaljon el a társadalmi ranglétrán.

Skorzeny akaratlanul is megmutatta a világnak, hogy másképpen is lehet hadat viselni. 1941-ben ugyan a britek is megkísérelték elrabolni és megölni Rommel tábornokot a Nyugati-sivatagban, de nem jártak eredménnyel; Skorzeny viszont sikeresen hajtotta végre kommandóakcióját. Sokat tapasztalt tisztek voltak kénytelenek elismerni, hogy a volt bécsi mérnök új dimenzióval gazdagította a modern hadviselést: a fegyveres konfliktusok tárházát olyan gengsztermódszerekkel bővítette, mint például az orgyilkosság vagy az emberrablás, amely esetekben az egyetlen, meghatározó ember „elintézése” sokkal hatékonyabb, mint egy egész hadsereg likvidálása. Winston Churchill hamar felismerte annak fontosságát, hogy Skorzeny ilyen merész és drámai módon szöktette meg Mussolinit. Miután beszédében részletesen beszámolt az alsóháznak a szöktetésről, kijelentette:

- E vakmerő, nagy erőkkel végrehajtott akció is bizonyítja, milyen tág lehetőségek vannak a modern hadviselésben.

Ugyanabban az évben két fiatal brit kommandós elrabolt egy német tábornokot Krétán, majd a szövetséges vonalakhoz csempészték, hasonló módon ahhoz, ahogyan Skorzeny hajtotta végre akcióját: világosan jelezve ezzel, hogy Churchill gyorsan megtanulta Skorzeny leckéjét, és hatékonyan tudta alkalmazni.

A német kommandó parancsnok azonban már nagyon nehezen viselte Berlinben a társaság kedvence szerepet. Vissza akart térni az embereihez. De mielőtt Hitler engedélyezte volna parancsnokának az eltávozást, megadta neki azt a jutalmat, amire Skorzeny már régóta

áhítozott: különleges engedélyt arra, hogy zászlóaljat állítson fel minden fronton, ahol a német hadsereg harcolt.

Skorzeny köszönetét mondott *Führerének,* de volt annyira bátor, hogy azt is megkérdezze: honnan vegyen embereket. Jodl azt mondta, a *Brandenburgból,* amely most már hadosztályi státust kapott, s amelynek embereivel Skorzeny nagyon elégedett volt, főleg az arisztokrata származású Adrián von Fölkersam kapitánnyal, aki a németen kívül franciául, angolul és oroszul is beszélt, és hamarosan Skorzeny törzsfőnöke lett.

Skorzeny Friedenthalban hamarosan újabb terveken törte a fejét. Egy időre Franciaországba küldték, azzal a megbízással, hogy fogja el a francia nemzeti hőst és államfőt, Pétain marsallt. Pétain és kormánya Vichyben sokáig semlegesek maradtak a szövetségesek és a németek konfliktusában. Most, 1943-ban, Németország sorozatos vereségeinek fényében úgy tűnt, hogy a szövetségesekhez fog csatlakozni. Skorzeny feladata volt biztosítani, hogy ha ez valóban megtörténik, a marsall ne hagyhassa el Franciaországot. A Pétain-akciót azonban lefújták, mert az I. világháborús „verduni hőst” megvádolták mint árulót.

Alig oldódott meg a francia válság, Skorzeny máris Jugoszláviába sietett. Parancsa a következőképpen szólt: „Fogja el Tito marsallt - élve vagy halva!” Skorzenynek nagyon is ínyére volt ez a megbízatás. Már régóta érdekelte őt a partizánvezér, és úgy érezte, ha sikerülne teljesítenie ezt a feladatot, akkor jelentős mértékben hozzájárulhatna a háború sikeres befejezéséhez. Ráadásul Tito partizánjai miatt német csapatok ezreinek kellett Jugoszláviában tartózkodnia, pedig máshol, főként Oroszországban, nagyobb szükség lett volna rájuk.

A Tito-akció azonban kudarcra volt ítélve, annak ellenére, hogy Skorzeny az életét kockáztatta, amikor egy szál géppisztoly és két őrmester társaságában hatolt keresztül a partizánok területén. Az egyik hadtestparancsnok megtagadta az együttműködést Skorzeny tisztjeivel, és nagyarányú támadást indított Tito főhadiszállása ellen, ejtőernyősök és vitorlázórepülőkkel a helyszínre szállított katonák segítségével - mint Gran Sasso esetében. Tito megmenekült, és a háború után a jugoszláv állam köztiszteletben álló vezetője lett. Skorzeny csalódottan tért vissza főhadiszállására.

1944 szeptember 10-én berendelték a *Wolfsschanzébdi.* Miután egy fárasztó napon át csak eligazításokat kapott, megkérték, hogy maradjon ott estére Hitler baráti összejövetelén. Keitel, Jodl, Himmler, Ribbentrop és Hitler többi bizalmas barátja társaságában kényelmesen elhelyezkedett egy karosszékben, és figyelmesen hallgatta, ahogy a *Führer* beszél a keleti fronton uralkodó helyzetről.

Hitler végül Németország legnagyobb keleti szövetségeséről, Magyarországról szólt.

- Információink szerint - mondta az egybegyűlteknek -, a magyar kormányzó, Horthy admirális fel akarja venni a kapcsolatot az ellenséggel, hogy különbékét kérjen Magyarország számára. Ezzel elveszítenénk hadseregeinket [Magyarországon]. Horthy nem csupán a nyugati szövetségesekkel óhajt tárgyalni, hanem az oroszokkal is.

A bejelentést döbbent csend fogadta.

Hitler egyenesen kommandó parancsnokára nézett.

- Nos, Skorzeny, abban az esetben, ha a kormányzó nem tartaná be ígéreteit, önnek kell előkészíteni a Várhegy elfoglalását [ezen a helyen állt Horthy háza].

Skorzeny arra a térképre gondolt, amelyet aznap látott, és amelyen kis zászlók jelezték az orosz hadsereg hadosztályainak számát a Kárpátokban. Ha Horthy megadja magát, az a 120 szovjet hadosztály, összesen egymillió emberével, ízekre szedné a keleten harcoló német csapatokat. Ha pedig megindulnak az oroszok, talán már semmi sem lesz képes megállítani őket.

Hitler tovább beszélt:

- A vezérkar ejtőernyős akcióra gondol... azonnal hozzá kell látnia az előkészületekhez, mivel a hadtest vezérkara szervezés alatt áll. Most pedig, hogy semmiféle nehézség ne

akadályozza tervei megvalósulását, különleges hatalommal ruházom fel önt.

Ezután Hitler főhadiszállásának „agytrösztje” következett: a ravasz Jodl tábornok, aki sokkal intelligensebb volt a nehézfejű Keitel tábornagynál, a *Wolfsschanze* főparancsnokánál. Felvázolta azokat az erőket, amelyek Skorzeny rendelkezésére állnak majd. Kap egy század vitorlázórepülőt, két ejtőernyős-zászlóaljat, valamint egy kemény, harcedzett, fanatikus fiatal tisztjelöltekből álló elit alakulatot. Ezenkívül Skorzeny magánhasználatára egy speciális repülőgépet is rendelkezésére bocsátanak Hitler speciális repülőrajából.

Átnyújtottak neki egy különleges felhatalmazást, amelyet a Német Birodalom jelképe, egy arany sas díszített. Az iratot maga Hitler írta alá; elbúcsúzott Skorzenytől, és jelentőségteljesen emlékeztette:

- Skorzeny, számítok magára.

Skorzeny megfeledkezett a nyugati szövetségek miatti aggodalmáról, akik szinte megállíthatatlanul közeledtek a birodalom határaihoz, s a „megtorlófegyverekkel” - V-l-esekkel és V-2- esekkel - kapcsolatos reményeiről is, amelyek megmenthetik Németországot, abban az esetben, ha elegendő mennyiségben állnak rendelkezésre. Most végre kedvére való feladatot kapott. Horthy admirális elrablása a Gran Sassó-i akció megismétlését jelentheti.

Néhány nap múlva egy bizonyos dr. Wolf érkezett Budapestre Kölnből. Civil ruhát viselt, kezében kissé megviselt bedekkert tartott. Szerény szállodában vett ki magának szobát, távol a magyar fővárosban állomásozó német tisztek által sűrűn látogatott helyektől, majd - turistaként - a Várhegyre ment, hogy „körülnézzen”. Természetesen Ottó Skorzeny volt, álnéven. A Várhegy tanulmányozásával egy időben igyekezett minél többet megtudni Horthyról és szokásairól. A tőlük kapott információk gyakran ellentmondtak egymásnak, de mindnyájan egyetértettek abban, hogy az idősödő Horthy egyre inkább fiatalabb fia, Miklós hatása alá kerül. Ő volt a fenegyerek a családban, vad partijairól és életviteléről hírhedt, aki ettől függetlenül apja szeme fénye volt, mióta a nagyobb fiú, István, pilótaként meghalt a keleti fronton, Oroszországban.

Skorzeny azt is megtudta, hogy Miklós már tárgyalásokat kezdett Tito jugoszláv partizánvezér képviselőivel, és megegyeztek abban, hogy a magyarok megadják magukat az oroszoknak, akiknek Tito volt a képviselője. Skorzeny úgy döntött, a helyi Gestapo segítségét veszi igénybe az arany ifjú elrablásához, amire tervei szerint akkor kerül majd sor, amikor legközelebb tárgyal a jugoszláv ügynökökkel. Ezzel kezdetét vette a *Mikiegér* akció.

1944 október 15-én, vasárnap a fiatal Horthy beleegyezett, hogy a Duna közelében álló házának első emeleti irodájában fogadja a jugoszlávokat. A németek azonnal tervezgetni kezdték, hogyan foglalják el a ház felső szintjét, és amikor már öt perce folyik a tárgyalás, betörnek, Skorzeny és emberei pedig eközben kívülről közelítik meg az összeesküvőket.

Csöndes őszi vasárnap reggel volt, amikor dr. Wolf kocsival a térre hajtott, amely teljesen üres volt, leszámítva az épület előtt parkoló két magyar teherautót. Kissé távolabb egy ponyvával letakart katonai teherautó állt, valamint egy személygépkocsi, Horthy autója.

Megállt vele szemben, kinyitotta a motorháztetőt, és úgy tett, mintha a motorral babrálna. Valaki félrehúzta a teherautó ponyváját, Skorzeny pedig három katonát vett észre, akik egy géppuska mögött kuporogtak. A magyarok tehát mindenre felkészültek.

De Skorzeny is. Néhány másodperc múlva két német *Feldgendarm* - katonai csendőr - jelent meg. Hirtelen elvesztették látszólagos közömbösségüket. Mielőtt még bárki megállíthatta volna őket, betörtek az épületbe. A magyarok azonnal reagáltak: félrerántották a ponyvát, és tüzet nyitottak. Az egyik német rendőr összeesett. Skorzeny a kocsija mögé vonszolta. A golyók úgy kopogtak a kasznin, mint zápores a bádogtetőn. Kezdetét vette a harc.

A közeli parkban lézengő néhány magyar katona azonnal a térre sietett, majd csatlakoztak a teherautóban lévő bajtársaikhoz. Skorzeny is kapott erősítést. Sofőrjét comblövés érte, mi-

közben feléje szaladt, és a földön csúszva ért oda parancsnokához. Skorzenynek nem volt sok szerencséje az egyenlőtlen utcai küzdelemben; a magyarok géppuskával is rendelkeztek, Skorzeny embereinél viszont csak pisztoly volt. Épp ideje volt, hogy Von Fölkersam kapitány a megmentésükre érkezzen. Skorzeny három éleset fütyült a sípján. A balti arisztokrata azonnal akcióba lépett, és embereivel együtt a térre özönlöttek.

A német erősítés látványától a magyaroknak azonnal inukba szállt a bátorságuk. Elmenekültek a teherautóból, de nem az összeesküvők házába futottak. Skorzeny számára ez jót jelentett. Emberei élén a ház felé rohant, miközben kézigránátokat dobtak el. A magyarok téglával, valamint márványlapokkal és betondarabokkal viszonozták a támadást a tetőről. A szokatlan lövedékek azonban nem állíthatták meg a támadókat. Behatoltak a házba, és látták, hogy a felső szintre csempészett németek már el is fogták a fiatal Horthyt, és pisztolyt szegeznek rá. A kormányzó kedvenc fia azonban nem fogadta nyugodtan fogságba ejtését. Dühösen hadonászott, és éppen apja borzalmas bosszújával fenyegetőzött, amikor Skorzeny belépett a szobába.

A nagydarab osztrák nem volt olyan hangulatban, hogy eltűrje az ifjú világfi ostoba hisztériázását. Tekintete a virágmintás szőnyegre esett. Nem messze tőle egy függönyzsinór - vastag rojt - függött az ablakról. Skorzeny azonnal utasítást adott. Az ifjú Horthyt késlekedés nélkül földre rántották. Miközben hiábavalóan küzdött, a szőnyegbe csavarták. A következő pillanatban már össze is kötötték a függönyzsinórral.

- Vigyék a reptérre - parancsolta Skorzeny -, nemsokára én is megyek.

Megvárta, amíg Horthy barátját, Bornemisszát hasonló módon begöngyölték, és ki vitték a teherautóhoz, majd Von Fölkersam kapitányhoz fordult, és így szólt:

- Ne legyen több lövöldözés, megértette? - A fiatal tiszt bólintott.

Az egész akció nem egészen tíz percet vett igénybe. Nyitva maradt még azonban a kérdés, vajon az idős admirális hogyan fogadja majd fia elrablását? Vajon a merész akció a kívánt eredménnyel jár, vagyis Horthy továbbra is Németország oldalán harcol?

A német főhadiszállásként szolgáló szállodában Skorzeny türelmetlenül várta a magyarok reagálásáról szóló híreket. Nehezen teltek az órák. Telefonhívás érkezett a német követségről, hogy Horthy várhegyi rezidenciája teljesen el van zárva a külvilágtól; az utakat elbarikádozták, és állig felfegyverzett katonák őrzik. A magyarok még aknákat is leraktak a Horthy palotájához vezető utakon.

A budapesti rádió megszakította adását, és megkérte a lakosságot, hogy maradjon a készülék mellett, mert a kormányzónak fontos bejelentése van. Pontosan két óra volt ekkor.

Az idősödő tengerész a hajdani német szövetséges elleni dühödt kirohanással kezdte szónoklatát. A németek elvesztették a háborút, jelentette ki határozottan, Magyarországnak pedig döntenie kellett. Ő úgy határozott, hogy békét köt az oroszokkal. Úgy vélte, ha nyilvánosan megteszi ezt a bejelentést, azzal egyidejűleg ideiglenes fegyverszünetet köt az egyre közeledő Vörös Hadsereggel. Azonnal megszűnnének az oroszok és a magyarok közötti ellenségeskedések.

A merész emberrablási terv tehát megbukott.

A csalódott Skorzenyt az a hír rázta fel lehangoltságából, hogy a kormányzó tipikus magyar gondatlanságból elfelejtette hivatalosan is értesíteni csapatait arról, hogy ne harcoljanak tovább; a katonák csak annyit tudtak, amiről a rádión keresztül értesültek. Éppen ezért vonakodva tették le a fegyvert, és nem akarták hagyni, hogy az oroszok előretörjenek állásaikhoz. Talán még van rá mód, hogy megmentsék a helyzetet?

Bach-Zelewski SS-tábornok (nagydarab, brutális katona) egy hatalmas, 229 mm-es mozsárágyúval akarta lerombolni a Várhegyet, amellyel az oroszországi hadjárat elején porig rombolta Szevasztopolt. Skorzeny azonban meggyőzte, hogy egy ilyen támadás után minden arra irányuló remény szertefoszlana, hogy még létrejöhet a német-magyar megállapodás. A két SS-tiszt némi megbeszélés után egyetértett abban, hogy a 22. SS-páncéloshadosztályból

von kordont a Várhegy körül. Ezután kezdetét veszi a *Panzerfaust* akció.

A *Panzerfaust* a Várhegy megrohamozásának terve volt. Ez az akció is jellemző Skorzenyre. A 22. hadosztály lassú elrendeződése a hegy környékén jelzi majd a csapdába esett magyaroknak, hogy a németek hosszadalmas ostromot terveznek, Skorze- ny legalábbis ezt remélte. Hajnalban néhány kisebb támadást intéznek majd a magyarok ellen, hogy eltereljék a figyelmüket. Skorzeny eközben az egyik főúton haladva áthatol a magyarok védvonalán. Azután akcióba lép.

A német törzskari tisztek kétkedőn ingatták a fejüket. Kockázatosnak ítélték a tervet. Az elterelő támadásokat a Várhegy meredek oldalán kell indítani, ahol a magyarok beásták magukat; komoly veszteséget szenvedhetnek el. A fő kifogásuk azonban az ellen merült fel, hogy Skorzeny járművekkel akart a magyarok állásaihoz hajtani. Ha a magyarok oldalról támadják meg védtelen embereit - egyetlen géppuska is elég hozzá -, akkor mind egy szálig lemészárolják őket. Skorzeny ennek ellenére ragaszkodott hozzá, hogy az ő elképzelései alapján hajtsák végre a tervet.

Ugyanaznap este egy magyar tábornok jelent meg a német főhadiszálláson. Tiltakozott az ellen, hogy SS-hadosztály vette körül a Várhegyet. Mi a németek szándéka? Talán katonai akciót terveznek szövetségeseik ellen?

A németek azzal vágtak vissza, hogy megkérdezték, német diplomaták miért vannak bezárva várhegyi otthonaikba; velük mi a szándéka a magyaroknak?

A tábornok elpirult. Skorzeny ezt annak jeleként értékelte, hogy a férfi szégyelli magát az oroszoknak tett békeajánlat miatt. Skorzeny gyorsan kihasználta pillanatnyi előnyét, és javasolta, szedesse fel az akadályokat és az aknákat a német követséghez vezető Bécsi útról. A tábornok azt ígérte, megnézi, mit tehet. Hajnali két óra volt ekkor.

Háromkor Skorzeny elfoglalta helyét emberei élén. Koromsötét volt; fogalmuk sem lehetett róla, hogy a magyarok eltávolították-e az aknákat a Bécsi útról, arról az útról, amelyet Skorzeny merész rohama helyszínének választott. Tisztjeinek és altisztjeinek azt mondta, csak akkor lőjenek, ha feltétlenül szükséges. Az volt a feladatuk, hogy tűzharc nélkül jussanak el a magyar állásokhoz. Végül is, ahogy embereinek is mondta:

- A magyar katonák nem ellenségeink. Ez legyen a mottónk.

Fél hatkor, amikor a hajnal piszkosfehérre színezte az égboltot, elindult a hosszú járműoszlop. Skorzeny vezette a csapatot katonai Volkswagenjén; mögötte négy harckocsi következett, majd egy csapat Góliát tank (kis méretű, távvezérlésű jármű, tele nagy erejű robbanóanyaggal), végül rengeteg teherautó, megrakodva gyalogoskatonákkal. Harminc perc múlva már ott is voltak a kiindulópontnál. Maradt néhány szabad percük, Skorzeny ezért odasétált Von Fölkersamhoz, aki a Gran Sassó-i akcióban részt vett öt régi baj társával együtt alkotja majd a támadó csapatot. A férfiak szinte roskadoztak a géppisztolyok és a nyeles kézigránátok súlya alatt. Kissé aggódtak a magyar páncélosalakulatok reakciója miatt, amelyekről tudták, hogy fent vannak a hegyen, de bíztak magukban és természetesen a sikerben is.

Hat óra előtt egy perccel Skorzeny leengedte a karját, jelezvén, hogy indulhatnak. A katonák visszasiettek járműveikhez, majd felberregtek a motorok, durván belehasítva a reggeli csöndbe és nyugalomba. A tankok vastag kék dízelfüstöt okádva, zörögve megindultak előre. Kezdetét vette a *Panzerfaust* akciót.

Skorzeny megnyalta száraz ajkát, ahogy a német követség felé vezető Bécsi útra hajtottak. Vajon eltávolították az aknákat? Minden pillanatban várta a robbanást, amely véget vet életének. Megfeszült a teste. Ötven méter... száz... százötven. Semmi sem történt. A magyarok felszedték az aknákat!

Odaértek a Bécsi kapuhoz. Skorzeny mögött a tankok óránkénti 30 kilométer/órás sebességgel kaptattak az emelkedőn. Jól haladtak a dolgok. Őrszemek léptek elő az árnyékból. Skorzeny vidáman integetett nekik. Az őrszemek vigyázzba álltak. Nem kaptak rá parancsot,

hogy állítsák meg a németeket. Skorzeny mögött a tankok parancsnokai szalutáltak nyitott páncéltornyukból. A magyarok továbbengedték őket. Az első akadályon túljutottak.

Valahol messze robbanások hallatszottak. Skorzeny azonban nem hagyta, hogy bármi is elterelje a figyelmét. A német követséghez közeledtek, amely mögött az út egyenesen, nem túl meredeken Horthy palotájához vezetett. Skorzeny könyökével oldalba bökte a sofőrt, aki keményen a gázra lépett. A Volkswagen előreszáguldott, majd a menetoszlop többi járműve is az elöl haladóhoz igazította sebességét. A járművek fele a Horthy palotájához vezető másik útra fordult; a Várhegy visszhangzott a tankok és katonai járművek dübörgésétől. Skorzeny tudta, hogy mostanra már az egész magyar helyőrség ébren van, és nem kerülheti el a harcot, de továbbhaladt.

Hirtelen három magyar tank bukkant elő. Amikor parancsnokaik észrevették a német támadóerőt, nyilván belátták, hogy a józan megfontolás itt többet ér az oktalan merészségnél. Az első tank felemelte hosszú ágyúját, jelezvén, hogy nem kíván lőni, Skorzeny dzsipje pedig elszáguldott mellette. Hirtelen a földtől egyméternyire sorompó bukkant fel előttük. A fékek sivítottak, ahogy a sofőr félrekapta a kormányt, Skorzeny pedig jelzett a mögöttük haladó Tigrisnek. A tank nem tétovázott: teljes sebességgel nekirontott a sorompónak, és közel hetventonnás fémtömegével porig rombolta azt. A sorompó megadta magát, a Tigris továbbhaladt - a következő pillanatban pedig hat páncéltörő löveggel kellett szembenéznie.

Skorzeny nem várta meg a Tigris parancsnokának döntését. Villámgyorsan kiugrott a Volkswagenből, majd berohant a legközelebbi ajtón. Fölkersam rohamcsapata szorosan követte. Riadót fújtak. Egy magyar ezredes sietett elő, kezében pisztollyal.

Von Fölkersam kiütötte a fegyvert a kezéből, majd tovább rohantak.

Újabb magyar tiszt bukkant elő az árnyékból.

- Azonnal vezessenek a Várhegy parancsnokához! - zihálta Skorzeny, próbálván rászedni a férfit.

Bevált a csel. A tiszt engedelmesen Skorzenyhez futott, és mutatta az irányt. Vörös szőnyeggel borított helyiségen haladtak át, majd lépcsőn mentek fel. A magyar tiszt jelezte, hogy jobbra kell fordulniuk. Skorzeny utasította embereit, hogy vegyenek fel védekezőállást, ő pedig egyedül előreindult.

A tiszt egy ajtóra mutatott. Skorzeny kinyitotta. Egy katona feküdt az asztalon a nyitott ablak előtt géppuskájával, és az udvart lőtte. Skorzeny gyors parancsot adott. Holzer őrmester sietett el mellette, megfogta a géppuskát, kivette a meglepett katona kezéből, és kidobta az ablakon. A döbbent magyar leesett az asztalról, és tehetetlenül feküdt a töltényhüvellyel teleszórt padlón.

Skorzeny észrevett egy másik ajtót. Bekopogott. Egy magyar vezérőrnagy nyitotta ki.

- Ön a Várhegy parancsnoka? - kérdezte Skorzeny, majd meg sem várva a választ, határozottan azt mondta: - Követelem, hogy szüntessék be az ellenállást! Ön lesz a felelős a további vérontásért. Azonnali döntést kérek.

A bejelentést követő pillanatnyi csendben magányos lövéseket lehetett hallani, és az elavult magyar géppuskák idegesítő hangját.

- Lássa be - sürgette Skorzeny -, hogy fölösleges minden ellenállás. Már elfoglaltam a várat. - Skorzeny arra számított, hogy emberei másik csapata Hunke kapitány vezetése alatt már elfoglalta a környék stratégiailag fontos pontjait. A következő pillanatban, mintha csak megérezte volna Skorzeny gondolatait, megjelent Hunke kapitány, és jelentette:

- Az udvart és a fő bejáratokat harc nélkül elfoglaltuk. További utasítást kérek!

A férfi megjelenése megtette a kellő hatást. A vezérőrnagy lassan, idegesen a következőket mondta németül:

- Átadom önöknek a Várhegyet, és azonnali tűzszünetet rendelek el. - Skorzeny és a tiszt kezet ráztak, majd a vezérőrnagy elindult, hogy intézkedjen.

Skorzeny a másik szobába ment, ahol magyar tisztek voltak. Mielőtt még magukhoz tértek

volna meglepetésükből, Skorzeny kinevezett közülük kettőt, két őrnagyot, összekötő tisztjévé. Nekik kellett irányítaniuk saját embereik fegyverletételét: Skorzeny nem akarta megalázni a magyarokat. Szerette volna, ha a magyarok továbbra is Németország szövetségesei maradnak, és tovább folytatják a harcot Németország oldalán.

Megkérte a tiszteket, hogy menjenek vele a koronázási terembe, ahol németül szólt hozzájuk. Első beszéde volt ez, ilyen hallgatóság előtt, ilyen szokatlan körülmények között; Skorzeny érezte, beszélnie kell. Ennyivel tartozik a magyaroknak és az alkalomnak is. Lenyűgöző beszédstílusa most sem hagyta cserben.

- Szeretném emlékeztetni önöket - mondta -, hogy a magyarok évszázadokon át az osztrákok szövetségesei voltak. Semmi értelme, hogy nehezítsük a helyzetünket... egy új Európát szeretnénk. De ez csak akkor jöhet létre, ha Németország győz.

Skorzeny így emlékszik erre vissza: „Osztrák akcentusom nyilvánvalóan nagyban erősítette szavaim hatását: ezt éreztem a kézszorításokban is.”

A *Panzerfaust* akció kevesebb mint húsz német emberveszteséggel sikeresen véget ért. Horthyt különvonaton szállították Németországba, mint „a *Führer* vendégét”, és szinte rögtön ezután bejelentették lemondását. Szálasi lépett a helyére, aki német szimpatizáns lévén, azonnal semmissé nyilvánította a fegyverszüneti nyilatkozatot.

Skorzeny eközben kialakította rezidenciáját a palotában, és élvezte „Franciaország királyának” életét, ahogy azt a németek mondják. Aznap este abban a barokk fürdőkádban fürdött, amelyet valaha Ferenc József osztrák-magyar császár és király használt. Megérdemelt jutalom volt ez, egy olyan férfi számára, aki a háború folytatására kényszerítette Magyarországot. A háború fennmaradó kilenc hónapjában a magyar hadsereg hűségesen harcolt német szövetségese oldalán.

6.fejezet
A Greif akció

1944 október 21-ének délutánján Ottó Skorzeny azt a parancsot kapta, hogy tegyen jelentést Hitler főhadiszállásán, a *Wolfsschanzén*.

Hitler, akinek állapota a júliusi bombamerénylet, valamint a mértéktelen gyógyszerszedés miatt egyre súlyosbodott, széles mosollyal üdvözölte tisztjét. Határozottan rázott kezet szeretett kommandósával.

- Remek munka volt, Skorzeny - mondta. - Üljön le, és mondjon el nekem mindent a *Mikiegér* akcióról.

Skorzeny részletesen elmesélte a történteket. A *Führer* nevetett, amikor Skorzeny előadta, hogyan göngyölte be a szőnyegbe az ellenkező fiatal Horthyt. Amikor elbeszélése végére ért, felállt, hogy induljon.

A *Führer* azonban megállította.

- Maradjon még egy kicsit - mondta, miközben arcára kiült régi lelkesedése. - Most megkapja tőlem élete legfontosabb feladatát. Németország decemberben nagyszabású offenzívát indít. A birodalom sorsa függhet tőle.

Hitler túláradó lelkesedéssel magyarázta, hogy a szövetségesek úgy gondolják, Németország „bűzlő tetem” csupán. Egyáltalán nem számítanak támadásra. Csupán azért nyerték meg a normandiai csatát, mert abszolút légi fölénnyel rendelkeztek. De ez most meg fog változni. Hitler új, nyugati offenzívájához olyan időpontot választott, amikor az időjárás, a felhős égbolttal és a köddel Németországnak kedvez. Hitler még hozzátette:

- Kétezer sugárhajtású vadászgépet vetünk be, amelyeket erre a támadásra tartalékoltunk.

Hitler lényegében azért akarta megindítani ezt az offenzívát, hogy megelőzze egy nagy létszámú francia haderő felállítását, illetve hogy megakadályozza a szövetségesek előretörését a Rajnához. Arra számított, ha az Ardennekben indít támadást, könnyebben előretörhet a Meuse folyóig. Tankjai éket vágnak az angol-amerikai hadseregek között, és elfoglalják Antwerpent, a szövetségesek fő utánpótlási bázisát a kontinensen. A briteknek ezenfelül nagyon hosszú idejébe telne, hogy pótolják emberveszteségüket; már így is utánpótláskészletük legvégén jártak. Talán, tűnődött Hitler, ha elhalasztanák az angol-amerikai offenzívát, a nyugati szövetségesek konfliktusba kerülnének az oroszokkal; Görögországban már eddig is tapasztalhatóak voltak az egyre növekvő feszültség jelei.

Hitler végül az új nyugati offenzíva átfogó stratégiai és politikai céljairól beszélt:

- Ön és az egységei nagyon fontos szerepet játszanak ebben az offenzívában. Előőrsként el kell foglalniuk egy vagy több hidat a Meuse folyón, Liège és Namur között. Brit vagy amerikai egyenruhában hajtják végre a támadást. Az ellenség már élt ezzel az eljárással. Néhány napja kaptam a hírt, hogy német egyenruhát viselő amerikaiak hajtottak végre kommandó akciót Aachenben.

Hitler néhány pillanatra elhallgatott, Skorzeny pedig próbálta megemészteni a hallott információt, és jegyzetfüzet vagy térkép segédlete nélkül megjegyezni a földrajzi adatokat.

- Tudom, hogy ön mindent megtesz - folytatta Hitler. - Ez a tervünk azonban a legfontosabb az eddigiek közül. Teljes titoktartást kérek öntől. Csak néhány ember tudhat róla. A csapatainak mondja azt, hogy nagyarányú támadást vár a Köln és Bonn közötti területen.

Skorzeny bólintott, majd így szólt:

- De rövid az időnk, és nekem más feladataim is vannak.

Hitler először nem válaszolt, majd azt mondta:

- Igen, tudom, hogy rövid az idő. De azt is tudom, hogy ön mindent megtesz. Az

offenzíva idejére helyettest küldök az ön helyére. Egyvalamit azonban jól véssen az eszébe, Skorzeny: nem akarom, hogy személyesen is átlépje a frontvonalat. Nem kockáztathatjuk, hogy fogságba essen.

Hitler ezzel felállt, és az ajtóig kísérte Skorzenyt, ahol bemutatta Guderian tábornoknak, a tankok szakértőjének, majd további utasításokat adott kommandó parancsnokának. Hitler beavatta Skorzenyt „utolsó játszmájába”, a nyugaton folyó háború utolsó nagy szárazföldi ütközetébe, amely később az ardenneki csata néven vonul a történelembe.

Alig fogott hozzá Skorzeny különleges csapata létrehozásához, amely a 150. páncélos dandár nevet viselte, amikor körlevelet kapott, amelyből megtudta, a *Greif* akció előkészületeit egyáltalán nem kezelik „szigorúan titokban”.

A Keitel tábornagy által személyesen aláírt körlevél így szólt:

„SZIGORÚAN TITKOS: csak a hadosztályok és hadseregek parancsnokai részére. Az angolul beszélő tisztekre és közlegényekre különleges megbízatás vár. A kiválasztott önként jelentkezők Skorzeny alezredes parancsnoksága alatt új egységet alkotnak. A jelentkezéseket az alezredes friedenthali főhadiszállására kell elküldeni.”

Skorzeny aggódott, hogy Stielau egysége rendes kiképzést kap-e. Stielau kapitány volt az utolsó azon hat századparancsnok közül, akik gyors egymásutánban követték egymást november 10-e és december 16-a, az offenzíva kezdete között, ez a tény pedig arra a kivételesen nagy pszichikai nyomásra utalt, ami ennek a különleges egységnek a parancsnokára nehezedett.

A Stielau-egység tisztességesen el volt látva amerikai fegyverekkel, egyenruhával és járművel. A csapat körülbelül nyolcvan emberből állt, akik közül egyesek kiválóan, mások épp csak hogy beszéltek angolul. Két csoportra osztották őket: a szabotázscsoport nyolc, a felderítőcsoport pedig hat katonai dzsipet kapott. A felderítőcsoportot további négy, közel-, valamint két távolfelderítő-alakulatba osztották. A legénység minden járművön három vagy négy emberből állt: a sofőrből, a rádiókezelőből, a tolmácsból, valamint a szabotőrből. A hagyományos gyalogsági fegyvereken kívül ciánhidrogént vagy cianidot is vittek magukkal öngyújtóikban (pamutvattába rejtve), hogy ha fogságba kerülnek, megmérgezhessék magukat.

Ezeknek a csoportoknak kellett végrehajtani a kezdeti áttörést, megrongálni az amerikai berendezéseket, terrorizálni az embereket és zűrzavart teremteni, valamint eljutni a létfontosságú Meuse-hidakig.

Az elit alakulat tisztjei között azonban különböző szóbeszédek terjedtek el. Voltak, akik azt gondolták, Belgiumon át törnek be Franciaországba, majd ott csatlakoznak a német helyőrségekhez, amelyek még mindig ostrom alatt álltak Lorient és Dunkerque kikötőjében. Mások annak a véleményüknek adtak hangot, hogy kulcspozíciót betöltő angol vagy amerikai tábornokok meggyilkolása lesz a feladatuk. Egy nap az egyik fiatal tiszt, aki jól ismerte Párizst, megkereste Skorzenyt az irodájában. Azt mondta Skorzenynek, úgy érzi, nagy hasznára lehetne a csapatnak az elkövetkezendő akcióban.

- Miért? - kérdezte meglepetten parancsnoka.

- Azért, mert átgázolunk Franciaországon, átvágunk az amerikai hadseregen, és elfoglaljuk Eisenhower főhadiszállását.

Skorzeny döbbenten hallgatott.

- Hol hallotta ezt? - kérdezte végül, majd hozzátette: - El ne árulja senkinek... Amikor eljön az idő, majd szólok magának.

Másnap a táborban másról sem lehetett hallani, csak a legfrissebb pletykáról. El fogják rabolni Eisenhowert. Megszületett tehát a váratlan rajtaütés története, ami Eisenhowert jó néhány napig, Skorzenyt több évig gyötörte. Ugyanis hamarosan, amikor Stielau első embereit fogságba ejtették, vallomást tesznek fogvatartóiknak (Wilhelm Schmidt tizedeshez hasonlóan, aki kivégzése előtt a következőket mondta: „Az egységünkben mérnökök is voltak, akiknek az volt a feladatuk, hogy rombolják le a főhadiszállásokat, és öljék meg az ott

szolgálatot teljesítő személyzetet.” Megemlíthetjük Peter Ackermannt is, akit „Murray Eddie O’Connor kapitány” néven ejtettek fogságba, és aki azt állította: „A tíz nap elteltével senkiben sem maradtak kételyek a céljainkra vonatkozóan. A tiszti étkezde pincérei minden hírt továbbították.”

Skorzeny lázasan dolgozott, és próbálta figyelmen kívül hagyni a pletykákat. Csupán néhány magas beosztású tisztjének adott rá módot, hogy belelásson az egység igazi célkitűzéseibe, amelyet most már három taktikai csoportba: egy gyalogsági és két páncélosalakulatba osztott, összességében hetven német tankkal, amelyeket úgy álcáztak, hogy nagyjából a Shermanok- hoz hasonlóan nézzenek ki. Úgy tervezte, azon a résen hatolnak be, amelyet várhatóan Recht és a belgiumi St. Vith között nyitnak az amerikai arcvonalon. Abban, hogy az 5. amerikai páncéloshadosztály tagjainak gondolják majd őket, amely a valóságban északabbra, a 9. hadsereg frontján helyezkedik el (az amerikaiak elleni támadást az 1. amerikai hadsereg frontján indítanák). Ha szerencséjük van, kemény harcok és ravasz cselvetések útján keresztülhatolhatnak Peiper ezredes 1. SS-páncéloshadosztályának harccsoportja mentén, amely Sepp Dietrich 6. SS-páncéloshadseregének támadását vezeti majd a Meuse-hidakig, amíg el nem érnek a felderítő alakulatokhoz, amelyek remélhetőleg már a hidakhoz közeli állásokban vannak. Különböző ismertetőjelek alkalmazásával, mint például nappal kék, éjjel vörös fény; a zubbony bal oldalán a második gomb nincs begombolva; a sisak megemelésének előre megbeszélt módja; bizonyos betűk a jármű motorháztetején, például C, D, X, Y és Z, a két csoport - Peiperé és Skorzenyé - fel tudja ismerni egymást.

Kockázatos, sietősen előkészített akció volt ez, amely könnyen azzal végződhet, hogy a Stielau-egység emberei mind a kivégzőosztag elé kerülnek (a német ügyvédek tájékoztatása ellenére, akik azt állították, hogy amennyiben leveszik az amerikai uniformist, mielőtt elsütik a fegyvereiket, biztonságban vannak), Skorzeny azonban biztosra vette, hogy sikerrel jár. Véghezvitte mindig, amit akart, ez alkalommal is így fog történni.

Csupán egyetlen probléma merült fel. Hitler legutolsó találkozásukkor, amelyre az offenzíva megkezdése előtt került sor, ismételten a lelkére kötötte: „Kategorikusan megtiltom, hogy átlépje a frontvonalat, Skorzeny.” A kommandó parancsnok csalódottságában még a kötelező „Heil Hitler” köszöntésről is megfeledkezett, majd közölte a parancsot Fölkersammal.

Fölkersam megértően elmosolyodott, majd így szólt:

- Ne aggódjon, minden a tervek szerint fog menni.
- Várjuk ki a végét.

Mint később Skorzeny lejegyezte: „Először dührohamot kaptam. Világos volt számomra, hogy az ellenség hírszerzői mindent tudnak a hadműveletről... »Heves tiltakozást« küldtem a *Führer* főhadiszállására, azzal az »alázatos« kéréssel, hogy fújják le az akciót.”

Hitler egyik bizalmasa, Fegelein SS-tiszt, korábban zsoké, a *Führer* leendő sógora azonban visszautasította a kérelmet. Még Himmlernek sem volt hatalmában változtatni az eredeti terven.

Amikor Skorzeny említést tett neki az információ kiszivárgásáról, Himmler csak vállat vont, majd annyit mondott:

- Nos, ami történt, megtörtént, a támadást akkor is meg kell indítani.

Skorzeny nehéz szívvel, érezvén, hogy embereit öngyilkos akcióba küldi, elkezdte behívni az önkénteseket, akik sokan voltak (mivel Skorzeny neve ellenállhatatlan vonzerőt gyakorolt a kalandvágyókra, az unatkozókra és az elégedetlenekre). Rengetegen jelentkeztek, nem csupán a hadseregből, de a haditengerészetből és a légierőtől is.

A nagyszerű, fiatal tisztek remek hangulatban voltak, sokan egyenesen követelték, hogy részt vehessenek az „öngyilkos küldetésben”, ahogyan parancsnokuk nevezte az akciót. Lehet, hogy fel voltak készülve a harcmodorra, az angol tesztre azonban semmiképpen sem. Kétezer

ember jelentkezett a *Greif* hadműveletre, de nyelvtudásuk legtöbb esetben a „yes", „no" és „okay" szavakra korlátozódott. Végül csupán néhány száz ember bizonyult alkalmasnak, közülük is csak ötvenen beszélték az angolt kielégítő szinten. Ok is javarészt matrózok voltak, akik amerikai hajókon szolgáltak, vagy korábban az Egyesült Államokban éltek, vagy amerikai nemzetiségűek voltak. Néhányan még szolgáltak is az amerikai hadseregben.

Skorzeny rendíthetetlenül dolgozott tovább, és elkeseredetten küzdött, hogy egysége, amely végül elérte a 3500 főt, megkapja a szükséges amerikai felszerelést és ruházatot. Megérkeztek a kabátok, de kiderült, hogy brit egyenruhák. Visszaküldték őket. Hat páncélkocsi érkezett, de ezek is brit gyártmányúak voltak. Mielőtt még Skorzeny tiltakozhatott volna, elromlottak, és már csak ócskavasnak voltak jók. Valószínűleg a britek is ezért hagyták ott őket. Skorzeny napokon keresztül vitázott feletteseivel, mire megkaphatta a zsákmányolt amerikai katonai zubbonyokat. De lassanként, fokról fokra, megszerezte a szükséges felszerelést is: néhány darab Shermant, tizenöt dzsipet, White típusú félhernyótalpas kocsikat és páncélos felderítő gépkocsikat. Amire mégsem sikerült szert tennie, azt a német tankok és egyéb járművek álcázásával érte el: állövegtornyukkal - messziről legalábbis - úgy néztek ki, mint az amerikai páncélos járművek.

Ezzel azonban még korántsem sikerült leküzdenie a gondokat. Rendet és céltudatosságot kellett plántálnia újoncaiba. Először is elkülönítette őket a Nürnberg közelében lévő grafenwohri gyakorlótéren. Táborukat szögesdróttal kerítették el, szinte fogolyként éltek ott.

Elvették tőlük zsoldkönyvüket, meg kellett szakítaniuk minden kapcsolatot a külvilággal, és a kiképzés időtartama alatt nem hagyhatták el a tábor területét. Jacques Nobecourt francia történész állítása szerint az egyik katonát ki is végezték, mert „levelet küldött haza, amelyben túlságosan részletesen írta le mindennapjaikat, megszegvén ezzel esküjét, melyben teljes titoktartást fogadott". Valamint: „Olyan szigorú volt az elkülönítés, hogy a betegeket nem küldték kórházba; elővigyázatosságból az egészségeseket beoltották influenza és megfázás ellen."

Az egyik önkéntes így emlékszik vissza a táborban töltött időszakra: „Felfegyverzett őrszemek egy csoportja világosan elmagyarázta, hogy amint belépünk a tábor területére, elveszítjük szabadságunkat. A priccsem abban a blokkban volt, amelyet Stielau kapitány csoportja foglalt el. Szinte rögtön feltűnt az egység tagjainak katonákra nem jellemző viselkedése. Megdöbbentően rövid idő alatt alakult ki bennünk az együvé tartozás érzése, amit olyan katonák között tapasztalni, akik a fronton vannak, és állandó stresszben élnek... Eleinte az kötött le bennünket, hogy megtanuljuk a katonai nyelvet. Az amerikai filmek, főleg háborús filmek megtekintése komoly szerepet játszott a kiképzésünkben. Aztán eljött a nap, amikor amerikai hadifogolytáborokba küldtek bennünket, ahol elvegyültünk az ottaniak között, és az a benyomásunk támadt, hogy tökéletes jenkikké váltunk."

Skorzeny gyorsan, végig az idővel dacolva, formálta különleges egységét. Úgy vélte, nem az a feladata, hogy ezekből az emberekből speciális tudással rendelkező katonákat, gerillákat faragjon. Hiszen egyébként is kiképzésben részesült, harcedzett férfiak. Azt várta el tőlük, hogy teljesen változtassák meg szokásaikat.

Úgy vélte, a nemzetiségi hovatartozás nem egyéb alapvető ösztönök sorozatánál, amelyek bizonyos szokásokban és viselkedésmódokban jutnak kifejezésre. Ezeket kell megváltoztatni. Embereinek nem csupán azt kell megtanulnia, hogyan ragozzanak, hanem azt is, hogyan lézengjenek az utcasarkokon, hogyan vegyenek dolgokat közömbösen, és hogyan viselkedjenek lezseren, az amerikai katonákhoz hasonlóan. Semmi értelme egy német katonát olívzöld egyenruhába bújtatni, és rágót dugni a szájába, ha rögtön lerí róla, hogy régimódi porosz, amint valamilyen parancsot kap feljebbvalójától. Ez esetben azonnal felfedezik, hogy nem igazi amerikai katona.

7.fejezet
Európa legveszélyesebb embere

1944 december 16-án reggel, pontban fél hatkor 2000 német löveg ugatott fel az ardenneki front százharminc kilométeres belga szakaszán. Pontosan egy perc múlva az első 36 mm-es gránát is földet ért St. Vith területén. A határmenti városra lecsapott az első ijesztő sortűz: rémült belga civilek és amerikai felszabadítóik arra ébredtek, hogy visszajöttek a németek.

Láng és füst csapott fel a fronton mindenütt, amelyet a sorkatonák, akiket azért küldtek oda, hogy pihenjenek, vagy némi arcvonalbéli tapasztalatot szerezzenek, csak „kísértetfrontnak” neveztek. A föld szinte megremegett a becsapódó gránátok erejétől. Borzalmas fél órán át folytatódott a rémálom. Azután, amilyen váratlanul elkezdődött, olyan hirtelen véget is ért. A vidékre csönd borult. A civilek előbújtak rejtekükből, a katonák pedig kidugták fejüket tüzelőállásukból. Mi volt ez? És mi lesz ezután?

Nem kellett sokat várniuk a válaszra.

06.0- kor az első fehérbe öltözött gyalogsági hadosztály megkezdte támadását az amerikaiak által elfoglalt határmenti falvak ellen, amelyet a 14. lovascsoport amerikai katonái védtek a frontnak azon a két kilométeres szakaszán, amely a 99. amerikai gyalogság és a 106. gyalogoshadosztály harcállásaival kapcsolta össze őket. Mindkét alakulat igen tapasztaltnak számított. Az amerikai védelem összeomlott. A németek egymás után foglalták el a hat megerősített falvat. Az amerikai ellenállás azonban erősebb volt, mint amit a német 6. SS-páncéloshadsereg várt. A támadást vezető 3. légideszant-hadosztály csupán kevéssel volt tapasztaltabb az amerikai alakulatoknál. Túl sok időt vett igénybe, hogy eltávolítsák az „amcsikat”, és ez túl sok emberáldozattal járt.

A deszantos gyalogság mögött lassan felsorakoztak a 6. SS- páncéloshadsereg elit páncélosalakulatai. A harmincegy éves Peiper *Obersturmbannführer* dühöngve törtetett keresztül saját gyalogságán és az ellenséges aknamezőkön a frontig. O is megkapta a Lovagkeresztet, akárcsak Skorzeny, és őt is a kegyeibe fogadta Hitler. Mögötte Skorzeny türelmetlenül próbálkozott ugyanezzel, sikertelenül.

07.0- kor úgy érezte, nem mennek jól a dolgok. Sepp Dietrich tüzérségi támadása nyilvánvalóan nem járt a várt eredménnyel. Az amerikaiak még mindig tartották állásaikat, főleg Losheim mellett. Délben már olyan jelentések érkeztek Skorzeny schmittheimi főhadiszállására, hogy kemény harcok folynak a fronton, de nincs semmi előrehaladás. Mint naplójában később írta: „A front tervezett összeomlását nem sikerült elérnünk.”

Skorzeny, mivel elvesztette türelmét a gyalogság lassú előrehaladása miatt, Losheimbe hajtott, hogy tisztább képet kapjon a fronton kialakult helyzetről. Az utakon zűrzavar uralkodott, a járművek összetorlódtak. Magas rangú tisztek jártak az utcán, vagy próbálták irányítani a forgalmat. Skorzeny szintén elakadt Volkswagenjével, és kilenc kilométert gyalog kellett megtennie úticéljáig.

Ekkor már tudta, hogy baj van a *Greif* akcióval. Kockázatos tervének sikere azon múlt, sikerül-e az első napon áttörniük. A helyzet nyilvánvalóan nem így állt. A leglogikusabb lépésnek az tűnt, ha lefújja az egészet. De merheti-e, miután magától Hitlertől kapta végrehajtásának parancsát? Ő maga is nem invesztált-e bele rengeteg munkát? De aztán Peiperre gondolt, aki hozzá hasonlóan bátor és merész volt. A tervek szerint éjfélkor bevetik Peiper 5000 fős 1. SS-páncéloshadosztályát, a *Leibstandartét*, a német hadsereg egyik legkiválóbb alakulatát. Talán a harmincegy éves SS-ezredesnek, aki szokatlan vezetési stílusáról és harc közben tanúsított bátorságáról híres, sikerül áttörnie. Skorzeny huszonnégy órát adott magának, amely alatt eldönti, lefújja-e az akciót.

A nap hátralevő részében az ott maradt felderítő alakulatok tagjaival beszélgetett, akik javarészt vidám és magabiztos, angolul beszélő tengerészek voltak. Azután a nap során ejtett

foglyokkal elegyedett beszélgetésbe, akiktől örömmel hallotta, hogy az offenzíva teljesen váratlanul érte őket. Ezután aludt néhány órát, abban a reményben, hogy másnap kedvező híreket kap majd Peipertől, miszerint sikerült áttörniük, és megkezdhetik a voltaképpeni hadműveletet. Mielőtt álomba merült volna, azon tűnődött, vajon mi történt csapataival, amelyek már előző este áthaladtak a frontvonalon.

Miközben Skorzeny aludt, Stielau kapitány emberei már munkához is láttak: hét dzsippel áthatoltak az amerikai frontvonalon, és megkezdték pusztításukat. Az egyik csapat vezetőjének sikerült rossz útra irányítania egy egész, 3000 fős amerikai ezredet, miközben emberei leszedték az útjelző táblákat, és elvágták a telefonvezetékeket. Egy négy emberből álló csoport pedig sikeresen elvágta azt a fővezetéket, amely Bradley luxemburgi, valamint Hodges, az 1. amerikai hadsereg parancsnokának spai főhadiszállását kötötte össze.

A legnagyobb veszteséget az jelentette, hogy a szövetségesek a Liége-től délre fekvő Aywaille-nél, húsz kilométerre attól a kulcsfontosságú hídtól, amely a Meuse-on ível át Engisnél, elfogták az egyik csoportot. Egy katonai rendőr a jelszót kérte tőlük, amikor pedig a dzsipben ülő három, amerikai egyenruhát viselő katona nem tudta megmondani, letartóztatták őket. Német katonai zsoldkönyvet, 900 amerikai dollárt, 1000 font sterlinget, két Sten géppisztolyt, két Coltot, egy német pisztolyt és hat amerikai kézigránátot találtak náluk. Kihallgatásuk során bevallották, hogy Ottó Skorzeny behatoló csoportjának tagjai, és a Charles W. Lawrence, George Sensenbach, valamint Clarence van dér Wert nevet használják. Valódi személyazonosságuk azonban Gunther Biliing tisztjelölt, Wilhelm Schmidt tizedes és Manfred Pernass őrvezető volt.

Néhány órával később „amerikai katonák” csoportja bukkant elő a Poteau nevű falu közelében lévő erdőből, önjáró lövegeken közeledve, amelyeket a 18. lovasszázad E csapata hagyott ott, mely a Losheim-szorosnál feladta állásait. Elhaladtak a 32. lovasszázad egyik őrmestere mellett, aki úgy vélte, hogy a közlegények csizmája elég furcsán néz ki. Mielőtt még megállásra szólította volna fel őket, egyikük azt rikkantotta:

- Mi az E csoport vagyunk.

Ennyi épp elég volt a gyanakvó őrmesternek. A lovasságban nincsenek csoportok, csak századok, vagy ebben az esetben csapatok.

De nem fogták el vagy ölték meg az összes csoportot. Legalább hárman sértetlenül tértek vissza. Az egyik csoport elért Huyig, a másodiknak sikerült átjutnia a Meuse-ön, Amay közelében, egyetlen egységként a 250 000 fős támadó hadseregből; a harmadik pedig a Vielsalm-területen járőrözött. További kettő hét sérülttel tért vissza a malmédy-i körzetbe. Ráadásul mindeközben Skorzenynek fogalma sem volt arról, hogy az amerikai hadseregben rendszabály tiltja, hogy egy dzsipben három főnél több utazzon egyszerre.

De akár megölték vagy elfogták Stielau kapitány nyolcvan emberét, vagy sikerült megszökniük, hatásuk óriási. Bár ahhoz kevesen voltak, hogy mindazt a szabotázsakciót végrehajtsák, amelyeket nekik tulajdonítottak, ők tehetők felelőssé minden egyes félrevezetett konvojért. A szövetségesek arcvonala mögött hatalmas szabotázsellenes akció kezdődött, Franciaországon és Belgiumon pedig végigsöpört a kémektől való félelem.

A Sefton Delmer brit újságíró vezette szövetséges propagandaállomás, a „Radio Calais” azt jelentette, hogy 250, amerikai egyenruhát viselő katonát fogtak el. Skorzeny, aki hallgatta az adást, hangosan nevetett, mivel tudta, hogy ha a szám helyes, akkor a szövetségeseknek saját katonáikat is le kellett tartóztatniuk: évekkel később, mint a szövetségesek foglya, maga is találkozott tévedésből letartóztatott emberekkel. Egy amerikai kapitányt azért tartóztattak le, mert német lovaglócsizmát viselt. Másik két ember azért került börtönbe, mert egy kantinban megjegyezték, hogy jó a koszt. Ez nyilván nagyon gyanús megjegyzésnek számított.

Bruce Clarke tábornokot, St. Vith város közúti-vasúti csomópontjainak védőjét embereivel együtt öt napra börtönbe csukták. A dühös tisztnek, akit saját őrszobájába csuktak, azt mondta az egyik katonai rendőr:

- Ne nevettessen! Maga is azok közé a náci gyilkosok közé tartozik.

Amikor végül szabadon engedték a tábornokot, egyik fogvatartója elé állt, s így szólt:

- Adna nekem egy autogramot, tábornok?

Clarke dühöngve bár, de megtette.

Kiadták a parancsot, hogy el kell fogni „Európa legveszélyesebb emberét”, aki megfogadta, hogy elkapja Bradleyt, Montgomery t, sőt magát Eisenhowert is. Hamarosan úgy tűnt, mintha a fél hadsereg szabotőrök és kémek után kutatna. Bradley tábornok keserűen jegyezte meg, hogy „félmillió közlegény macskaegér játékot játszik egymással, ahányszor csak találkoznak”, majd nemsokára maga is bajba került. Amikor meg akarta látogatni Hodges tábornokot, azt a tájékoztatást kapta vezérkarától, hogy várnia kell a gépre, mert az álruhás németek miatt különleges óvintézkedésekre van szükség. Amikor a tábornok semmibe vette ellenkezéseiket, és három csillaggal díszített kocsijával az útra hajtott, rá kellett döbbennie, hogy „sem rang, sem személyi okmányok, sem tiltakozás” nem menti meg attól, hogy minden útkereszteződésnél megállítsák. Újra és újra igazolnia kellett személyazonosságát, s bizonyítania kellett, hogy valóban amerikai: „először azzal, hogy meg tudom mondani, Massachusetts fővárosa Springfield (kérdezőm kitartott amellett, hogy Chicago); másodszor azzal, hogy megnevezem az egyik posztot az amerikai futballban; harmadszor pedig azzal, hogy megnevezem egy Betty Grable nevű szőkeség jelenlegi kedvesét”. Az illetőt egyébként Harry Jamesnek hívták.

Montgomery kihasználta a helyzetet. Jelentést tett Simpsonnak, hogy kényelmetlenül érintik a lövöldözést szerető közlegények reagálásai, akik folyton olyan kérdéseket tesznek föl neki, amelyekre nem tud válaszolni, ezért amerikai személyazonossági igazolványért folyamodott a 9. amerikai hadsereg parancsnokához. Washingtonból ugyan megérkezett a hivatalos utasítás, hogy nem kaphatja meg, ő azonban mégis megszerezte magának a hőn óhajtott okmányt.

A Skorzeny embereiről szóló rémülettel teli szóbeszédek azonban, amelyek elterjedtek az amerikai arcvonalon, leginkább a főparancsnok főhadiszállásán éreztették hatásukat. Négy nappal az offenzíva kezdete után Eisenhower azt hallotta, hogy egy német öngyilkos osztag meg akarja őt ölni. „Egy különösen izgatott ezredes” - írja visszaemlékezéseiben - „...határozottan állította, hogy kétségbevonhatatlan bizonyítékkal rendelkezik a terv létezésére vonatkozóan. Nagy részletességgel körvonalazta, és elképzeléseit a biztonságiak is megerősítették.”

Eisenhower ezért megvált Kis-Trianonban lévő villájától, amely a főhadiszállástól nem messze feküdt. Korábban Rundstedt tábornagy főhadiszállásaként szolgált, a SHAEF biztonsági emberei pedig azzal érveltek, hogy a németek az épület minden centiméterét ismerik. Túl kockázatos. Eisenhowert ezért a versailles-i főhadiszállásra vitték, ahol néhány napig szinte fogolyként élt.

Talán Eisenhower titkárnője, Kay Summersby egykori modell ír a legszemléletesebben ezeknek a napoknak a hangulatáról, *Eisenhower Was My Boss* (Eisenhower volt a főnököm) című könyvében: „A biztonsági tisztek haladéktalan átalakításokat hajtattak végre, aminek eredményeképpen a főhadiszállás erődítménnyé vált. Szögesdrótot húztak fel. Tankok érkeztek. Megkettőzték, majd háromszorozták és négyszerezték az őrséget. Az épületbe való bejutás már nem a régi hivatalos rend szerint zajlott, élet-halál kérdéssé vált. Ha kocsit hallottunk megállni az épület előtt, minden irodában megállt a munka, és szünet nélkül csengett a telefon: a hívók az iránt érdeklődtek, jól van-e a főnök. Feszültebb volt a hangulat, mint bármelyik főhadiszálláson vagy a fronton, ahol mindenki tudta, hogyan kell kezelni egy ilyen helyzetet.”

Amikor Eisenhower egy másik irodát látogatott meg, egész csapat katonai rendőr kísérte. Végül megkérték, ne mozduljon ki, hátha egy német orvlövésznek mégis sikerült volna eljutnia az épület környékére.

A biztonságiak jelentést tettek, hogy a németek a Café de la Paix-ban gyülekeznek. Hamarosan kezdődik a támadás. Ez már túl sok volt Eisenhowernek.

Egyszerűen kisétált az irodájából, és csak annyit mormogott Kay Summersbynak:

- A pokolba is, sétálni megyek. Ha valaki le akar lőni, csak lőjön, de ki akarok mozdulni!

Eisenhower azonban négy napon át fogolyként élt a saját főhadiszállásán, éppen a váratlan német ellentámadás kritikus fázisában. A Skorzeny-terv nagyszerűen bevált.

Miközben Eisenhowert karácsony hetében voltaképpen háziőrizetben tartották a versailles-i épületegyüttesben, biztonsági emberei, főparancsnokuk tudta nélkül, csapdát állítottak „Európa legveszélyesebb embere" számára. Egy Baldwin B. Smith nevezetű alezredes vállalkozott rá, hogy naponta kétszer kocsival elmegy a St. Germain-i, valamint a versailles-i villához, és vissza. Az ezredes némileg hasonlított „Ike"-ra, és egy-két mozdulatát utánozta, például azt, ahogyan szalutál. A biztonsági emberek arra számítottak, hogy „Skorzeny gyilkosai" talán megpróbálkoznak valamivel, például gránáttal vagy puskával; akkor pedig lecsaphatnak rájuk. Természetesen ez nem következett be, így Baldwin Smith alezredes élete sem került veszélybe.

Eisenhower tábornok a jelentések szerint majd felrobbant mérgében, amikor ez a tudomására jutott. A „dublőrakciót" egészen a háború végéig nem ismételték meg, amikor is olyan jelentések érkeztek, hogy a náci földalatti mozgalom „farkasemberei" el akarnak kapni néhány magas rangú parancsnokot.

De mi történt Ottó Skorzenyvel? Az offenzíva második napján belátta, kevés az esélye annak, hogy az eredeti akció sikerrel járjon. A frontot nem tudták áttörni. Peiper eljutott ugyan La Gleize-ig, vagyis körülbelül harminc kilométerre behatolt Belgiumba, de megállították, és bekerítették. A 6. SS-páncéloshad- sereg csupán egy keskeny szakaszon hatolhatott be Belgiumba, egyik oldalon St. Vith, a másikon pedig az Elsenborn-hegyvonulat állta útjukat.

December 18-án Skorzeny meghozta döntését. Megkérte Sepp Dietrichet, a 6. SS-páncéloshadsereg parancsnokát, hogy mentse fel küldetése alól, és engedélyezze - mivel pillanatnyilag nem rendelkezik páncélos járművekkel hogy a 150. páncélosdandárt gyalogságként használja fel.

Dietrich beleegyezett, így Skorzeny alakulatával csatlakozott az I. SS-hadtesthez, amely akkoriban létszámhiánnyal küszködött. Gyorsan alkalmazkodott új szerepéhez. Preiss SS-tábornok lett a parancsnoka, aki közölte vele, ő lesz a felelős a hadtest északi szárnyáért, főleg a malmédyi közúti csomópontnál, amely nehezen védhető. Skorzeny a Ligneuville nevű falucskában, egy kis parasztházban rendezte be főhadiszállását, majd hozzálátott előkészíteni az amerikai kézen lévő Malmédy ellen indítandó gyalogsági támadást. Miután egyik csapatától olyan információkat kapott, hogy a város védelme gyenge, úgy döntött, december 21-ének reggelén két oldalról támadást indít. Azt remélte, sikerül meglepnie Malmédyt. (A város valóban védtelen volt - az amerikaiak háromszor bombázták, tragikus eredménnyel, nyilván azt hitték, nem maradtak már ott amerikai csapatok. Nem készült feljegyzés arról, hányán vesztették életüket a bombázások során [amelyeket az amerikai légierő végig tagadott], a helyi becslések szerint azonban körülbelül 300 civil és talán ugyanennyi közkatona lelte halálát. A bombázásokat követően az ezeket végrehajtó 9. légierő az „amerikai *Luftwaffe*" néven vált ismertté a 30. amerikai gyalogoshadosztály katonái között, akiknek a támadás oroszlánrészét el kellett szenvedniük.)

A két csoport hajnalban hatolt be, de kudarcot vallottak. Mind Fölkersam, mind a másik egység parancsnoka megsebesült, az előbbi a hátán, ami miatt sokat gúnyolták később, amikor visszatért Skorzeny főhadiszállására. A német rádióban a „Roosevelt mészárosai" gúnynéven ismertté vált 80. gyalogoshadosztály amerikai katonái az új POSIT közelségi gyújtó használatával állították meg őket. Annak ellenére, hogy Skorzeny emberei kis csoportokban itt-ott makacsul ellenálltak, a maradék megtört, és elindultak visszafelé azon az úton, amelyen

jöttek. Skorzeny, aki Hitler utasítása miatt nem mert túl közel merészkedni a fronthoz, elkeseredetten figyelte katonáit, tudván, hogy már nem maradt bennük harci kedv egy második támadáshoz. Malmédy amerikai kézben maradt.

Este, később, miközben annak a hadosztálynak a harcálláspontjához sétált, amelyhez tartozott, s amely a nemzetközi hírű Hotel du Moulinben kapott helyet, nehéztüzérség hangját hallotta meg.

Monsieur Peter Rupp, a szálloda hetvenéves tulajdonosa látta, hogy a nagydarab ember megtántorodik, mintha el akarna esni, miközben ököl nagyságú srapneldarabok süvítenek a levegőben. Az egyik Skorzeny fejét érte; vér csörgött le az arcán. Az egyik katona odaszaladt, hogy segítsen neki, Skorzeny azonban intett neki, hogy menjen, betámolygott a szállodába, és töltött magának egy pohár konyakot (Timberlake amerikai tábornok készleteiből maradt ott, akinek négy nappal azelőtt még ott volt a főhadiszállása).

Egyetlen hajtásra megitta, majd tükröt kért, hogy megnézhesse az arcát. Emlékirataiban így ír az érzéseiről: „Éreztem, ahogy a meleg vér végigfolyik az arcomon. Óvatosan végighúztam rajta a kezemet. A szemem fölött hiányzott egy darab hús a homlokomból, és a szememre lógott. Pánikba estem. Lehet, hogy elvesztettem a szememet?” Szerencsére nem ez történt.

Skorzeny később megengedte, hogy elkísérjék az ezredorvos- hoz, de mindenféle narkotikumot visszautasított, kivéve az alkoholt, mert azt akarta, hogy tiszta maradjon a feje. Az orvos munkához látott. Skorzeny összeszorította a fogát, és a régi időkre gondolt, amikor még párbajozó diák volt, és hasonló kezelésben részesült. Az orvos kitisztította, majd összevarrta a sebet.

Ezzel lezárult Skorzeny szerepe az ardenneki offenzívában. 28-án dandárját egy gyalogoshadosztály váltotta fel, az életben maradtak valamivel később széledtek szét. Skorzenyt három nap múlva Hitler főhadiszállására hívták, hogy személyesen tegyen jelentést.

Amikor a *Führer* meglátta Skorzeny bekötött fejét, azonnal megparancsolta, hogy saját sebészéhez, dr. Stumpfeckerhez vigyék. Az orvos megdöbbent a látványtól. Azt mondta Skorzenynek, hogy el is veszíthette volna a szemét, és hogy sebesülése után azonnal kórházba kellett volna mennie. A kioktatás után adott neki néhány injekciót, majd újra bekötözte a sebet.

Skorzenyt még aznap délután bebocsátották a *Führerhez.* Hitler magabiztos és lelkes volt.

- Nagyszabású offenzívát indítunk délkeleten - mondta Skorzeny nek, majd elmagyarázta, hogy amikor ez sikerrel jár, utána folytatják az ardenneki offenzívát.

Skorzeny zavarodottan hagyta el a konferenciatermet, bár kétségtelenül vidámabb volt, mint beléptekor. Vajon honnan Hitler lelkesedése, kérdezte magától. Talán Morell professzor injekcióitól, amelyekről már sokat hallott?

Ugyanaznap, korábban dr. Rudolf Brandt, Hitler másik orvosa beszélt neki Morell veszélyes anyagokat tartalmazó injekcióiról és tablettáiról.

- Nemrégiben analizáltam az egyik ilyen tablettát - mondta neki dr. Brandt. - Arzént tartalmazott. Figyelmeztettem a *Führert,* de nem hallgatott rám.

A doktor állítása megerősítette Skorzenyt abban a hitében, hogy Hitler nincs tisztában Németország jelenlegi helyzetével. Mint később írta: „1945 elején világossá vált számomra és törzstisztjeim számára, hogy megkezdődött a háború utolsó szakasza.” Németország sorsa keleten hamarosan megpecsételődik.

Skorzeny igazából akkor döbbent rá, mi vár rájuk, amikor január elején visszatért Friedenthalba. Fölkersam már várta. Most, hogy a 150. dandár feloszlott, új megbízatást szeretett volna. Skorzeny megkérdezte tőle, mire gondolt. Fölkersam tudta, az Olaszországban és Magyarországon véghezvittekhez hasonló küldetésekre nem számíthat. Azoknak a régi dicsőséges napoknak már vége. A fronton akart harcolni. Megkérte és meg is kapta a keleti Skorzeny alakulat parancsnoki tisztét.

Skorzeny soha többé nem látta.

Kezdte észrevenni az érem másik oldalát is. A régi idők gondosan megtervezett, néhány bátor specialista által végrehajtott akcióit, amelyek általában sikerrel végződtek, most már nem kellően előkészített akciók váltották fel, amelyeket bátor, ámde képzetlen katonák hajtottak végre, akik életét gondatlanul áldozták fel. A háború egyre inkább emlékeztetett egy véget érni nem akaró rémálomra.

Ott van például Scherhorn alezredes esete, aki hónapokra Oroszországban rekedt, és 2000 fős ezredének maradékával még mindig harcolt, pedig száz kilométerekre tőlük egyetlen német csapat sem volt. Most, 1945 januárjában, hat hónappal azután, hogy Scherhornt elvágták csapataitól, és három hónappal azután, hogy egy ejtőernyős orosz-német egységgel utánpótlást és információkat próbált eljuttatni hozzá, Skorzeny rájött, hogy a vezérkar a szűkös üzemanyagkészletből nem áldoz azokra a repülőgépekre, amelyek a csapdába került katonákat látják el élelemmel és fegyverekkel. Egy hónap múlva, amikor Skorzeny szigorúan gyalogsági szerepben került vissza a frontra, azt hallotta, hogy Scherhorn elérte a tavakat, 300 kilométernyire északra Minszktől, ahol a német gépek le tudnak szállni, valamint vissza tudnák szállítani őt és embereit Németországba. Ezután csönd volt.

1945 februárjában azonban Skorzenynek kevés ideje volt rá, hogy Fölkersam vagy Scherhorn miatt aggódjon (utolsó üzenete ez volt: „Hol vannak a gépek? Küldjék el értünk. Siessenek. Lassan kifogyunk az élelemből.”). Skorzenyt abban a hónapban túlságosan lefoglalta saját elkeseredett csatája, az a harc, amelynek során meg kell védenie keleten az oroszokkal szembeni utolsó vízválasztót, az Odera folyót. A Berlin Rádió a valóságnak megfelelően így írta le a helyzetet: „Megkezdődött az utolsó nagy csata. Rengeteg csapat, tank és repülőgép gyűlt össze ellenünk keleten. Az oroszok végleg eldöntik a háború kimenetelét.”

8.fejezet

Csata az Oderánál

Ottó Skorzeny közel két éven át hagyományos katonaként szolgált. Sikereit azonban kommandó parancsnokként aratta. De most, a halódó birodalom utolsó hónapjaiban, úgy érezte, hogy a hagyományos hadviselés területére száműzték (ahogyan ő fejezte ki magát).

1945. január 30-ának estéjén friedenthali irodájában ült, és valamilyen papírmunkát végzett, amikor megcsörrent a telefon. A *Reichsführer SS,* Heinrich Himmler telefonált, aki nemrég megkapta Németország *Ersatzarmeé*-jának (tartalékos hadsereg) parancsnokságát is, valamint a régóta áhított frontparancsnokságot - a Visztula hadseregcsoport vezetését.

A front nem egészen kétórányira feküdt a német fővárostól, Himmler pedig most már saját „parancsnoki bunkerral" rendelkezett Berlin külső övezetében.

Himmler utasítása világos volt és lényegretörő, és arra utalt, hogy a *Reichsführer* komolyan aggódik, mivel általában nem volt jellemző rá a precízség; jobban szeretett úgy élni (mint egyik SS-tábornoka cinikusan megjegyezte), hogy „lábát szilárdan megvetette háromméternyire a föld felett". A parancs arra utasította Skorzenyt, hogy a rendelkezésére álló erőkkel haladéktalanul vonuljon az Oderához, és a folyótól keletre létesítsen hídfőállást: „...elég nagy legyen ahhoz, hogy később egy offenzíva kiindulópontjaként használhassuk A hídfőálláshoz való előrenyomulás során a csapatoknak vissza kell foglalniuk Freienwalde városát, amely most az oroszok kezén van." Skorzeny tudta, hogy Himmler megígérte Hitlernek, megmenti Berlint az orosz haderőktől, amelyek már nagyon közel járnak hozzá. Az SS-parancsnok nyilvánvalóan az oroszok visszaszorítására tervezett, két hadtestből álló ellentámadása kiindulópontjaként használja majd az Oderán létesítendő hídfőállást. Skorzeny cinikusan felnevetett, ahogy letette a telefont. A két hadtest ugyanis csak Himmler képzeletében létezett.

Később, miközben Skorzeny azzal küszködött, hogy elindítsa haderejét, folyton Himmler főhadiszállásáról keresték.

- Megkezdte már... azt jelentettük Hitlernek, hogy már elindultak... Miért nem indultak már el?

A hívásoknak nem akart vége szakadni, végül a kétségbeesett Skorzeny nem csupán megfelelő szállítóeszközről akart gondoskodni vegyes összetételű hadereje számára, amely egy SS-ejtő- ernyős zászlóaljból és négy század speciális csapatból állt, amelyet tucatnyi európai országból toboroztak (még a semleges Svédországból is), hanem próbált információt is szerezni célpontjáról.

Ez azonban lehetetlennek bizonyult. Senki nem tudott semmit Freienwaldéról. Sem Himmler, sem Hitler főhadiszállása nem tudta megmondani az előrenyomuló oroszok pontos helyzetét. Skorzeny végül úgy döntött, hogy Schwedtbe vezényeli csapatait, és ott hozza létre a hídfőállást. így tehát másnap reggel öt órakor ezeregynéhány emberével készen is állt az indulásra. Az Ardennekben zsákmányolt dzsipjében ülve, mellette hűséges farkaskutyájával, Luxszal, Skorzeny megadta a jelet az indulásra. A menetoszlop elindult. A kommandó parancsnok ismét háborúba indult.

Két óra múlva már a Schwedt nevű középkori városka szélénél jártak. Az álmos kisváros közepén álló vár tetején még mindig német zászló lobogott. A helység tehát még német kézen volt. Skorzeny gyorsan a város közepére hajtott, és őrszemeket küldött a befagyott folyóra, ő pedig eközben helyet keresett a harcállás számára.

Amint megtalálta a megfelelő helyet, azonnal munkához látott. Első feladata az volt, hogy lelket öntsön az emberekbe. Mindenütt megvert, lerongyolódott német katonák csoportjai igyekeztek nyugat felé, szemükben eszelős félelem vagy a vereség miatt tompa kábulat. Úgy

tűnt, semmi és senki nem állíthatja meg őket. Mindnyájan menekültek.

Skorzeny pattogós hangon parancsokat osztogatott. A város nyugati végében kordont kell alakítani, és minden kivezető útra altiszteket vezényelni. Az ő feladatuk, hogy megállítsák a menekülő katonákat, szükség esetén felfegyverezzék őket, azután új századokat alkossanak belőlük. Ha a Vörös Hadsereg egész ármádiájával szemben kell megvédenie hídfőállását, akkor minden épkézláb emberre szüksége van.

Eközben számba vette, pontosan miféle emberek segítségére számíthat. Természetesen ott vannak jól képzett, megbízható friedenthali alakulatai, de ők magukban kevesen vannak ahhoz, hogy megállítsák az oroszokat. Kik állnak még a rendelkezésére?

Schwedtben vannak még csapatok. Javarészt betegek és sérültek, akiket a helyi kórházakban kezelnek; akad egy maroknyi mérnök, akik tudják kezelni a puskát; valamint van egy *Volkssturm* zászlóalj, a körülbelül hatszáz főt számláló, nagyon fiatal vagy nagyon öreg, voltaképpen teljesen képzetlen férfiakból álló helyőrség. A helyi haderők legjobbja egy 180 fős tiszt- helyettes-kiképzőegység, mind harcedzett, tapasztalt katonák, akik éppen Schwedtben állomásoznak. Ők alkotják majd az új egységek magját, biztatta magát Skorzeny, amikor tudomást szerzett róluk. Terve, hogy egységüktől lemaradt katonákat gyűjtsön, máris valóra vált. A helyi barakkok mindenfajta fegyvernem, köztük a lovasság katonáiból kezdtek feltöltődni.

Skorzeny, egy nappal azután, hogy a városba érkezett, döbbenten látta, hogy körülbelül huszonöt férfi közeledik a főutcán, fáradt, öreg lovakon. Az élükön haladó fiatal tiszt figyelmes lett a magas rangú szemlélődőre. Megrántotta a kantárt, majd némi jóindulattal ügetésnek mondható járásra nógatta hátasát. Leszállt a lóról, megállt Skorzeny előtt, vigyázzba állt, majd a következőket jelentette:

- A 8. lovasság maradéka, uram. Van számunkra feladata?

Skorzeny elmosolyodott. Feladat, az éppen akad.

- Jelentkezzenek az embereimnél a barakkban - mondta az arisztokratikus megjelenésű, jól ismert katonai nevet viselő lovas katonának. - Aludjanak jól, aztán holnap reggel jelentkezzenek nálam.

Ilyen módon, lassanként gyarapodott Skorzeny serege, míg végül négy gyalogsági zászlóaljnak megfelelő katona gyűlt össze, akiket a helyi barakkokban felfegyvereztek és újjászerveztek. így már vállalkozhatott a város védelmére és a hídfőállás megtartására.

Első feladataként összehívta a helyi lakosságot, a férfiakat, nőket és gyerekeket, és lövészárok ásására fogta őket. Mondott néhány keresetlen szót a helyi pártvezetőknek, akik ellenezték, hogy a városlakók a fogcsikorgató hidegben, a kőkeményre fagyott földben végrehajtsák a nem éppen irigylésre méltó feladatot. Azután ismét az Oderára fordította a figyelmét. Himmler természetes akadálynak tekintette a folyót. Most azonban befagyott, így számítani lehetett rá, hogy elbírja a gyalogságot, a könnyebb járműveket, talán még a tankokat is. Skorzeny parancsot adott, hogy dinamittal robbantsák fel a jeget. Lassan ismét megindult a víz.

Miközben járőrei mélyen behatoltak a folyó másik oldalán lévő senki földjére, és megpróbáltak kapcsolatba kerülni az előrenyomuló oroszokkal, hogy felbecsülhessék erejüket, csapataik elrendezését és szándékaikat, Skorzeny a jelenleg rendelkezésre állóknál nehezebb fegyverek után kutatott emberei számára, arra az időre gondolva, amikor majd az oroszok megtámadják őket. Jó néhány 75 mm-es páncéltörő löveget rendelt egy ötven kilométerre lévő gyárból, majd nagyszámú speciális géppuskára tett szert, amelyek elvárásai szerint igen hasznosnak bizonyulnak majd. Azonban még ezzel sem elégedett meg, ezért a környékről begyűjtötte az összes elérhető 88 mm-es légelhárító löveget, majd, teherautókra rakatta, így gépesített tüzérségi tartalékként szolgálhattak. Eközben még több csapat érkezett a területre. Nem a legjobbak közül valók, de még ez is jobb a semminél, biztatta magát Skorzeny, ha pedig a veterán friedenthaliak állnak mellettük, bizonyosan kitartanak.

A csapat- és fegyvergyűjtés tevékeny időszakában Göring telefonált neki. Valamilyen oknál fogva a schwedti hídfőállás iránt érdeklődött; talán azért, mert még Bécsből emlékezett Skorzenyre, amikor Mussolini kiszabadításáért kitüntetést adományozott neki. Komoly érdeklődést tanúsított a hídfőállás iránt, legalábbis amíg az Skorzeny parancsnoksága alatt van, és jelezte, hogy egy nap személyesen is kimegy a frontra.

- Hogy mennek a dolgok? - kérdezte a kövér marsall.

- Jól jönne még néhány csapat katona - válaszolt Skorzeny.

Göring feljegyezte a kommandó parancsnok kívánságát, és másnap a *Hermann Göring* hadosztály hatszáz fős zászlóalja érkezett Göring otthonából, a Schwedttől nyugatra fekvő Karinhallból. Képzett fiatal katonák voltak, legtöbbjüket a légierőtől toborozták, mivel már nem volt gépük, amivel repüljenek, viszont rengeteg tapasztalatot szereztek már. Amikor Skorzeny meglátta őket, rádöbbent, hogy gyalogos zászlóaljként nem sokra megy velük, mivel alig kaptak gyalogsági kiképzést. Parancsnokuk tiltakozása ellenére, aki Skorzenyhez hasonlóan, bátor magaviseletéért megkapta a Vaskereszt Lovagkeresztjét, megbontotta a zászlóaljat, és különböző egységeibe helyezte el őket.

Most már felkészülten várhatták az oroszokat. A vegyes sereg egy egész hadosztályra való emberrel rendelkezett. Összesen 15 000 katona tartozott Skorzeny parancsnoksága alá, akik Európa szinte minden országát, köztük Oroszországot is képviselték. A csoport hivatalosan a *Schwedt* hadosztály nevet viselte, Skorzeny számára azonban az első „európai hadosztályát jelentette. Mint később írta: „A friedenthali zászlóaljak soraiban norvégok, dánok, németek, belgák és franciák harcoltak egymás mellett. Nyugodtan mondhatom, hogy egy európai hadosztály küzdött ott bátran. Mintha az egyesült Európa lett volna, csak kicsiben.” Ottó Skorzeny azonban túlságosan realista volt ahhoz, hogy elhiggye, az „egyesült Európa” hatékonyan küzdhet meg a vörösökkel, ahogy azt Goebbels Propagandaminisztériuma han-goztatta, persze csak azért, hogy minél több önkéntest toborozzanak Európa minden részéből, akik ebben a döntő pillanatban segíthetik a német ügyet.

De most már túl késő volt. Ez Németország csatája, és ha Európa egyesült erőket képvisel, akkor azt a *Reich* ellen fordítja, és nem szövetkezik vele.

Skorzeny február elején kis létszámú előőrsöt küldött előre, azzal az utasítással, hogy derítsék fel, közelednek-e már az oroszok. Alig érték el Bad Schönfliess városát, amikor tűz alá vették őket. Ketten szinte azonnal holtan buktak a hóba. Az őrjárat elindult visszafelé. Skorzeny azonban nem adta fel ilyen könnyen. Meg kellett tudnia, mennyire erősek az oroszok.

Ugyanaznap, alkonyaikor néhány emberével együtt ismét elindult, de most egy másik irányból közelítették meg a várost. Elhagyatottnak látszott. Három civilt találtak az úton holtan fekve, egyikük egy nő. Életnek még mindig nincs nyoma. Skorzeny ekkor egy betört ablak mögött sápadt arcot vett észre - civil volt, és német.

A férfi, akit valósággal felajzott az, hogy ismét német csapatokat láthat, lerohant, és elfulladó hangon magyarázta, hogy az oroszok már két napja ott vannak a városban. Amikor Skorzeny megkérdezte, hol, az állomásra mutatott. Ott van a főhadiszállásuk, mondta a férfi, és a tankjaik is. Állandóan érkeznek a vonatok a csapataikkal és a járműveikkel.

Miközben Skorzeny háromfős őrjárata élén beóvakodott a városba (csupán elfásult nőket és gyerekeket talált), más őrjáratai az állomásig merészkedtek. Jelentéseik szerint harminc orosz tankot láttak, javarészt T-34-eseket, de az állomás mögött Shermaneket is találtak. Az oroszokat a város déli és keleti részén lévő házakban és táborokban szállásolták el. Az őrjáratnak azonban nem sikerült felbecsülnie az oroszok haderejét. Skorzenynak viszont egyelőre már így is elegendő információ állt rendelkezésére. Tudta az ellenség körülbelüli erejét, valamint azt is, melyik fő vasúti csomópontot használják; ennyi éppen elég volt.

Ideje, hogy elinduljanak visszafelé. Ahogy lopva kiosontak a városból, hallották, hogy valahol az állomás környékén orosz tankok motorja berreg fel, de akkorra már elérték a

vastagon behavazott erdők rejtekét.

Az oroszok nem sokkal ezután megindították a támadást. Közel negyven T-34-es, valamint több zászlóaljnyi gyalogság nyomult be Königsbergbe. Skorzeny SS-légideszantosai kelletlenül, házról házra harcolva hátráltak, közben azonban a hamburgi *Volkssturm* alakulat segítségével tucatnyi tankot pusztítottak el.

De Skorzenynek nem csupán az oroszokkal kellett megküzdenie: saját táborában is ellenségekre akadt. Aznap este arra tért vissza táborába, hogy a königsbergi *Volkssturm* parancsnoka foglalta el parancsnoki helyét.

- *Herr Obersturmbannführer* - jelentette a férfi idegesen -, egész este vártuk. Königsbergben minden elveszett.

A *Volkssturm* parancsnoka magas rangú pártfunkcionárius volt, és kiváló berlini kapcsolatokkal rendelkezett, Skorzeny mégsem habozott. „Egyszerűen megszökött az alakulatától" - emlékezik vissza Skorzeny -, „az embereinek pedig magukra hagyatva kellett harcolnia. Katonai nyelven ez azt jelenti, hogy bűnös gyávaság bűntettében, ráadásul katonaszökevény is." Skorzeny annak ellenére tartóztatta le a férfit, hogy tudta, emiatt gondjai akadhatnak a párttal. (Jól sejtette. Martin Bormann bosszút esküdött Skorzeny ellen ezért a „felelőtlen tettéért".) A párttal való összetűzés nem az egyetlen problémát jelentette a „hazai fronton". Skorzeny néhány nappal később megtudta, hogy az ő frontszakaszán szolgálatot teljesítő új hadtestparancsnok Bach-Zelewski SS-tábornok lesz, „Varsó legyőzője", aki néhány hónappal azelőtt nagy kegyetlenséggel verte le a lengyel fővárosban a felkelést, és akivel Skorzenynek már októberben, Budapesten nézeteltérései akadtak. Parancsok, kérések és követelések özöne áradt Skorzeny schwedti főhadiszállására. Skorzeny tajtékzott dühében. Ahogy később írta: „Az dühített fel a legjobban, hogy egyik törzskari tiszt sem látogatta meg a hídfőállást. Bach-Zelewski látogatást tett a schwedti várban lévő főhadiszállásomon. Mivel azonban én időm java részét nem ott töltöttem, megelégedett egyik tisztem jelentésével, megitta a konyakját, aztán visszament a főhadiszállására." Skorzeny végül egyszerűen nem vett tudomást a hadtestparancsnokától érkező utasításokról. Túl sok tennivalója akadt a frontszakaszon saját parancsnokságán is.

1944 február 7-e körül az ellenség túlereje miatt vissza kellett vonulnia összes előretolt állásáról, a Nipperwiese falu mellett lévő kivételével. Az oroszok nap nap után ugyanazt a három pontot támadták, és nem voltak hajlandóak tudomást venni veszteségeikről. Hosszú, végtelen sorokban jöttek újra és újra, hurrát kiáltottak, ami náluk mindig a támadás kezdetét jelentette. Skorzeny azonban mindig visszaűzte őket. A szedett-vedett hadosztálynak még ellentámadásokat is sikerült indítania az oroszok ellen, akik, Skorzeny és csapata most már tudták, az elit őrhadtesthez tartoztak.

Az oroszok azonban egyre közelebb jutottak. Az egyik napon két T-34-esükkel sikerült 200 méternyire megközelíteniük az Oderán átívelő hidat. Skorzeny még nem adott rá parancsot, hogy robbantsák fel, arra az esetre, ha egy német ellentámadás során szükségük lenne rá. Gépesített légelhárító ütegei azonban végül megállították őket, az utánuk érkező gyalogsági csapatokat pedig a jól képzett orvlövészek szedték le, akik a folyó innenső partján lévő romok között bújtak meg.

Más alkalommal két orosz tank jutott el a várban lévő harcálláspontig, és lőni kezdték a vastag falakat. Skorzeny két zászlóaljparancsnoka azonnal előhozta a gyilkos fegyvert, a *Panzerfaust* páncéltörő rakétavetőt, majd kirohantak, hogy elintézzék a tankokat. Miközben a főhadiszállás ijedt katonáinak maradéka búvóhelye biztonságos menedékéből lélegzet-visszafojtva figyelte az eseményeket, a két fiatal gyalogsági őrnagy lopva követte a tankokat. Hirtelen lélegzetelállító dörrenés hallatszott, majd égő vörös szikrák röppentek széjjel, fém ütközött fémmel, mintha hatalmas ököl csapódott volna a legközelebbi tank oldalának. A tank azonnal megállt. Egy másodpercig semmi sem történt, majd füst szállt fel belőle. A következő pillanatban felnyílt a lövegtorony ajtaja, és a legénység egymást taposva igyekezett kifelé a

biztonságba, de kézifegyverek tüze fogadta őket.

Öt perc múlva megismétlődött a veszélyes akció: a második tankkal ugyanezt a módszert alkalmazva bántak el. Ezen a napon is megakadályozták a katasztrófát.

így teltek a napok, közben az oroszok egyre közelebb értek a városhoz. Skorzeny kétségbeesetten harcolt tovább. A folyó túlsó partján lévő utolsó előretolt állást is kiürítették. Amikor a felső vezetés erről tudomást szerzett, ingerült hangvételű rádióüzenetet küldtek, amelyben választ követeltek rá, hogy „Nipperwiese parancsnoka [ez volt ugyanis a kérdéses előretolt állás] állt-e már hadbíróság előtt, vagy már agyon is lőtték?"

Skorzeny dühösen üzent vissza: „A parancsnokot nem ítélték el, és nem is lőtték agyon." Ezzel SS-légideszantosai társaságában a frontra ment, hogy harccal űzze el rossz hangulatát.

De amikor visszatért, azt a hírt kapta, hogy Himmler prenzlaui főhadiszállásán várja, és már így is órákat késett a megadott időponthoz képest.

Amikor éjjel megérkezett Himmler főhadiszállására, a vezérkari tisztek olyan kurtán bántak vele, mintha már meg is fosztották volna rangjától. Himmler szárnysegédje hidegen tájékoztatta, hogy a *Reichsführer* „dührohamot" kapott Skorzeny pontatlansága miatt, ezért most „várnia kell, amíg be nem hívják".

Skorzeny azzal ütötte agyon az időt, hogy a tisztiszolgák által hozott konyakot iszogatta; ők legalább barátságosak voltak. Végül Himmler behívatta, de láthatóan reszketett dühében, és azonnal támadásba lendült Skorzeny viselkedése miatt. Keskeny szájából csak úgy ömlöttek a parancsmegtagadásról és szemtelenségről szóló vádak, valamint a rangtól való megfosztással és a hadbírósággal való fenyegetőzések.

Skorzeny megvárta, amíg parancsnoka végez, majd nyugodtan így szólt:

- A kérdéses tiszt az én parancsomra vonult vissza a hídfőállásról [Nipperwieséről]. - Azután hirtelen felülkerekedett dühe, és elmondta a *Reichsführemek,* mi a véleménye a felső vezetésről és a lekezelő módszerekről. - A *Schwedt* hadosztály eddig csak ostoba parancsokat kapott a hadtesttől, de még egyetlen kiló ellátmányt sem - fújtatta.

A hirtelen támadás kifogta a szelet Himmler vitorlájából. Lecsöndesedett, sőt még vacsorára is meghívta a férfit, akit nem sokkal előbb még hadbíróság elé akart állítani. Skorzenynek ismét sikerült megmentenie a rangját - valószínűleg még az életét is. Mire elfogyasztották a vacsorát, sikerült kifacsarnia Himmlerből még egy üteget, a *Reichsführer* pedig arra is ígéretet tett, hogy minden szükséges segítséget megad. Skorzeny ezt ugyan soha nem kapta meg, de legalább az ígérettel gazdagabb lett.

Tovább folytatódott a csata Schwedtben; ahogy az oroszok közelebb nyomultak, úgy nőtt a németek vesztesége. Skorzeny elkeseredetten harcolt minden talpalatnyi földért; számára ez Németország szent földjét jelentette, amit azok a férfiak, akiket ősapáinak tekintett, ezer évvel ezelőtt a szlávoktól vérük árán szereztek meg Németország számára.

Nyomott hangulata akkor engedett fel egy kissé, amikor meghallgatta a BBC adását, amelyben dandártábornokként említették. Ottó Skorzeny, mint hadosztály nagyságú alakulat parancsnoka, úgy vélte, jogosult erre a rangra, arról azonban megfeledkezett, hogy kitöltse a megfelelő űrlapot. Ennek ellenére a BBC nyilatkozatában a következőket közölte: „A jól ismert SS-parancsnok, Skorzeny, aki kitervelte és kivitelezte Mussolini meg- szöktetését, most dandártábornoki rangot kapott, és Berlin védelmével bízták meg. Ezzel a német főváros legmagasabb rangú katonájává vált... Már meg is kezdte a berlini lakosság megbízhatatlan elemeinek likvidálását." Ez jelentette a fénypontot a máskülönben elég lehangoló februári napon az újonnan kinevezett Ottó Skorzeny dandártábornok számára. Skorzeny később megtudta, hogy a BBC adásával egy időben Hitler valóban fontolóra vette, hogy Berlin katonai parancsnokává lépteti őt elő. Szinte mániákusan hitt SS-ezredesében, és úgy gondolta, a berlini parancsnokság ideális munka volna a számára, de a vezérkar elutasította a javaslatot. Azonban, mint ahogy Skorzeny később írta: „Hogy juthatott el a hír a *Reich* kancellári hivatalából Angliába ennyire gyorsan?" Erre a kérdésre azonban soha nem találta meg a

választ.

Most azonban végéhez közeledett az az időszak, amelyet „európai hadosztálya” parancsnokaként töltött a hadseregben. Mielőtt még Berlin felmentette volna, Göring tábornagy személyesen tett látogatást a schwedti fronton. A tábornagy némileg kisebb pocakkal, kabátján kitüntetései nélkül, jó bajtársnak bizonyult, aki nem tartotta méltóságán alulinak, hogy beszélgessen és tréfálkozzon a sorkatonákkal, vagy kilátogasson a frontra, és a kommandó parancsnokkal együtt hason kúszva közelítse meg a harc helyszínét.

Azután egy napon az oroszok megtámadták Skorzeny harcálláspontját. Kis magasságból indították a repülőtámadást a parancsnok irodája ellen, betört az összes ablak, de nem okoztak nagyobb kárt, csupán Skorzeny kutyáját, Luxot riasztották fel álmából. Nem sokkal ezután, február utolsó napján Skorzeny üzenetet kapott Berlinből. Az üzenet azt adta a tudtára, hogy készüljön fel a parancsnokság negyvennyolc órán belül történő átadására, majd térjen vissza Friedenthalba, és várja meg a további parancsot. Skorzeny azonnal telefonált Berlinbe, hogy megtudja, mi lesz majd azokkal a katonáival, akiket Friedenthalból hozott magával. Erre azt a hűvös tájékoztatást kapta, hogy azok Schwedtben maradnak. Skorzeny erre Jodl ezredeshez fordult, de a tisztet nem hatotta meg a könyörgés. A katonáknak ott kell maradniuk, és támogatniuk a hídfőállás védelmét. Nem sokan kerültek ki élve ebből a csatából. A háború utolsó szakaszában tartott. Németország vérrel fizeti vissza adósságát.

9.fejezet

Az utolsó hajsza

KÖZGELLÉR

Március 7-én, alkonyaikor a jobbára zárkózott Courtney Hodges, az 1. amerikai hadsereg disztingvált megjelenésű parancsnoka a hír hallatán minden gátlását elvesztette. Egyik alakulata, a 9. páncéloshadosztály B páncéloscsapata Bili Hodge tábornok vezetése alatt elfoglalta a Rajnán átívelő hidat. A híres Remagen vasúti hídról volt szó; váratlan szerencse. Csapatai az elmúlt néhány napban próbálták elfoglalni a Rajna hídjait, de csalódott embereik szeme láttára robbantották fel mindet. Most a gyalogságiak egy merész egységének, a német születésű Kari Timmermann hadnagy vezetése alatt végre sikerült elfoglalnia egy hidat!

Hodges Spában lévő főhadiszállásán rádöbbent, hogy soha ilyen nagyszerű lehetőség még nem állt előttük, hogy áttörjék a nyugati frontot. A parancsnok sutba vágta szokásos óvatosságát, és megparancsolta katonáinak, hogy nyomuljanak át a rozoga hídon. Azután a belgiumi Namurban lévő főhadiszállásán felhívta feljebbvalóját, Omar Bradley tábornokot.

- Brad - mondta neki, igyekezvén uralkodni örömén elfoglaltunk egy hidat.
- Egy hidat! Úgy érti, van még a Rajnán épségben maradt híd?
- Leonardnak [a 9. páncéloshadosztály parancsnoka] sikerült elfoglalnia a remagenit, mielőtt még felrobbanthatták volna.
- Az ördögbe is, Courtney, hiszen akkor nyílt utunk van! Átszállíttatta már a felszerelést?
- Még nem, de már intézkedtem.
- Remek.

Ezzel megkezdődött a hat éven át tartó kegyetlen háború utolsó fázisa. Nem sokkal később a dühösen fújtató Hitler, aki személyes sértésnek vette a Remagen-híd elfoglalását, behívatta magához az egyetlen embert, aki segíthetett: Ottó Skorzenyt. Amikor az ezredes megérkezett, Hitler még ágyban volt, így nem ő, hanem Jodl tábornok fogadta Skorzenyt. Jodl azt a feladatot adta Skorzenynek, hogy haladéktalanul rombolja le a hidat különleges képzésben részesült békaemberek segítségével: szállítsanak robbanóanyagot a hídhoz, erősítsék a pillérekre, és robbantsák fel. Skorzeny tiltakozott. Akadt már rossz tapasztalata ezekkel a békaemberekkel néhány hónappal ezelőtt, amikor Nijmegennél megkísérelték felrobbantani a szövetségesek hídját. Most pedig a kis híján nulla fokos hőmérsékletű vízbe kell parancsolnia a „Duna békaembercsoport” tagjait. Emellett, az amerikaiak már jó néhány kilométerre kiterjesztették hídfőállásukat, és nijmegeni tapasztalataikból okulva nyilván résen lesznek. Skorzeny később azt írta: „Ez volt az első alkalom, amikor csak fenntartásokkal tudtam elfogadni a megbízásomat.” Megígérte, hogy minden tőle telhetőt megtesz, de egyáltalán nem volt meggyőződve a terv keresztülvihetőségében.

Mint kiderült, igaza volt. A Duna csoport csak néhány nap elteltével próbálkozott meg a szabotázsakcióval, amikor az amerikaiak már a Rajna másik partján is stabilan kiépítették állásaikat. Egy hideg téli éjszakán indultak el a békaemberek, de sokan közülük már akkor eltűntek, amikor beléptek a gyorsan iramló, jeges vízbe. Másokat valamivel később keresőfények segítségével fogtak ki. A túlélők közül, akik végül elérték Remagent, egy sem menekült meg. Mindnyájukat fogságba vetették, és bár fel tudták erősíteni a robbanóanyagot, önfeláldozásuk hiábavaló volt. Az amerikaiak már megépítették a folyón a pontonhidat. Amikor végül összeomlott a Remagen vasúti híd - a német védők korábban megpróbálták felrobbantani, és súlyosan megrongálódott -, az amerikaiak a pontonhídon továbbra is át tudták szállítani felszerelésüket a Rajna másik partjára. A békaemberek erőfeszítése tehát hiábavalónak bizonyult.

Skorzenyt nem sokkal ezután ismét behívták a *Führer* főhadiszállására. A férfi, aki valaha

azt ígérte, „ezeréves birodalommá” teszi Németországot, rádöbbent, hogy „birodalma” nem egészen tizenkét év elteltével már az utolsókat rúgja. Adolf Hitler azonban teljesen elszakadt a valóságtól, a darabokra szakadó világtól elszigetelve élt. Kedvenc kommandósát fáradtan, a következő szavakkal üdvözölte:

- Skorzeny, még meg sem köszöntem magának, hogy olyan nagyszerűen helytállt az Oderánál. Mindig nagy örömömre szolgált, ha a jelentéseit olvashattam. Lovagkeresztjéhez most megkapja a tölgyfalombokat, és ezt személyesen óhajtom átadni. Azután majd részletesen beszámolhat nekem. A jövőben más munkát szánok önnek.

Ezzel a férfi, aki az elmúlt hat évben uralta Európát, megtört öregemberként csoszogott el. Skorzeny soha többé nem találkozott vele.

Valamivel később parancsot kapott a *Führer* főhadiszállásáról, hogy menjen Dél-Németországba és Ausztriába, és tegyen jelentést az általános helyzetről, majd verbuválja össze az *Alpenkorpsot,* az elkeseredett, a végsőkig harcoló nácikból álló haderőt, akik megvédik a legendás „alpesi erődöt”, az Ausztria és Bajorország között lévő hegyvidéki területet, melyet az aggódó szövetséges hírszerző tisztek és a csodában reménykedő németek hite szerint Németország legfanatikusabb katonái hoztak létre.

Skorzeny családja még mindig Bécsben tartózkodott, két speciális friedenthali kommandó egységével egyetemben, így amikor Skorzeny a Schorner tábornagytól, a keleten lévő német front déli szektorának parancsnokától a közösen elfogyasztott ebéd közben megtudta, hogy az oroszok már elérték Bécset, úgy döntött, hogy útnak indul az osztrák fővárosba.

Határai, megállás nélküli vezetés után már látta szülővárosa külső kerületeit. Mindenünnen német katonák özönlöttek nyugat felé, rendezetlen sorokban, és már csak az érdekelte őket, hogy mentsék a bőrüket. Miközben Skorzeny sofőrje egyfolytában dudált, hogy utat vágjon magának a tömegben, Skorzeny haragja nőttön-nőtt, végül már nem tudta türtőztetni magát, amikor egy csoport egészséges katonát vett észre egy ló vontatta kocsin, miközben mögöttük szánalomra méltó sebesültek vonszolták magukat. Dühösen megparancsolta sofőrjének, hogy álljon meg, majd kiugrott, és megállította a kocsit. Amikor az őrmester nem engedelmeskedett a parancsnak, a gallérjánál fogva megragadta, és keményen pofon vágta. Az őrmester erre megállt.

Skorzeny a kocsi hátsó részében felpakolt bútorra mutatott, amit a katonák nyilvánvalóan zsákmányoltak, majd azt ordította:

- Dobják ki azonnal azt a bútort, és csináljanak helyet a sebesülteknek! - Azután a lányra mutatott, aki a kocsi hátuljában ült, és hozzátette: - Ha a hölgy is magukkal akar menni, akkor nyugodtan gyalogolhat.

Majd, miután gondoskodott róla, hogy az őrmester végrehajtsa a parancsát, elvette a pisztolyát, és a legközelebb álló sebesültnek nyújtotta.

- Gondoskodjon róla, hogy csak a sebesülteket vegyék fel a kocsira - rendelkezett.

Az altiszttel történt incidens meggyőzte Skorzenyt arról, hogy keleten kétségbeejtő a helyzet. Mint később írta: „Az emberek ilyen kritikus helyzetben, nyomorúságos kis életüket féltve, ledobják maszkjukat, és egoistákká válnak.” Akkor azonban nem volt rá ideje, hogy a kritikus helyzet velejáróiról töprengjen; el kellett jutnia a fővárosba. Visszaugrott a kocsiba, és utasította a sofőrt, hogy hajtson tovább.

Besötétedett, mire Bécsbe értek. Skorzeny nagy megkönnyebbülésére azt látta, hogy két különleges alakulata már elindult nyugat felé. Úgy érezte, most már a családjának szentelheti magát. Anyja háza komoly károkat szenvedett, az asszony maga már két napja elment. Ugyanezt tette Skorzeny bátyja is. Ahogy közelebb ért a városközponthoz, úgy lett egyre hangosabb a csatazaj. A gyönyörű Schönbrunn palota közelében megállított két rendőrt, és megkérdezte tőlük, mi a helyzet.

A rendőrök haptákba álltak, és mosolyogva jelentették:

- Herr *Obersturmbannführer*, mi jelentjük Bécs védelmi vonalát.

Skorzeny rövid látogatást tett régi üzemében, amely még mindig működött, majd két, oroszok megszállta utcán keresztül Von Bunau tábornok megerősített főhadiszállására hajtott. Skorzeny gyorsan tájékoztatta a főváros védelmével megbízott tábornokot, hogy rengeteg orosz katonát látott a városban, németet viszont egyet sem.

Bunau ekkor megkérdezte tőle, szeretne-e találkozni Baldur von Schirachkal, aki korábban a *Hitlerjugend* propagandaosztályának vezetője volt, most pedig Bécs „védelmi biztosa". Skorzeny igenlően felelt, majd Schirach gyertyákkal megvilágított, túlságosan is elegáns „harcálláspontjára" kísérték. A férfi, aki korábban német fiatalok ezreinek lelkét mérgezte a nácizmus eszméjével, mosolyogva lépett be.

- Látja, Skorzeny - mondta -, nekem már csak gyertyafény jut a munkámhoz.

Skorzeny bólintott, majd megismételte, amit az előbb Bunaunak mondott.

- Egyetlen német katonát sem láttam. Senki nincs az úttorlaszoknál. Az oroszok akkor jöhetnek be, amikor csak akarnak.

- Ez lehetetlen! - kiáltott fel Schirach hitetlenkedve.

Skorzeny erre azt mondta Schirachnak, hogy kocsiba kellene ülnie, és saját szemével meggyőződni a helyzetről. A volt *Hitlerjugend-ve*zető azonban nem hitt neki. Elmondta, két hadosztály áll a rendelkezésére, s miképp 1683-ban Starhemberg hercegnek sikerült felmentenie Bécset a török ostrom alól, ő is hárítani fogja az oroszok támadását.

- Az egyik hadosztály nyugat felől érkezik, a másik pedig a Dunán kel át, hogy megerősítse csapatainkat. Ki fogunk tartani az oroszok ellen.

Skorzeny kétkedőn nézett rá. Tudta, hogy nem jön semmiféle csapat. A volt *Hitlerjugend-ve*zető valójában nem létező kísértetalakulatokat irányít; az egész pincében „volt valami kísérteties", mint később írta.

De nem szólt semmit, csak elbúcsúzott Baldur von Schirach- tól, aki a következő szavakkal köszönt el tőle:

- Itt fogok harcolni és meghalni. - Igazság szerint a férfi, aki illúzióitól elvakítva rengeteg német ifjút küldött a halálba, szelíden megadta magát, és a következő másfél évtizedet börtönben töltötte.

Nem sokkal ezután Skorzeny a következő rádióüzenetet küldte Hitlernek: „A Bécsből nyugat felé vezető utakon eléggé kaotikus jeleneteket tapasztaltam, ezért erélyes intézkedések megtételét javaslom. Bécs védtelen, és ma délelőtt már az oroszok kezén lesz."

1945. április 11-ének hajnalán utoljára hajtott a bécsi Floridsdorf hídhoz, rövid időre megállt, majd utolsó pillantást vetett lángokban álló szülővárosára, amelyet lassan beborított az egyre nagyobb orosz tüzérségi zárótűz. Valami megpattant Skorzenyben. Ahogy később írta: „Hirtelen elvesztettem régebbi energiámat."

A háború még öt hétig tartott, Skorzenyt azonban már egyáltalán nem érdekelte. Kötelességtudón összegyűjtötte még fellelhető csapatait, majd az alpesi erőd felé vezényelte őket. Közben, mielőtt még ő maga is csatlakozott volna, hozzálátott megtisztítani Felső-Ausztria útjait a menekültek áradatától, hogy csapatainak helyet biztosítson. Ugyanakkor arra is gondolt, hogy mindenhol ellenőrzési pontokat állítsanak fel a régióban, ahol az egységeiktől elvágott katonák jelentkezhetnek, és új alakulatot hozhatnak létre belőlük.

Néhány nap múlva Radl jelent meg váratlanul Skorzeny főhadiszállásán, mintegy 250 emberrel Friedenthalból. Skorzeny túláradó örömmel üdvözölte régi barátját. Elhatározták, hogy visszavonulnak az erődbe. A helyi főhadiszállásokon azt mondták nekik, hogy minél több egységüket gyűjtsék össze, majd vigyék fel őket a hegyekbe. Ott majd megvárják, amíg a reguláris csapatok is visszavonulnak, majd megalkotják az „alpesi hadtestet", és ennek az utolsó egységnek Skorzeny emberei alkotják majd a magját.

Radl és Skorzeny együtt nyomultak be a területre, hogy megtudják, pontosan hány egység készült fel az Ausztria és Németország közti alpesi régió védelmére. Keserű csalódás érte őket.

Minden létező helyen kutattak a szervezett védelem jelei után, de hiába. Nem találtak mást, csupán néhány, élelemmel megrakott, ló vontatta kocsit, egy-két félig befejezett hadállást, valamint rozsdásodó gépeket, amelyeket egy soha el nem készült, föld alatti lőszergyár építésére szántak. Az alpesi erőd csupán Hofer *Gauleiter* képzeletében létezett, akinek először jutott eszébe az ötlet, valamint a szövetséges hírszerző tisztek rémálmaiban, akik attól rettegtek, hogy a háború tulajdonképpeni befejezését követő években nehéz terepen kell majd harcolniuk a német partizánokkal. Skorzeny szomorúan vette tudomásul, hogy az út végére értek. Sem az emberük, sem a felszerelésük nem volt elég ahhoz, hogy tovább harcolhassanak az Alpokban. Számára véget ért a háború. A kérdés csak az, mihez kezdjen most? A légierő egyik pilótája felajánlotta neki, hogy a legyőzött országból a semleges Spanyolországba repül vele, Skorzeny azonban nem fogadta el a szívességet. Semmire sem becsülte az olyan parancsnokokat, akik cserbenhagyják embereiket a veszedelem óráiban.

Végül szélnek eresztette a katonákat, arra azonban különösen ügyelt, hogy az önkénteseknek, akik az olyan szövetséges országokból érkeztek, mint Belgium vagy Franciaország, jó esélyük legyen a menekülésre. Ezután Radllal és néhány bajtársával együtt a hegyekbe menekült. A Dachstein-hegységben, egy kis kunyhóban vertek tanyát. Skorzeny az 1945. május 8-át követő napokban pihengetett, majd a völgyben élő parasztoktól megtudta, hogy az amerikaiak körözik. Számos gyanúsítottat már le is tartóztattak, akiket összetévesztettek vele, vagy akikről azt hitték, kapcsolatban állnak vele.

Skorzeny úgy döntött, jobb, ha feladja magát, ezért levelet küldött a legközelebbi amerikai parancsnoknak, és tájékoztatta őt pontos helyéről. Nem kapott választ. Újabb levelet küldött. Semmi válasz. Eközben a Radio Luxemburg, a szövetségesek adója azzal a kéréssel fordult hallgatóihoz, hogy segítsenek kézre keríteni „Európa legveszedelmesebb emberét". Az újságok is bekapcsolódtak a Skorzeny elfogására indított hajszába. A völgyben állomásozó amerikaiak viszont még mindig nem érdeklődtek prominens „vendégük" iránt. Skorzeny még egy levelet küldött, de erre sem érkezett válasz.

Végül sikerrel járt. Egy nap Radllal, törzstisztjével, Hunke kapitánnyal és tolmácsával, Peter hadnaggyal lement a völgybe.

Megbeszélte az amerikaiakkal, hogy egy hídnál dzsip várja majd őket. Tizenegy nap telt el a fegyverletétel óta, amikor Skorzeny és három embere megérkezett a salzburgi amerikai fő-hadiszállásra. Felfegyverezve, még mindig német egyenruhát viselve adták fel magukat, ez azonban nem ment könnyen. Az őrmester, akinek megadták magukat, még soha nem hallotta Skorzeny nevét. De ha úgy érzik, fontos személyek, mondta nekik, rendelkezésükre bocsát egy dzsipet, azzal elmehetnek a hadosztály főhadiszállására, és megadhatják magukat.

Így aztán elindultak a hadosztály főhadiszállására. Az amerikai sofőr, amikor meghallotta, kit szállít, azt mondta Skorzenynek:

- Ha maga tényleg Skorzeny, jobb, ha iszik egy pohárkával. Még ma felakasztják.

Salzburgban a sofőr kitette őket egy hotel előtt, ahol szövetséges főtisztek voltak elszállásolva. Úgy tűnt, mintha még most sem érdekelnének senkit. Végül egy őrnagy jelent meg, és azt mondta, menjenek el egy másik helyre, ahol majd megkapják az utasításukat. Skorzeny és társai még mindig teljes fegyverzetben voltak.

Végül valaki felismerte, milyen értékes foglyot szerzett a hadosztály. Skorzenyt megkérték, menjen be egy villába, ahol két fiatal amerikai tiszt hallgatja majd ki. Skorzeny zavarodottan, ugyanakkor magában mulatva, eleget tett a kérésnek. Alig ült azonban le, amikor hirtelen minden oldalról kicsapódtak az ablakok, és gépfegyverek szegeződtek rá.

Az amerikaiak most már korántsem viselkedtek olyan közömbösen. Lefegyverezték és levetkőztették foglyukat, majd gyors vizsgálatot végeztek, hogy megbizonyosodjanak róla, nem rejtett-e el valahol mérget. Azután egy dzsipbe ültették, miközben egy katonai rendőr géppisztolyt szegezett az arcának. A páncélkocsikkal körbevett dzsip Salzburgba hajtott vele, ahol háta mögött összekötözött kézzel interjút adott a szövetségi sajtó képviselőinek.

Megszületőben volt a Skorzeny-legenda. „Skorzenyre oda kell figyelni” - írta a *New York Times* tudósítónője. - „A maga kemény módján megdöbbentő jelenség: hatalmas, erős férfi. A »belseni vadállat« hozzá képest ártatlan csecsemő.” A női olvasók kedvéért azért még hozzátette: „Kék a szeme.”

Az egyik jelenlévő brit riporter azt írta: „Fogvatartói jobbnak látták, ha Skorzeny kezét hátrakötik. Amikor cigarettát adtak neki, meggyújtották, és a hamut is más verte le helyette. Pohár vizet emeltek a szájához.”

A riporterek azonban az áradó szavak ellenére választ próbáltak keresni arra a kérdésre, amely az elkövetkezendő hónapok során nem hagyta nyugodni Skorzenyt: „Miért akarta megölni Eisenhower tábornokot?” Természetesen a csapatai által végrehajtott hőstettekre céloztak az ardenneki offenzíva során, valamint néhány fogságba ejtett kommandós állításaira.

Skorzeny azt válaszolta:

- Ha bármikor is parancsot kaptam volna rá, hogy támadjam meg a szövetségesek főhadiszállását, tervet kellett volna ehhez készítenem. Ha pedig tervet készítettem volna, akkor azt végre is hajtom. - Senki nem hitt neki.

Ahogy a *New York Times* másnapi számában írta: „A sebhelyei ellenére jóképű Skorzeny visszautasította azt az állítást, miszerint ő vezette volna a főparancsnokság tagjainak meggyilkolására indított akciót.” Az újságíró, több jelenlévő kollégájával egyetemben, meg volt róla győződve, hogy Skorzeny bűnös: valóban megkísérelte megölni Eisenhowert, de kudarcot vallott.

10.fejezet
Megszöksz, vagy meghalsz

Ottó Skorzeny, miután két évet töltött hadifogolytáborban, Dachauban került a háborús bűnöket tárgyaló törvényszék elé. Számos vádat sorakoztattak fel ellene; kezdve attól, hogy állítólag meggyilkolt több száz amerikai foglyot, valamint parancsnoksága alatt a katonák amerikai egyenruhát viseltek, egészen Eisenhower tábornok meggyilkolásának „tervéig". 1947 júliusának végén az amerikai hadseregben szolgált Rosenfeld ezredes elé vitték, aki az ardenneki offenzíva idején a biztonsági szolgálatnál dolgozott, s akkoriban bírói, illetve ügyészi tisztet töltött be azokon a tárgyalásokon, amelyeket a volt német koncentrációs tábor egyes számú tárgyalótermében tartottak.

Rosenfeld ezredes, ez a határozott arcélű, szemüveges tiszt olvasta fel a vádakat Skorzeny ellen. Az osztrák vádlott azonban csak az első vádpontra figyelt fel, mely szerint amerikai hadifoglyokat ölt meg, illetve nem megfelelő módon bánt velük. Nem tudtak pontos adatokat szolgáltatni, de állítólag több mint száz foglyot gyilkoltak meg. Hol és mikor ment vajon végbe ez a feltételezett mészárlás?

Skorzeny nem tudhatta meg, mivel a vádat azonnal elejtették. Az amerikai ügyészség vélhetőleg azért gondolta, hogy Skorzeny részt vett a malmédyi mészárlásban, mert Skorzeny egy vagy két csapata jelen volt. A többi vádpontot azonban fenntartották. Skorzeny védelmét egy igen tapasztalt ügyvéd, Robert Durst ezredes látta el.

Durst, miután elvállalta a német „háborús bűnös" védelmét, négy napon át keresztkérdéseket tett fel védencének, hogy megtudja, milyen mértékben bűnös, illetve ártatlan. Skorzeny később beismerte, ez volt élete legkeményebb vallatása. A négy nap elteltével azonban Durst bement Skorzeny cellájába, akkor először kezet rázott vele, és elmosolyodott:

- Most már bizonyos vagyok az ártatlanságában minden egyes vádpont esetében. Tudom, hogy nincs rejtegetni valója, ezért úgy fogok küzdeni önért, akár a saját testvéremért. - Az ezredes megváltozott viselkedése nagyon megdöbbentette Skorzenyt, aki addig úgy érezte, hogy Durst a vád pártján áll, és csak azért nevezték ki a védőjének, hogy a demokratikus eljárás látszatát keltsék. Durst azonban megtartotta a szavát. Foggal- körömmel harcolt német ügyfeléért. Német ügyvédek, akik önként, fizetés nélkül vállalták volna Skorzeny védelmét, figyelmeztették a volt kommandó parancsnokot, hogy nem szabad feltétel nélkül megbíznia az amerikai tisztben. Skorzeny azonban nem sokat adott a véleményükre. Minden bizalmát ügyvédjébe helyezte, aki meg is hálálta ezt. Még akkor is szenvedélyesen védte ügyfelét, amikor Skorzeny szárnysegédje jelent meg a tanúk padján, és eskü alatt vallotta, hogy a 150. dandár angolul beszélő katonákat keresett különleges feladatok végrehajtására.

Durst még akkor sem veszítette el a hitét, amikor Skorzeny egyik embere, egy ellátmányért felelős tiszt arról tanúskodott, hogy Skorzeny mérgezett puskagolyókkal látta el embereit az ardenneki ütközet alatt. Skorzeny sem esett kétségbe. Tudta, hogy a kérdéses puskagolyókat azok alapján alakították ki, amelyeket két orosz fogolytól vettek el, akik Oroszországban megkíséreltek megölni egy német tábornokot. Skorzeny parancsot adott, hogy osszák ki azoknak az embereinek, akik úgy érzik, nem bírnák elviselni a fogságot; gyors öngyilkossággal szabadulhatnak meg foglyul ejtőiktől, mert bármely testrészükbe lövik is a golyót, gyors halált okoz. Igazság szerint Skorzeny is tartott magánál ezekből a háború utolsó hónapjaiban. De hogyan bizonyíthatná, hogy ezeket a golyókat nem az ellenség, hanem saját maga ellen akarta felhasználni?

Végül üzenetet csempészett ki a táborból Radlnak, akit a szigorúan őrzött dachaui fogolytáboron kívül kialakított közönséges hadifogolytáborban tartottak fogva. Skorzeny

golyómintát akart kérni, hogy bemutathassa a bíróságnak. Radl nem hagyta cserben. Skorzeny másnap reggel feketekenyér-adagja közepében találta a szóban forgó golyót. Aznap délelőtt a bíróságon Durst az ellátmányért felelős kapitány elé tartotta a golyót:

- Ez az ön mérgezett lőszere? - kérdezte.

A döbbent bíróság a kapitánnyal egyetemben előrehajolt, és megnézte a bizonyítékot. Rendes puskagolyó volt, a fenéklapjánál piros gyűrűvel.

A kapitány tétován bólintott. Igen, ez az a fajta lőszer, amit Skorzeny kiosztott az embereinek a támadás előtt. Durst ezredes ekkor arra kényszerítette a kapitányt, hogy ismerje el, a valóságban ez csak a normál lövedék vízállóvá tett változata, a mérgezett golyó másképp néz ki. Elejtették a vádat, majd tovább folytatódott a tárgyalás. Augusztus végén Skorzeny maga tett tanú- vallomást, melyben mindent elmondott az ardenneki hadművelet akcióiról, és megvédte magát azon vádak ellen, melyek szerint az offenzíva alatt engedélyezte embereinek, hogy amerikai egyenruhát viseljenek.

Két napon át folyt a meghallgatása; nem tagadta, hogy ő és emberei felkészültek rá, hogy a hadműveletek alatt amerikai egyenruhát viseljenek, sőt ezt meg is tették. Azzal védekezett, hogy nem egyedül vett ezekben részt; előtte szinte minden szövetséges nemzet élt ezzel a fortéllyal. Az amerikaiak például számtalan esetben viseltek német egyenruhát, például az Aachen ellen intézett támadás során; Hitlernek ez az eset adta az ötletet, hogy Skorzeny emberei is öltsenek magukra amerikai egyenruhát.

A két napon át tartó maratoni tanúvallomás során Durst ezredes kétségbe vonta az Eisenhower tábornok elleni állítólagos gyilkossági kísérlet vádpontjának jogosságát. A bíróság elnöke szabálytalannak nyilvánította Durst ezredes közbevetését, ezért törölték a kérdést. Ezt a vádpontot nem sikerült megdöntenie (az elkövetkezendő években időről időre újra felhozták a témát).

A második nap végén Durst ezredes és Ottó Skorzeny egy újfajta hadviselés képét vázolták fel a bíróság előtt, a 20. század, a technikai fejlődés századának hadviselési módját, mely szükségszerűen hágja át a 19. századi viszonyoknak megfelelő törvényeket. Az előző évszázad tapasztalatai alapján megfogalmazott hágai egyezménynek nem sok köze van napjaink hadviseléséhez, amelyben már atomfegyvereket és szőnyegbombázást alkalmaznak, valamint az irreguláris harcászat különböző fajtáit vetik be. Durst ezredes álláspontja támogatására egy új tanút, Forrest Yeo-Thomast, a légierő alezredesét idézte a bíróság elé.

Skorzeny már sokat olvasott a legendás Yeo-Thomasról - vagy ahogy francia ellenállási körökben hívták: „Fehér Nyúlról" - Kogon *SS Startjában,* de azt hitte, meghalt a háborúban. A zömök, izmos, kék légierős egyenruhát viselő férfi hosszú éveket töltött az ellenállásban, valamint keményen dolgozott a Whitehallban, mialatt próbálta meggyőzni Churchillt és másokat arról, mennyire fontos, hogy támogassák a francia földalatti mozgalmat. Végül elfogták, és Buchenwaldba vitték, ahonnan megszökött, egy hullát hagyva ott maga helyett, majd a szövetségesek arcvonalához sétált. Közvetlenül a háború után tanúskodott Buchenwaldban, a háborús bűnösök perében, amelynek eredményeként huszonkét őrét halálra ítélték.

Skorzeny bizonyára eltűnődött, Durst ezredes miért éppen Yeo-Thomast idézte meg a védelem tanújaként. Az alezredesnek semmi oka nem volt arra, hogy segítsen volt ellenségein, akik fogvatartása idején olyan kegyetlenül bántak vele.

Skorzenynek azonban, mint ahogy a bíróságnak is, meglepetésben volt része. Az alezredes habozás nélkül, tudván, mit jelent Skorzeny számára a vallomása, azt mondta:

- Az egyik bajtársam börtönben volt a bretagne-i Rennes-ben. Felderítettem a börtönt, és megvesztegettem az egyik őrt, hogy megtudjam, mikor van őrségváltás... Aztán néhány németül beszélő emberemet német egyenruhába bújtattam, és német papírok másolataival láttam el őket, amelyekre szükségük volt, hogy kivihessék a foglyot a börtönből. Loptunk egy német kocsit, az egyik teherautónkat pedig úgy alakítottam át, hogy hasonlítson a börtönben

használtakhoz. Az volt a tervünk, hogy csengetünk a kapusnak, és megmutatjuk neki hamis papírjainkat. Aztán a német autóval behajtunk, bevisszük a teherautót is, majd úgy állítjuk le, hogy ne lehessen tőle becsukni a kaput.

Durst hagyta, hogy az alezredes részletesen elmagyarázza a szöktetést.

- A német egyenruhát viselő katonáim, akik közül az egyik tisztnek adta ki magát, bejutottak az őrszobába. Ha a foglyot a papírok ellenére nem hozzák ki, ha bármiféle tétovázást tapasztalunk, gyorsan és halkan megszabadulhatunk az őröktől.

A férfi elhallgatott, Durst ezredes pedig azt kérdezte:

- Ebből a célból szerezte a német egyenruhákat?
- Igen.
- Hogyan?
- A részletekről nem adhatok tájékoztatást. Azt mondtam az embereimnek, mindenáron szerezzenek egyenruhákat.

Durst ezután megkérdezte, hogy az alezredes és emberei a német egyenruha viselésekor vittek-e magukkal fegyvert, mire a férfi igennel válaszolt.

- Általában mit tettek a felfedeztetés veszélyének elhárítása érdekében? - kérdezte.

Yeo-Thomas körbenézett a termen, mielőtt válaszolt volna, majd halkan így szólt:

- Lelőttük az ellenséget.

Rosenfeld ezredes esetét ezzel törölték. Ahogy Yeo-Thomas lelépett a tanúk padjáról, Skorzeny és az ügy többi vádlottja vigyázzba állt; tiszteletüket és köszönetüket csupán ezen a módon fejezhették ki korábbi ellenségüknek, aki megmentette őket, bár Skorzeny később köszönőlevelet is küldött neki, amelyre Yeo-Thomas, akkor már a Molyneux, a párizsi ruhagyár igazgatója, azt írta: „Maga átkozottul jó munkát végzett a háborúban. Biztos vagyok benne, hogy sikerül kiszabadulnia. Ha nem lenne hol aludnia, van egy lakásom Párizsban."

Néhány órával Yeo-Thomas vallomása után *ad acta* tették Skorzeny ügyét, de felmentése ellenére nem engedték szabadon, ehelyett a darmstadti „nácítlanító" táborba küldték. Akárhányszor csak felmerült ügyének felülvizsgálata, ilyen-olyan indokkal mindig elhalasztották. Teltek a hónapok. Amikor ügyét már a hetedik alkalommal halasztották el, Skorzenynek elege lett. írt Yeo-Thomasnak, és a tanácsát kérte. Tömör és lényegre törő választ kapott: „Szökjön meg" - írta a volt alezredes.

Yeo-Thomas vallomása megtette a hatását. A bíróság nem találta bűnösnek Skorzenyt abban a vádpontban, mely szerint embereit ellenséges egyenruhába öltöztette, mivel egy magas rangú brit tiszt ugyanezt tette Franciaországban, az ellenállás katonáival.

1946. szeptember 11-én a *Stars and Stripes* (Csillagok és Sávok), az amerikai hadsereg Németországban kiadott újságja a következő szalagcímmel jelent meg: „Skorzeny minden vádpont alól tisztázta magát". A vád bosszankodott, az esküdtszék azonban semmit sem tehetett; Skorzeny tisztázta magát az amerikai haditörvényszék előtt. A vád azonban talált rá ürügyet, hogy lakat alatt tartsa, bár elméletileg már akkor és ott szabadon kellett volna engedni. Azt állították, hogy más szövetséges országok is kérték Skorzeny kiadatását állítólagos háborús bűnök elkövetése miatt. Többek között Oroszország, Csehszlovákia és Belgium is igényt tartott rá, sőt ha eljön az ideje, a németek és a tartományi kormányok is, így Skorzeny végigcsinálhatta a kötelező nácítlanító eljárást.

A követelések nem aggasztották különösebben, kivéve az oroszok felől érkezettek. Tudta, hogy ott nem kapna igazságos tárgyalást. Moszkvában kihallgatnák, kiszednének belőle minden információt az ott folytatott földalatti tevékenységéről, majd szép csendben agyonlőnék a zöldsapkás NKVD-tisztek (a KGB elődje). Valahogy azonban - Skorzeny nem tudta, miért és ki járt közben érte - elutasították az oroszok kérését. A szövetségesek táborában valaki nagyon odafigyelt rá, mintha a jövőben fel akarná használni különleges képességeit.

Először Dachauban, majd Frankfurtban, végül pedig, amikor német őrizet alá került,

Darmstadtban volt bebörtönözve. Felajánlotta, hogy csatlakozik az amerikai hadsereg történelmi kutatócsoportjához, amely a II. világháború történetét kívánta megírni. A kutatások eredményeként több kötet látott napvilágot, melyek a nagy világégés különböző eseményeit, aspektusait dolgozzák fel. (Az amerikai 7. hadsereggel foglalkozó történet- írások közül az utolsó nemrégiben, 1994-ben látott napvilágot, ötven évvel azután, hogy végbementek a könyvben leírt események, amikor már egyetlen résztvevő sem volt életben!)

Ottó Skorzenynek, aki kevés híján egy egész évtizedet várt szabadon bocsátására, s akit még mindig fogva tartottak, annak ellenére, hogy felmentették az ellene felhozott vádak alól, viszonylag könnyű élete volt, más táborokban sínylődő német társaihoz képest, akik az 1947-es év közepéig a szó szoros értelmében éheztek. Ugyanolyan ételt kapott, mint amerikai őrei, ahogy pedig teltek a hónapok, és nem kísérelt meg szökést, engedélyt kapott, hogy utcalányoknál tegyen rövid látogatást. A feleségével és lányával is találkozhatott. Eközben volt *Waffen-SS*-beli bajtársai és informátori hálózata révén mindig naprakészen tájékozott volt a külvilág eseményeit illetően. Csupán egyetlen dolog aggasztotta, mégpedig a kiadatási kérelme Prágában. 1947- ben világossá vált, hogy a szerencsétlen sorsú ország egyre inkább a kommunisták befolyása alá kerül. Elfogadták a csehek kiadatási kérelmét, Otto Skorzenynek pedig nem volt szüksége kristálygömbre ahhoz, hogy meglássa, mi lesz a sorsa a jövőben. A csehek azonnal átadják őt az oroszoknak. Amikor beköszöntött 1948, és kezdetét vette a hidegháború, Skorzeny egyre komolyabban fontolgatta magában a szökés lehetőségét.

Hajdani ellenségei közül sokan akadtak, akik örültek volna, ha ezt teszi. Kelet és nyugat között a háttérben már folyt a titkos háború, ismeretlen új barátai pedig tudták, hogy jól fel tudnák használni Skorzeny tudását és kapcsolatait, amelyekkel a vasfüggöny két oldalán rendelkezett. Jövendő segítői azonban azzal is tisztában voltak, hogy nagyon óvatosnak kell lenniük. A legtöbb amerikai számára ő háborús bűnös volt, Jochen Peiper barátja (aki jelenleg a dachaui börtönben ül, és a halálra ítéltek vörös zubbonyát[11] viseli a „malmédyi mészárlásban” való részvételéért), s aki megkísérelte megölni Eisenhowert. Úgy döntöttek, hagyják, hogy Skorzeny megszökjön, a lehető legkevesebb segítséget nyújtva neki. Akkor keresik majd meg, amikor eljött ennek az ideje.

A csehek az oroszok sürgetésére siettetni próbálták a kiadatását. Skorzenyt régi SS-bajtársai, akik az amerikaiaktól szerezték információikat, úgy tájékoztatták, hogy néhány hétig még elhúzódik a papírmunka. Skorzeny jobban teszi, ha addig megszökik a darmstadti internálótáborból.

Hannoverben volt SS-tisztek készítették elő Skorzeny szökését. Skorzeny eközben önként jelentkezett a romeltakarító brigádokba, melyek a szétbombázott belvárosban dolgoztak, ahol a *Stars and Stripes* (Csillagok és Sávok) című újság nyomdája és szerkesztősége működött.

Skorzeny régóta készült már rá, hogy a náci bűnösök ügyét tárgyaló német törvényszék elé álljon. Úgy döntött, mindent elmond, amit tud. Talán azokról a gerinctelen férgekről is beszél, akik nemrég még hűen szolgálták a *Führert,* s most prominens tagjai az amerikai megszállási zóna szövetséges adminisztrációjának. Rájött azonban, hogy nem várhatja meg, amíg összehívják a törvényszéket. Ennek ellenére nem tolvajként, éjszaka akart megszökni Darmstadtból. Bátran szembenézett a tábor parancsnokával, és megmondta neki, hogy az első adandó alkalommal megszökik. A parancsnok reakciójáról nincsenek feljegyzések, de Skorzenyt nem érdekelte, tesz-e ellenlépeseket, vagy sem. Sürgette az idő, neki pedig mindenképpen mennie kellett.

1948. július 27-én három, civil ruhát viselő volt SS-tiszt, Skorzeny amerikai barátai által szerzett kocsiban elindult hosszú útjára Németország lebombázott útjain és lerombolt városain keresztül, Hannovertől Darmstadtba. Würzburgnál, nem messze az internálótábortól megálltak élelemért, átöltöztek olívzöld egyenruhába, és „civil” kitűzőjüket az amerikai megszállóerők kitűzőjével helyettesítették. így folytatták tovább útjukat, most már „fehér egérnek” öltözve, ahogy a németek megvetően nevezték a katonai rendőröket, az amerikaiak

fehér sisakjára és lábszárvédőjére utalva.

Valamivel később három katonai rendőr lépett be a darmstadti internálótábor őrházába, majd jelentést tettek:

- A Skorzeny nevű foglyot visszük a holnapi nürnbergi meghallgatásra.

A civil ruhás őr, akit nagyon megijesztett az „amerikai kapitány”, gyorsan a hamis dokumentumokra pillantott, majd akadékoskodás nélkül elővezette Skorzenyt. A kis társaság, szélen a „fehér egerekkel”, élén a kapitánnyal, kisétált a tábor kapuján, és eltűnt - örökre. Ez volt az utolsó alkalom, hogy Skorzenyt, akit élete végéig köröztek, börtön kapuin belül lehetett látni.

A titokzatos német „Gehlen-szervezet” ügynökei, amelyről később még sokat hallunk, valamint új főnökei, a CIA jövendőbeli igazgatója, Allén Dulles vezetésével (ő egyébként a nagy hatalmú amerikai külügyminiszter, John Foster Dulles testvérbátyja) parancsnoksága alatt jó munkát végeztek. Biztosították egy nagyon fontos, jövendőbeli alkalmazottjuk szökését.

Ottó Skorzeny akkor azonban még nem tudta ezt. Három év után, mialatt mások irányították az életét, végre újra maga rendelkezett a sorsa fölött. Mihez kezdhet azonban a háború utáni Európában egy volt kommandós, bármilyen rettenthetetlen híre volt is, aki egy vereséget szenvedett és hitelét vesztett nemzet tagja? Józan ember, főleg ha a győztes szövetséges hatalmak polgára, nem alkalmaz egy megátalkodott nácit, akit a csehek még mindig meg akarnak maguknak kaparintani a háború alatt elkövetett bűneiért. Maga Skorzeny pedig, azok után, amiken keresztülment a háborúban, nácikkal és más fasiszta *prominens*ekkel együtt, nem tudna visszatérni a háború előtti békés mérnöki foglalkozásához, Bécsbe, amely egyébként is négyhatalmi ellenőrzés alatt áll. Ha Ausztriába menne, az oroszok negyven-nyolc órán belül elvinnék valamelyik gulágba.

Skorzeny egy' darabig Németországban, Düsseldorfban bujkált, és a Rolf Steinbauer álnevet használta. Egy lerobbant szerelőműhelyben a titokzatos Gehlen-szervezetnek dolgozott (ezzel együtt pedig természetesen az újonnan alakult CIA-nak is).

Azután felfedezték búvóhelyét, és jelentették a német hatóságoknak, akik le akarták tartóztatni. „Steinbauer” természetesen idejében tudomást szerzett erről. Úgy döntött, hogy olajra lép, ezért Ausztriába szökött. Volt SS-tisztjei vigyáztak személyi biztonságára, míg elvált feleségétől. Amikor ezt megtette, úgy érezte, ideje, hogy egy időre elhagyja Európát. Ezzel kezdetét vette Ottó Skorzeny háború utáni karrierje.

11.fejezet

A háború utáni akciók

Két éven át, azt követően, hogy Skorzeny megszökött Darmstadtból, keveset tudtak hollétéről. Akadtak, akik azt állították, hogy szülőhazájába, Ausztriába szökött, és a hegyek közé vette be magát, ahol 1945 májusában is bujkált. Az oroszok keresték is ott. Látták Olaszországban, de csak átutazóban volt; senki sem tudta, pontosan merre tart. A zsidó Hagannah szervezet, amely abban az időben igen aktívan működött Olaszországban, szintén kereste; a zsidó ügynökök tudták, hogy zsidóellenes szélsőséges arabokkal áll kapcsolatban. Erőfeszítéseik azonban ott, és Egyiptomban is, kevés sikerrel jártak. Skorzenyt mintha a föld nyelte volna el. Még Spanyolországban sem sikerült a nyomára akadni, ahol Franco nyíltan üdvözölte a szövetségesek igazságszolgáltatása elől menekülő nácikat.

Egy diktátor azonban, aki több ezer kilométerre élt onnan, az Atlanti-óceán másik partján, már alig várta Skorzenyt. Peron ezredes volt az, az argentin diktátor. Ők ketten nem csupán azonos politikai nézeteket vallottak: Peront az a hatalmas mennyiségű kincs érdekelte, amelyet a náci Németországból csempésztek ki, amikor már nyilvánvalóvá vált a Harmadik Birodalom veresége. (Nem csupán Svájcba csempészték ki ezeket, mint nemrégiben kiderült, hanem a dél-amerikai köztársaságba is, ahol az arany és a pénz nagy részét ingatlanokba vagy helyi cégekbe invesztálták.) Persze nem csupán Peron akarta megkaparintani a kimentett vagyont - amit később „Himmler aranyának” vagy „Bormann aranyának” is nevezték legalább ennyire Ottó Skorzeny is!

Az egyik fontos személy, aki hozzájuthatott, nem kisebb személyiség volt, mint az elnök felesége, Evita. A „korbácsos asszonyként” ismert nő, aki állítólag megkorbácsolta a politikai foglyokat, hamar tudomást szerzett ezeknek az összegeknek a létéről - nyolcszázmillió dollár bankbetétekben, 2500 kilogramm arany, 4600 karát gyémánt és más drágakövek. Ezzel sokra lehet jutni, gondolta Skorzeny, létrehozhat egy új birodalmat, és talán még a saját zsebét is megtömheti vele.

Amikor azonban Buenos Airesbe érkezett, Juan és Evita Peron úgy viselkedtek, mintha ez az ő személyes vagyonuk lenne. Azok a németek, akiket azért küldtek, hogy ügyeljenek a pénzre, gyorsan elvesztették fölötte az ellenőrzésüket. Skorzenynek nem volt vesztegetni való ideje.

Peron nagy tisztelettel fogadta őt, mint Mussolini kiszabadító- ját. Skorzeny azonban gondosan mérlegelte a Buenos Aires-i helyzetet, és hamar rájött, hogy a hatalom igazából Éva kezében van - az eltökélt asszony, aki hihetetlenül ambiciózus volt és kivételesen kapzsi.

Mint azt Skorzeny feljegyezte: „Az egyik jelentés szerint, amit abban az időben kaptam, csupán azzal lehetne megpuhítani, ha valaki lefektetné, amikor magányos." Mivel hónapokat töltöttem börtönben, és még csak nem is láttam nőt, azt feleltem, én vagyok az ideális férfi erre a feladatra.”

Skorzeny ravasz tervet készített, hogy meghódítsa Evitát. Arra azonban nagyon ügyelt, hogy ne áruljon el nyílt érdeklődést az asszony vitathatatlan szexuális vonzereje iránt. Segített neki a rendőrséget érintő reformjaiban, és újjászervezni a peronista titkosrendőrséget (talán még gestapós trükkökre is megtanította őket; később Dél-Amerika legbrutálisabb rendőrségeként váltak ismertté). Gondoskodott róla, hogy állandó őrség figyelje a Peron házaspár élete ellen irányuló esetleges gyilkossági kísérleteket. Egyszer maga Skorzeny hiúsított meg egy Evita elleni gyilkossági kísérletet. Pisztolyt szegezett két gyanús személyre, akik, állítása szerint, megkísérelték megölni az asszonyt. Ismerve Skorzeny múltját, könnyen elképzelhető, hogy az egész gyilkossági kísérletet csak kitalálta, hogy ezzel is hatást

gyakoroljon Evitára. Akár igaz ez, akár nem, az asszony ezentúl úgy tekintett rá, mint megmentőjére.

Herr Bracker szerint, aki akkor Peron német pénzügyi tanácsadója volt, és aki tudott a német aranyról, szeretők lettek. Azt állította: „Nagyon közel álltak egymáshoz. Bizonyosan tudom, hogy gyakran együtt utaztak el két-három napos utakra, azzal az állítólagos céllal, hogy különböző állami szervezeteket vizsgáljanak meg. Valójában azonban Evita egyik titkos rezidenciájában bújtak meg, vagy az óceánhoz közel, vagy magasan a hegyekben. Az asszonyt elbűvölte Skorzeny hírneve, termete és férfiassága. Skorzenyt mindig is érdekelték a szép nők, ha hatalommal és befolyással is rendelkeztek, csak annál jobban. Evita esetében inkább a Bormann-kincs létezésével magyarázható az érdeklődése.” (Valószínűleg Martin Bormann, Hitler „szürke eminenciása” volt az a náci tiszt, aki elintézte, hogy a németek aranya Dél-Amerikába kerüljön.)

Egyes vélemények szerint az ötvenes évek elején, még Evita halála előtt, Skorzenynek *százmillió dollárt* sikerült szereznie a nácik aranyából, amelyet visszaküldött Európába, a különböző fasiszta szervezetek finanszírozására, valamint a negyedik (náci) birodalom megalapítására. Azonban mint a legtöbb pénzügyi tranzakció esetében (mint azt nemrégiben a Svájcba és Spanyolországba küldött náci aranyakról is megtudtuk), igen nehéz nyomon követni az ilyen nagy összegek átutalását.

Most viszont, amikor Skorzeny, mint később látni fogjuk, elkezdte kiépíteni titkos kapcsolatait Európában, elérkezett az idő, hogy elhagyja Dél-Amerikát, és az ott maradt német kincseket. Evita rákos lett, és egyre fogyott, annyira, hogy Peron nem volt hajlandó meglátogatni a „csontkollekciót”.

Annyira figyelmetlen volt, hogy nem vette észre, az emberek fölötti hatalma teljes egészében Évától függ. Végső soron az asszony volt az „emberek védelmezője”, és az egyszerű, munkásosztálybeli hívek kizárólag miatta támogatták Peront. Skorzeny azonban jól tudta, hogy Éva halála a végét jelenti majd a Peron-rezsimnek, ami be is következett. Skorzeny három évvel később, 1955 szeptemberében Madridból megszervezte, hogy Peron egy Dél-Amerikából induló paraguayi ágyúnaszádon a spanyol fővárosba szökhessen, ahol szemmel tartotta a volt diktátort, amíg még hasznát tudta venni.

Sajnos, állítólagos szeretőjével már nem tehette meg ugyanezt. Évát halála után bebalzsamozták, majd kicsempészték Argentínából, és ezzel megkezdte húsz évig tartó kalandos utazását, miközben koporsóját egyik helyről a másikra vitték, nehogy az ellenség kezére kerüljön. Az elmúlt években megbízható forrásból úgy értesültünk, hogy ezen időszak alatt testének méltatlanságokat kellett elszenvednie, fiatal őrzői például megerőszakolták a halott asszonyt, hogy később eldicsekedhessenek vele, élvezhették Evita szerelmét, elfeledkezve azonban annak említésétől, hogy az aktusra azután került sor, hogy az asszony már meghalt!

1952-ben azonban Skorzenynek egyéb gondjai is akadtak, mint Éva Peron. Abban az időben ugyanis már annak a nagy nemzetnek dolgozott, amelynek elnöke korábban dühösen jelentette ki, hogy ő, Skorzeny „Európa legveszélyesebb embere”.
Most pedig, ha közvetetten is, de a CIA alkalmazásában állt - elég különös helyzet, a történtek után.

1945 tavaszán egy magas tábornok, nadrágján a német tábornoki vezérkar vörös csíkjával úgy döntött, a háború elveszett, ezért ideje, hogy különbékét kössenek. Ez a férfi a háború túlnyomó részét az orosz erdőkben lévő távoli főhadiszállásokon töltötte, körülötte középkorú, magas intelligenciájú német tisztek, bátor fiatal hadnagyok - akik a Balti-tenger orosz mellékén élő, német ajkú családokból származtak - valamint különféle furcsa egyenruhákat viselő katonák, akik semmiféle ranggal nem rendelkeztek, és törték a németet.

Reinhard Gehlen tábornok, a különös elnevezésű „keleti külföldi csapatok” parancsnoka, szívesen húzódott a háttérbe, ritkán fényképezték. Hitler keleti fronton szolgálatot teljesítő

hírszerző szolgálatának parancsnoka volt; az orosz haderőkről tett mindennapi jelentései alapján készítette Hitler soron következő terveit.

1945. április 4-én Gehlen egy szászországi kisvendéglőben találkozott civil ruhát viselő, magas rangú tisztjeivel, és megdöbbentő javaslatot tett. Azt mondta, az oroszokról írt titkos dokumentumokat, a háború hosszú éveinek termékeit szállítsák a bajor Alpokba. Már talált is csapata számára egy távoli hegyi búvóhelyet. Ott várják ki a háború végét, elkerülve ezzel, hogy hadifogolytáborokba vigyék őket. Miután Gehlen felmérte a háború utáni helyzetet, felajánlja szolgálataikat és a birtokukban lévő nélkülözhetetlen információt hajdani ellenségüknek, az „amcsiknak”, ahogy az amerikaiakat nevezték. Gehlen tisztjei elfogadták a javaslatot.

így történt tehát, hogy a „Gehlen-szervezet” az amerikai hírszerzésnek, az OSS-nek, a CIA elődjének kezdett dolgozni, szinte közvetlenül Hitler birodalmának bukása után. Hamar világossá vált, hogy a hírszerzés tábornoka jó döntést hozott. Az amerikaiak néhány hónap múlva korábbi szövetségesük ellen fordultak, és kezdetét vette a hidegháború.

A Gehlen-szervezet az elkövetkezendő években, mind német, mind más kapcsolatai révén még Moszkvába is bejutott, és az amerikai hírszerzés elsődleges forrásává vált minden, Oroszországot érintő ügyben. A Gehlen-szervezet még akkor is, amikor a Német Szövetségi Köztársaság hivatalos hírszerző intézményévé vált, amelynek neve B. N. D. (*.Bundesnachrichtendienst*), elsősorban a „Foggy Bottomból”, a CIA-tól kapta a fizetését.

Természetesen Gehlen fő tanácsadója a távolfelderítő- és szabotázsakciók terén Skorzeny volt. Végül is a két, egymástól annyira különböző tiszt, az egyik bátor és hivalkodó, a másik hideg és számító, együtt dolgozott a háború alatt; Skorzeny vezette az oroszok ellen bevetett ejtőernyőscsapatokat, akik egészen az Urál hegységig eljutottak.

Skorzeny segédkezett abban, hogy brit ügynökök beszivároghassanak a Balti-tenger keleti kikötőibe azoknak a torpedónaszádoknak a segítségével, amelyeken Hitler korábbi haditengerészetének matrózai szolgáltak. Ugyancsak segédkezet nyújtott, amikor „ellenséges” ügynökök ejtőernyővel szálltak le Albániában, a brit M16 emberei - és akkor is, amikor, a balti-tengeri akcióhoz hasonlóan, az igazából Moszkvának dolgozó áruló, Kim Philby elárulta az ügynököket a KGB-nek.

Természetesen a Skorzeny által vezetett akciók szinte kivétel nélkül sikerrel végződtek. Gehlen és Skorzeny megengedhették maguknak, hogy akcióik során a „flintamódszerrel” éljenek. Elég ügynökkel rendelkeztek. Kalandorok, renegátok, hazafiak, bűnözők - egymás sarkát taposták, hogy részt vehessenek a kockázatos vállalkozásokban, ahol, ha elfogják őket, biztos halál vár rájuk, akár az oroszok végeznek velük, akár az „L-tabletta”: a halálos, ciántartalmú pirula, amelyet általában a foguk között, hátul tartottak. (Később megszokott orosz kihallgatási módszerré vált, hogy tűt és cérnát szúrtak át a gyanúsított felső ajkán, hogy ne haraphasson túl nagyot, amivel az eldugott „L-tablettát” elharaphatná.

Skorzeny, mint sok, abban az időben élő, vele egyidős osztrák, antiszemita volt. Hitler[11], Eichmann, valamint az SS biztonsági szolgálatának utolsó vezetője, Kaltenbrunner mind zsidógyűlölők voltak, Skorzeny pedig, a Gehlen-szolgálatban végzett munkája mellett Egyiptom új vezetőinek is dolgozni kezdett.

1952-ben Gamal Abdul Nasszer ezredes, Hitler csodálója, aki a II. világháború idején a német hírszerzésnek dolgozott, Farouk király bukása után átvette az uralmat Egyiptomban. Farouk mérhetetlenül kövér ember volt, és jobban érdekelte a pornográfia (a világon talán ő rendelkezett a legnagyobb gyűjteménnyel mocskos képekből és szexuális tárgyakból), mint szegény parasztjainak jóléte.

Skorzeny zsidóellenes nézetei és a neki felajánlott pénz miatt örömmel fogadta Nasszer ajánlatát, hogy dolgozzon neki Kairóban.

A CIA, amely közvetett módon támogatta Skorzeny hidegháborús tevékenységét, nem emelt kifogást a kinevezés ellen - legalábbis eleinte, hiszen az amerikai ügynökök a Közép-

Kelet védőbástyájának tekintették Egyiptomot az oroszok ellen. Vezetésével más mohamedán országok is csatarendbe álltak, hogy megállítsák a „vörösök” előrenyomulását a stratégiai szempontból igen fontos területen. A CIA 1952-ben Allén Dulles vezetése alatt megállapodott Nasszerrel, hogy a Farouk király elleni forradalom ellenőrzött módon zajlik majd, ezt az ellenőrzést pedig a Foggy Bottom „úriemberei” végzik.

Gehlen kezdettől fogva ott volt Egyiptomban, hogy segítsen. Kétszáz volt SS- és *Wehnnacht*-tisztből csapatot toborzott, melynek Wilhelm Fambacher *General dér Artillerie* lett a parancsnoka. Később a középkorú tábornok, aki hónapokkal azután is irányította Lorient elszigetelt, erődítmény szerű tengeri kikötőjét, hogy a németeket kiűzték az elfoglalt Franciaországból, és még az 1945. május 8-án aláírt hivatalos békeszerződést követően is négy napon át folytatták a háborút a francia-amerikai ostromlók ellen, megvetően jegyezte meg, hogy „soha nem fogadtam volna el a kinevezést, ha tudtam volna, miféle embereket kell irányítanom”.[0] „Lorient védője”, akit Hitler személyesen tüntetett ki a Vaskereszt Lovagkeresztjével, hamarosan még nagyobb ellenszenvet érzett „bajtársai” iránt, amikor Skorzeny megjelent főhadiszállásán. Skorzenyt és más farnhacheri SS-tiszteket ugyanis nem hagyományos katonai feladatok teljesítésére akarták igénybe venni. Azt a feladatot kapták, hogy szervezzék meg Nasszer titkosszolgálatát és rendőrségét, irányítsák a besúgórendszert és a szabotázsokat, valamint tartsák megfigyelés alatt az új egyiptomi diktátor országon belüli ellenségeit, mint például a rettegett Muzulmán Testvériség tagjait; ezek a viharedzett, volt SS-tisztek pedig, akik közül sokan a szövetségesek börtöneiből kerültek ki, nem sokat teketóriáztak az alkalmazott módszerek tekintetében. A *Gestapo*nál tanultakat alkalmazták. Ahogy ezt maga Gehlen tábornok fogalmazta: „Úgy találtuk, hogy az arab országok nagy örömmel fogadják a »náci« múlttal rendelkezőket.” Ez egyáltalán nem meglepő. Hitler üldözte a zsidókat, és bárkit, aki így tett, örömmel fogadtak a zsidógyűlölő Kairóban, ahol bálványozták a halott *Führert.* Mint azt dr. Nouredine Tarraf egészségügyi miniszter, egyben az egyiptomi nemzeti ügy fontos támogatója megjegyezte: „Hitler a példaképem. A német diktátor volt az ideális vezető, aki életét nemes célja megvalósításának szentelte. Soha nem magáért élt, hanem Németországért és a német emberekért. Mindig is úgy szerettem volna élni, mint ő.”

Skorzeny kellemesen érezte magát a fiatal egyiptomi tisztek között, akik közül a háború alatt többen aktívan harcoltak a britek ellen, Nasszer őrnagy és Szadat hadnagy, később Egyiptom elnökének vezetése alatt. Olyan katonákat alkalmazva, mint Dirié-Wanger SS-tábornok, aki „Varsó mészárosa” néven vált ismertté, Hermann Lauterback SS-őrnagy, korábban a *Hitlerjugend* hadosztályparancsnoka, vagy Eichmann, a hírhedt SS-ezredes, Skorzeny haladéktalanul munkához látott. Nekifogott az első palesztin terroristák kiképzésének.

Kijátszva az Egyiptom elleni fegyverembargót, amelyet azért vezettek be, hogy megakadályozzák egy Izrael ellen létrejövő arab koalícióban való részvételét, Belgiumból, Olaszországból és máshonnan a legújabb nukleáris fegyvereket csempészték be az országba. Velük együtt érkeztek a halál technikusai is, azok a férfiak, akik elsőként alkalmazták a koncentrációs táborokban használt halálos gázokat, valamint azokat az ideggázokat, amelyeket Hitler szerencsére nem vetett be a szövetségesek ellen, és amelyek ellen a nyugat nem rendelkezett maszkokkal, illetve védőruházattal. A többi tudós ugyanazokból a férfiakból tevődött össze, akik Peenemündében Werner von Braun irányítása alatt dolgoztak, és segítettek kifejleszteni azokat a lövedékeket, amelyekkel a háború utolsó évében Londont és Antwerpent pusztították. Természetesen akadtak olyanok is, akik a legborzalmasabb fegyvert, az atombombát ígérték Nasszernek.

A CIA, miután lassanként ráébredt, mi folyik új védence országában, még mindig abban a hitben ringatta magát, hogy képes kézben tartani Nasszert, ugyanakkor megvédheti Izraelt is, amelyet az USA-ban a befolyásos cionista lobbi támogatott. A cinikusok élcelődhettek azzal, hogy „cionista az a zsidó, aki egy másik zsidónak fizet azért, hogy egy harmadik zsidót Izrael-

be küldjön”.

A CIA szakértői, tudván, hogy Skorzeny áll az egyiptomi erőfeszítések mögött, úgy vélték, oroszgyűlölete hajtja majd, hogy ne engedje be a kommunistákat a Közép-Keletre, és hogy még csírájában elfojthatnak bármiféle, az új zsidó állam ellen irányuló egyiptomi agressziót.

De mint létezésének ötven éve alatt annyiszor, most is tévedett az amerikai hírszerzés. Az angol-amerikai tőke kivonása Egyiptomból, amelyet eredetileg a kulcsfontosságú asszuáni gát építésébe kívántak invesztálni, feldühítette Nasszert. Az sem segített, hogy a nyugat mélyen elítélte a Skorzeny által kiképzett egyiptomi és palesztin terroristák izraeli területen végrehajtott akcióit. Nasszer, az amerikaiak számára teljesen váratlanul, az oroszokhoz fordult segítségért.

Érdekes módon Skorzeny, a vörösök esküdt ellensége, komoly szerepet játszott ebben a pálfordulásban. A kairói amerikai nagykövetség által küldött sürgönyből kiderül, hogy Skorzeny egy munkatársa, dr. Wilhelm Voss, már régóta az egyiptomiak orosz összekötője.

A sürgöny a következőket állította: „Dr. Voss 1952 októbere óta kettős játékot űzött. Az egymással szorosan együttműködő német katonai szakértők csoportjában jelen van többek közt dr. Voss, Skorzeny, Mertins őrnagy és Ferchl ezredes. Ez utóbbi a német vezérkar tagja.” Ferchl az egyetlen a vezérkar elit német tisztjei közül, akit az oroszok 1945 után szabadon engedtek a hadifogolytáborból. Ez azt jelentené, hogy Skorzeny egyik magas rangú kollégája kezdettől fogva orosz ügynök volt, akit azért küldtek Egyiptomba, hogy figyelemmel kísérje a nácik tevékenységét?

Az amerikai nagykövetség jelentésében a következőképpen kommentálja a hírt: „Ferchl és Mertins két orosz nővel állnak kapcsolatban... Vossnak négy cseh dolgozik. Azt állítja, szudétai németek, és útlevelet kért a számukra - de *elutasították.”*

Nyilvánvalóvá vált, hogy Kairóban kényes a helyzet, valamint hogy a német szakértők kettős ügynökök. Skorzeny egy darabig kitartott még. Egész kis vagyonra tett szert a Nasszer és új főnökei, az oroszok és a csehek közt folyó pénzügyi tranzakciókból, miközben az előbbinek dolgozott. Ennek ellenére az amerikaiak még mindig támogatták őt és német szakértőit. Nem volt más választásuk. Averell Harriman amerikai külügyminiszter-helyettes, aki a háború alatt Roosevelt tanácsadójaként működött Londonban, azt mondta, a németeknek Egyiptomban kell maradniuk. Mint mondta: „Ha a német tudósok elhagyják Egyiptomot, lehet, hogy orosz tudósok veszik át a helyüket, akik ugyanúgy képesek ellátni a feladatot, és Egyiptomot még inkább a Szovjetunió befolyása alá vonják.”

Ami Skorzenyt és befolyását illeti, 1965-ben következett be Egyiptomban a válságos pillanat, amikor is Nasszer meghívta országába Walter Ulbrichtet, a Német Demokratikus Köztársaság államfőjét. A nyugatnémet kormány tiltakozott, Nasszer azonban nem volt hajlandó visszavonni a meghívást. Bonn ingerülten reagált. Megszakította Kairóval minden diplomáciai érintkezést, felvette Izraellel a diplomáciai kapcsolatot, és befagyasztott minden, Egyiptomba irányuló gazdasági segélyezést. Ez jelentette a halálos csapást a németek erőfeszítéseire, így Skorzeny szerepe véget ért.

Az Egyiptomban bekövetkezett események egyben Skorzeny nemzetközi akcióinak végét is jelentették. Keresztülhúzta az amerikaiak számításait, elvesztette a jobboldali németek bizalmát, főleg a bonni kormányét, az izraeliek engesztelhetetlen gyűlöletét vonta magára (Skorzeny fejében még az is megfordult, hogy a Moszad Izraelbe szökteti, csakúgy, mint honfitársát Adolf Eichmannt). Akkoriban Madridban tartózkodott, ahol az idősödő diktátort, Francót valószínűleg egy liberális király, a jövendőbeli János Károly követi az állam élén, akit a *Caudillo* személyesen készít fel a szerepre. Mi történik majd vele, Skorzeny-vel, ha János Károly veszi át a hatalmat? Hiszen nem spanyol állampolgár. Csupán egy Nansen-útlevéllel rendelkezik, amit a hontalanok kapnak. Vajon János Károly, akit talán zavar a fasiszta múlt Madridban élő emléke, és aki nagyban függ az amerikaiak támogatásától, csöndesen deportálja őt, mint nemkívánatos idegent? Hová menne akkor? Miből élne meg? Skorzeny

úgy érezhette, nincs több lehetősége. Nem maradt más hátra, el kell adnia élete történetét. De ezt már megtette, annyit legalábbis eladott belőle, amennyit el akart, közel negyed századdal ezelőtt.

Amikor jelen sorok írója megkereste őt, válaszlevelét teletűzdelte arra a pénzre való utalással, amit „egy ilyen jellegű beszámolóban való közreműködésemért” cserébe elvár. A férfi, aki valamikor az újságok címlapjára került merész és bátor tetteiről szóló történeteivel, most szinte könyörgő leveleket írt. Két évvel halála előtt a következőket írta egy ismerősének: „Kár, hogy jelenleg nincs időm új könyvet írni, de terveim közt szerepel egy könyv, amelyben mindazokról a politikai és katonai személyiségekről írnék, akikkel valaha találkoztam. Meglepődne, ha tudná, hány királyt, államelnököt, diktátort és tábornagyot ismertem.”

Ám kétségbeejtő helyzete ellenére Skorzeny még mindig titokban tartotta azt a történetet, ami az összes egyéb tettét elhalványította volna. A történet, amiről végül kiderült, hogy nem teljes egészében igaz, világra szóló szenzációt jelentett volna, nem beszélve arról, hogy Skorzeny halála napjáig dúskált volna a földi javakban. *Ez a történet pedig arról szól, hogy Skorzeny, közel húsz évvel azelőtt, hogyan zsarolt sikeresen nem kisebb személyiséget, mint Nagy-Britannia háborús miniszterelnökét, Sir Winston Churchillt.*

12.fejezet

A Churchill-húzás

1945. április 26., hajnal.

Olaszországban már majdnem vége a háborúnak. A nyugati szövetségesek a Pó völgyén keresztül nyomulnak előre az osztrák határ felé, ahol csatlakoznak majd a Bajorország felől Ausztriába nyomuló amerikai 7. hadsereghez. Ezután befejeződik a háború, két év véres harc után.

Most mindenki készül elhagyni a süllyedő hajót. Észak-Itáliában - csakúgy, mint Görögországban - kommunisták készülnek átvenni a hatalmat.

Az előző napon a fáradt, fatalista olasz diktátor, akit Skorzeny mintha nem is ebben az évszázadban szabadított volna ki, telefonált sokat szenvedett feleségének, Donna Rachelének, és elmondta neki, hogy „életem utolsó állomására, könyvem utolsó oldalára értem”. Megkérte az asszonyt, hogy két gyermekükkel együtt utazzon Svájcba, és kezdjenek „új életet”.

Előző este találkoztak utoljára. Mussolini az egyre sűrűsödő sötétségben átnyújtott feleségének néhány iratot, köztük a Churchilltől származó papírokat is. Azt remélte, ezek segítségével az asszony és a gyerekek átjuthatnak a határon. „Ha mégis megállítanának vagy bántani akarnának, mondd meg nekik, hogy adjanak át az angoloknak.” Mussolini ekkor még nem tudta, hogy ennél rosszabb tanácsot nem is adhatott volna.

A szemerkélő esőben a kis olasz konvoj, amelyet válogatott SS-katonák őriztek, ide-oda rohangált, miközben Mussolini kétségbeesetten próbálta menteni saját és fiatal szeretője, a sötét hajú Clara Petacci életét, aki ragaszkodott hozzá, hogy elkísérje imádottját, még akkor is, ha ez biztos halált jelent. A Mussolini- csapat még egy gondosan őrzött bőröndöt vitt magával, amelyekben létfontosságú, titkos iratok lapultak. Skorzeny, aki akkor messze, Bécsben tartózkodott, tudott erről a bőröndről, mivel korábban már látta. Akkor is ott volt a *Dúcé*nél, amikor 1943-ban megszöktette. A bőröndöt most Skorzeny egyik kiválasztott embere, Franz Spoegler *Obersturmführer* őrizte. Ez a jóképű fiatal német összebarátkozott Clara Petaccival. A nő nagyon megkedvelte a férfit, és megbízott benne. Spoeglernek azonban egyéb dolgok is jártak a fejében, mint a Clarával folytatott románc, akinek idősödő szeretője már nem volt képes kielégítő szerelmi teljesítményekre: egyelőre csak saját biztonságuk és az igen fontos Churchill-levelek érdekelték, amelyekről Skorzeny úgy vélte, az elkövetkezendő veszélyes hónapokban fontos ajtókat nyithatnak meg.

Nem sokkal azután, hogy elindultak erre a kétségbeesett küldetésre, hogy megmentsék Mussolini életét, a diktátor olaszokból és SS-tisztekből összeállított kis csapatához huszonnyolc teherautóból álló német konvoj csatlakozott, német gyalogosokkal, akik hazafelé, a *Reichbe* tartottak. Ezt a csapatot vették tűz alá az olasz baloldali partizánok, akik mindenütt ott voltak, és most megállásra kényszerítették Mussolini csapatát a keskeny vidéki úton. Az olasz haderőt a huszonkét éves gróf, Pier Luigi Bellini delle Stelle vezette, aki ugyan nem volt kommunista, de apját, a lovassági ezredest 1944-ben elfogták a németek, és a német börtönben halt meg a rossz bánásmód következtében. Fia ezért állt a kommunista partizánok élére.

A német parancsnok, Ottó Kisnatt *Hauptmann,* aki jól beszélt olaszul, tárgyalásokat kezdeményezett az utat elzáró olaszokkal. Azt állította, engedélye van Milánóból, a partizánok főhadiszállásáról, hogy folytathatja útját. Bellini nem hitt neki. Lövöldözés kezdődött, amelynek során Mussolini kíséretéből több olasz és német katona is megsérült. Ekkor ismerték fel a *Dúcé*t. Lefegyverezték, ő pedig azt mondta foglyul ejtőinek:

- Semmit nem teszek. - Nyilván beletörődött már sorsába.

A partizánok biztosították foglyukat, hogy nem esik baja, majd őrizet alá vették. Mussolini

megkérte egyik, Lazzaro nevezetű őrzőjét, hogy legyen gondja a sárgásbarna bőrtáskára. Azután még jelentőségteljesen hozzátette:

- Titkos dokumentumok vannak benne. Történelmű fontosságú iratok - mondta jelentőségteljesen.

Lazzaro gyorsan végignézte a papírokat. Számára nem tűntek annyira fontosnak, leszámítva a Hitlerrel folytatott levelezés vaskos lapjait. Nem tudott németül, így nem becsülhette fel, mennyire jelentősek azok a levelek.

Mussolinit egy időre magára hagyták Clara Petaccival. Bellini biztosította a nőt, hogy nincs mitől tartania. Azt mondta, gondja lesz rá, az éjszakát pedig kedvesével töltheti. Clara hálája jeléül meg akarta csókolni a fiatal gróf kezét, és azt zokogta:

- *Grazié, grazié.* - A férfi azonban fülig pirult zavarában, és visszahúzta a kezét.

Tizenegy órakor Bellini aggódni kezdett. Nem kapott további parancsokat arra, mit tegyen foglyaival. Ezért úgy döntött, a Dongo nevű kisvárosban biztonságosabb helyre szállítja őket. Mussolini és szeretője itt találkoztak végzetükkel, és itt kezdődött a rejtély is, amely azóta is zavarba hozza a történészeket: KI ÖLTE MEG MUSSOLINIT ÉS CLARÁT, ÉS MIÉRT?

A leginkább elfogadott magyarázat a következőképpen hangzik: Milánóban egy főként baloldali partizánokból álló csoport hozott határozatot. Felfegyverzett csapatot küldenek Valerio ezredes vezetésével (ez volt a *nőm de guerre-e),* hogy vigye Mussolinit Milánóba. Miután meghozták a döntést, távoztak a nem kommunista vezetők, és csak a kommunisták maradtak, akik megtudják, hogy Palmiro Togliatti, az olasz kommunista párt vezetője úgy határozott, Mussolinit és szeretőjét bírósági tárgyalás nélkül ki kell végezni. Valerio ezredest jelölik ki gyilkosuknak.

Annak érdekében, hogy megelőzzék a szövetségeseket, és minden arra irányuló kísérletüket, hogy élve megkapják Mussolinit, a kommunisták a következő üzenetet küldik a Sienában lévő szövetséges főhadiszállásra:

A NEMZETI LIBERÁLISOK BIZOTTSÁGA SAJNÁLATTAL KÖZLI, HOGY NEM ÁLL MÓDJÁBAN ÁTADNI MUSSOLINIT, AKIT A NÉPBÍRÓSÁG ÍTÉLETÉT KÖVETŐEN UGYANAZON A HELYEN LŐTTÜNK AGYON, AHOL KORÁBBAN TIZENÖT PARTIZÁNT GYILKOLTAK MEG A FASISZTÁK. STOP.

1945. április 28-ának hajnalán Valerio vezetése alatt útnak indult tizenöt állig felfegyverzett partizán, akik harcoltak a spanyol polgárháborúban, és hithű kommunisták voltak. Ugyanaznap, 01.30-kor Bellinit, aki még mindig Mussolini őrzésével volt megbízva, arról tájékoztatták, hogy egy partizánokkal megrakott kocsi érkezett Dongo város főterére, és azt követelik, hogy azonnal adják át a várost.

Bellini, miután megtudta, hogy Dongót fegyveres kommunista partizánok vették körül, akik számban messze felülmúlják az ő csapatait, kihallgatást kért. A beszélgetés nem ment túlságosan jól. A huszonkét éves gróf tudta, hogy maroknyi őrségével eleve hátrányban van, és úgy érezte, Valerio készül valamire. Hamarosan kiderült, hogy jól sejtette.

Valerio követelte, hogy adjanak neki egy listát Mussolini elfogott embereiről. Bellini vonakodva tett eleget a parancsnak.

Az önhitt kommunista ezredes, ráérősen, fontosságának tudatában végighaladt a listán ceruzája végével, miközben Bellini türelmesen várt. Valerio a lista közepe táján megállt, és ellentmondást nem tűrő hangon így szólt:

- Benito Mussolini - *halál* - Áthúzta a nevet, majd így folytatta:
- - Clara Petacci - *halál*

A fiatal tiszt döbbenten nézett rá, és felkiáltott:

- De hiszen csak a szeretője volt!

Valerio dühében elvörösödött.

- Tudom, mit csinálok - kiabálta. - Itt én döntök. - Azután még hozzátette, hogy nagyon

siet. Még sötétedés előtt vissza kellett térnie Milánóba a holttestekkel.

Négy órakor Valerio és a többi partizán betörtek a házba, amelyben Mussolinit és szeretőjét tartották fogva.

- Azért jöttem, hogy kiszabadítsam önöket - kiáltotta.
- Valóban? - kérdezte Mussolini kétkedőn.

Az ágyon fekvő Clara kutatni kezdett ruhái között. Valerio, aki alig várta már, hogy indulhassanak, türelmetlenül megkérdezte, mit keres. A nő könnyek között válaszolt:

- Az alsóneműmet. - Szoknyáját és blúzát leszámítva ugyanis meztelen volt. Megkérte Skorzeny egyik emberét, Franz Spoegler *Obersturmführert,* hogy hozza el néhány ruháját. A férfi magával vitte a kulcsfontosságú iratokat tartalmazó bőröndöt is.

Valerio azt mondta, az alsónemű nem számít. De ők sem.

Kisiettek a partizánok várakozó autójához. A felhágón két állig felfegyverzett őr állt, és két kíváncsi halász futott az öreg kocsi után, miután elindult felfelé a meredek emelkedőn Azzano felé. Csupán néhány száz métert mehettek, amikor a sofőr megállt egy nagy, leeresztett redőnyű villa előtt.

Valerio kiugrott a kocsiból. Lekuporodott, mintha veszélyt érezne, majd óvatosan a legközelebbi sarokig kúszott, körbenézett, azután visszakiáltott az embereinek, hogy rejtőzzenek el a kapu mellett lévő fák közt. Valerio visszament, és egy örökkévalóságnak tűnő ideig, ami valójában csak néhány másodperc lehetett, különös csend nehezedett a kis csoportra.

Hirtelen torkaszakadtából kiabálni kezdett:

- A felszabadító hadtest önkéntesei főhadiszállásának parancsára igazságot szolgáltatok az olasz embereknek!

Clara tudta, mit jelent ez. Kitárt karokkal vetette magát Mussolini elé.

- Ne! - sikoltotta. - Nem halhat meg!
- Menjen onnan, ha nem akar maga is meghalni - kiáltott rá Valerio.

Clara szeretője mellé lépett. A *Duce* nem szólt semmit. Valerio Mussolini mellkasára célzott, és meghúzta géppisztolya ravaszát. *Semmi!* Eldugult a cső. Valerio megragadta fegyverét, és újra próbálkozott. Ismét semmi! Mintha maga Isten sem akarta volna, hogy Mussolini meghaljon. Valerio odaszólt egyik baj társának:

- Add ide a pisztolyodat.

A volt diktátort ezúttal elhagyta a szerencséje. Valerio háromméteres távolságból, ahonnan még véletlenül sem célozhatott rosszul, a Mas 7,65-ös pisztoly egész tárát kilőtte Mussolinire. A diktátor térdre roskadt, majd előrebukott a nedves földre. Már halott volt, mire földet ért. Valerio most Clarára fordította a pisztoly csövét, aki követte szeretőjét a száműzetésbe, és most a halálba is.

Másnap kora reggel Milánó központjában, egy még nem egészen befejezett garázs mellett találták meg holttestüket. A tömeg hamar felismerte őket, ahogy rongykötegekként feküdtek a csatornában. A haragtól és vérszomjtól elvakult csőcselék nekilátott, hogy meggy alázza a diktátor és szeretője holttestét. A férfiak Mussolinire vizeltek, ami az olaszoknál a legnagyobb megvetés jele, azután botokkal ütni kezdték a tetemeket, és a fejüket rúgdosták.

A legnagyobb méltatlanság azonban Clarát érte. Vénasszonyok az arcára ültek, és nyitott szájába vizeltek. Huszonhárom évvel azelőtt Mussolini csupán egy ideával felfegyverkezve vonult be Rómába, és megszerezte a hatalmat. Most az ő „új római polgárai", ahogyan büszkén nevezte őket, nem csupán meggyilkolták, de még meg is gyalázták a holttestét.

1943. július 29-én egy olyan akció során, amely egészen a háború végéig a németek titka maradt, a Német Posta Kutatóintézetének sikerült lehallgatnia azt az Atlanti-óceánt átszelő föld alatti kábelt, amely Nagy-Britanniát és az USA-t kötötte össze, valamint detektálták a Washingtont Londonnal összekötő elnöki K-vonalat. Ez komoly technikai eredmény volt. A német technikusok, akik fejükön a fülhallgatóval, a recsegéstől kissé eltorzított beszélgetést

hallgatták, nagyon fontos információ birtokába kerültek. A hír Olaszországgal volt kapcsolatos, aki titokban a nyugati szövetségesekkel kötendő fegyverszünetről tárgyal, akik abban a hónapban szálltak partra Szicílián.

- Nem akarunk semmiféle fegyverszünetre vonatkozó javaslatot, amíg meg nem közelítettük a területet - mondta Churchill.
- Pontosan - helyeselt Roosevelt.[1]

Azután a távollevő Mussolini sorsáról beszélgettek. Mindketten egyetértettek abban, hogy a férfi „kötélen végzi”. De hogyan? Churchill látványos tárgyalásra gondolt, ami „egészséges leckét adna a náciknak”. Roosevelt azonban a tárgyalás ellen szavazott. Egy ilyen jogi procedúra hatással lehet a közelgő elnökválasztásra, amelyen már harmadjára indul.

- Mi lenne, ha [Mussolini] hirtelen meghalna? - vált hirtelen sürgőssé az ügy Rooseveltnek. Azzal érvelt, hogy Churchill számos ellensége halt már meg „váratlanul” légikatasztrófában.

Roosevelt így folytatta:

- Azt hiszem, az lenne számunkra a legjobb, ha Mussolinivel az olaszok végeznének... Ha sikerülne megegyeznünk, hogy azalatt szabaduljunk meg tőle, amíg még az ő kezükben van... kétség sem merülhetne fel, ki ölte meg... Nem háborodnának fel az Államokban élő olasz szavazók.

Churchillt azonban nem győzte meg az érvelés. Azt felelte:

- Nem hinném, hogy az ön országában élő maroknyi olasz szavazata ilyen mértékben befolyásolná a döntéseit.

Roosevelt tartózkodóan válaszolt.

- Ha nem jelölnek - felelte -, akkor nem is választanak meg. Ha vesztek, felbomolhat a szövetségünk. Sztálin különbékét köt Németországgal, Hitler pedig minden erejét és dühét Nagy- Britannia ellen fordítja, és akkor, segítség nélkül mihez fog kezdeni?

A lehallgatott beszélgetés önmagában még nem igazán figyelemre méltó. Ami Roosevelt hite (és természetesen más hatalommal rendelkező emberek) szerint valóban érdekes, az az, hogy Churchill még gyilkosságtól sem riadna vissza annak érdekében, hogy megszabaduljon azoktól az emberektől, akik politikai elképzelései útjába állnak. Churchill ellenségei és kritikusai Darlan admirális 1942-ben, Észak-Afrikában történt meggyilkolását idézik példaként arra, hogyan bánt el politikai ellenfeleivel. Egy másik hasonló példa, amikor a lengyel Sikorski tábornok Gibraltárnál máig megmagyarázhatatlan módon lezuhant gépével.[6] Vajon Mussolini gyors kivégzése, mielőtt még elmondhatta volna titkait, is ezek közé az esetek közé tartozik? Vajon a „Valerio ezredes” parancsnoksága alá tartozó partizánok nem álltak-e Churchill irányítása alatt? Vagy a széles körben elterjedt legenda az igaz az olasz diktátor haláláról?

Churchill természete szerint régi vágású *Realpolitiker* volt, és gyakran érezte úgy, hogy a cél szentesíti az eszközt. Ez gyakran megmutatkozott belpolitikájában is, főként abban a háború előtti szokásában, hogy pártot váltott, amikor azok politikája - vagy az ő soraikon belül betöltött szerepe - nem felelt meg neki. Churchill azonban igazi angol is volt, és mint ilyen, nemes és erkölcsös férfi. Jelen sorok írója számára úgy tűnik, egyszerűen lehetetlen, hogy egy ilyen ember gyilkosságig alacsonyodjon le. Egyébként is, mi értelme lett volna? Mivel tudta volna Mussolini sakkban tartani Churchillt? Sok olyan revizionista történész akad

---

[1] A fenti részletek a szerző fordításai, amelyeket a Churchill-Roose- velt beszélgetés német fordításából készített.

[£] Darlan, a kormány egyik magas rangú tagjaként, útjában állt a szövetségesek azon tervének, mely szerint egyesítik az Eszak-Afrikában élő franciákat, akik hűséget fogadtak a németbarát vichyi kormánynak. A lengyel Sikorski határozottan oroszellenes volt, és nem értett egyet Churchill tervével, mely szerint Lengyelország egy részét fel kell áldozni, cserében azért, hogy Oroszország tovább folytassa a háborút.

azonban, és nem csupán a fiatalok között, akik azzal szereztek maguknak nevet, hogy újraírták a II. világháború történetét, és akik úgy vélik, hogy Churchill igenis lealacsonyodhatott a gyilkosságig, ha azt annak érdekében tette, hogy megvédje magát. Evek óta, főleg Olaszországban, olyan állítások tartják magukat, melyek szerint Benito Mussolini meggyilkolásának legendája puszta koholmány. Nem olaszok ölték meg, hanem hitszegő angolok, mégpedig *Winston Churchill parancsára.* Ha hihetünk Skorzenynek, ő birtokában volt azoknak a régóta hiányzó dokumentumoknak, amelyek ezt bizonyíthatják!

13.fejezet

Zsarolás!

Két nappal azután, hogy Mussolinit és Clara Petaccit agyonlőtték, két kétmotoros brit bombázó jelent meg az Albergo Bazzoni fölött, Tremezzo városában, ahol a két embert utoljára látták. A helyiek érdeklődőn, félelem nélkül figyelték őket. Miért is féltek volna? A háború véget ért. A két Mitchell néhányszor körberepült a város fölött, mintha keresne valamit. A helyiek közül néhányan tudták, hogy Mussolini és a szeretője pár napot az Albergo Bazzoniban töltött, mielőtt elindultak volna végzetes kocsiútjukra. Ez lenne az oka a brit Királyi Légierő jelenlétének? Mielőtt azonban megtalálhatták volna a választ a kérdésre, tragikus esemény vette kezdetét - méghozzá milyen gyorsan!

A két brit gép a legalacsonyabb magasságba ereszkedett, amelyen még bombázhat, mintha előre kiszemelt célpontjuk lenne. Ezernyi halálos fekete tojás hullott ki kékre festett hasukból. A helyi lakosok a földre vetették magukat, a kezüket a fülükre szorították.

A bombák továbbzúdultak célpontjuk felé, és öblös robajjal robbantak fel. A békés kisváros másodperceken belül teljesen átalakult. Gomba alakú, fekete füstfelhő emelkedett lassan az ég felé. A Királyi Légierő repülői jó munkát végeztek. Az Albergo Bazzonit lebombázták, tucatnyi halottat és sebesültet hagyva maguk után. De miért? Volt valami a vendéglőben, amit a brit hatóságok el akartak pusztítani, mielőtt felfedeznék az előrenyomuló amerikai csapatok? Mi más okból támadnának meg a háború utolsó szakaszában egy védtelen hegyi városkát? Erre a kérdésre sem sikerült még megnyugtató választ találni.

Azok szerint azonban, akiknek az a véleménye, hogy Churchill állt a volt *Duce* meggyilkolása mögött, az Albergo Bazzoni lebombázása nagyon is logikusnak tűnik.

Mint Renzo de Felice professzor, Olaszország egyik legnevesebb történésze, Benito Mussolini életrajzírója nemrégiben (1995-ben) állította, a Valerio által vezetett bérgyilkoscsoport, amelyet azért küldtek Milánóba, hogy végezzen a volt *Dúcéval,* túl későn érkezett Dongóba, mivel Mussolini akkor már nem élt. Annak érdekében, hogy ezt eltitkolják, további golyókat lőttek Mussolini és szeretője holttestébe, majd Milánóba szállították és közszemlére tették őket, annak bizonyítására, hogy a kommunista partizánok végeztek a zsarnokkal. De Felice professzor, aki a római egyetem modernpolitika-tanszékének vezetője, könyvében nem ad közre olyan bizonyítékot, amely alátámasztaná állítását. A *La Guerra Civile, 1943-45* tényszerű megállapításként közli az elképesztő bejelentést. Egy másik népszerű történész, Franco Bandini még ennél is továbbmegy. Azt állítja, hogy Mussolinit és Clarát még a kommunista partizánok megérkezése *előtt* ölték meg a brit ügynökök, megelőzvén, hogy Mussolini beszéljen a azokról a titkos tárgyalásokról, amelyeket az előbbiek folytattak Churchill-lel. Az Altagoazzoni /két nappal később történő bombázása azt volt hivatva biztosítani, hogy az összes, az említett megbeszélésekkel kapcsolatos egyéb dokumentum megsemmisüljön, ami a kivégzések után hátramaradt. Az olasz történészek szerint tehát lényegében nem maradt fenn olyan bizonyíték, amely összekapcsolná Churchill és a *Duce* nevét.

Mi történt valójában?

Bruno Lonati, 76 éves volt partizán szerint Mussolinit és Clarát az angol Malcolm Smith kapitány parancsnoksága alá tartozó kivégzőosztag lőtte agyon. A mára már halott kapitány Szicíliában született egy brit üzletember fiaként, valamivel a háború előtt, mivel ismerte az országot és folyékonyan beszélt olaszul, „Johnt” (ahogy Lonati ismerte) felvették a brit titkosszolgálatba. Ezt az azzal a korszakkal foglalkozó brit történészek is megerősítik. Smith

tagja volt a katonai hírszerzésnek.

Később úgy tűnt, Lonati ellentmondásos történetét arra vonatkozóan, mi is történt valójában, megerősítik egy másik partizán, Franco Magni visszaemlékezései, aki két évvel a gyilkosság után titokzatos módon eltűnt. Magni emlékiratai, az *Ellenállók az alpokaljai Lombardiában* szerint valójában a következő történt: „[Smith és a parancsnoksága alá tartozó három másik partizán] beléptek a szobába, ahol Mussolinit és Clarát tartották fogva. Este tíz óra körül vezették elő őket. Nem sokkal később lövéseket hallottunk." Mint Lonati megjegyzi: „Az angol azt mondta nekem, le kell lőnünk őket, de úgy, hogy egy közülünk való, egy olasz süsse el a fegyvert. Kimentünk a házból, aztán végig az úton, körülbelül 200 métert, én pedig számos lövést adtam le géppisztolyomból, előzetes figyelmeztetés nélkül, egyenesen a *Duce* szívére célozva. »John« szinte ezzel egy időben nyitott tüzet a nőre. Ez 1945. április 28-án.közvetlenül 11 óra után történt."

De ezután egy második „kivégzésre" is sor került, amelyet milánói partizánok hajtottak végre „Valerio ezredes", valódi nevén Walter Audisio parancsnoksága alatt. Nem ismeretes, Audisio-Valerio jelen volt-e Milánóban, amikor találkoztak a britek és a kommunista partizánok. Abban az időben Massimo Salvadór, az SOE (Különleges Hadműveletek Végrehajtó Szerve) ügynöke - ő volt az összekötő tiszt a partizánokkal -, azt mondta a partizánok tanácsának, hogy amint Mussolinit elfogják, amire pedig kétségkívül hamarosan sor fog kerülni, azonnal meg kell ölni, hogy elkerüljék a bírósági tárgyalással járó „nemkívánatos" publicitást. Most azonban, Valerio legnagyobb bosszúságára, Mussolini már halott. Vajon az bosszantotta, hogy nem követhette a tanácsot, amit az egyik vezető brit képviselőtől kapott? Vagy inkább arról van szó, hogy tudta, az illegális kommunista pártnak, amely meg akarja kísérelni átvenni a hatalmat Olaszország iparosodott, északi részén, remek propagandát jelent majd, ha az a látszat alakul ki, hogy Mussolinit annak a pártnak az egyik tagja, név szerint ő maga gyilkolta meg?

Mindenesetre úgy tűnik, a második „kivégzést" Valerio hajtotta végre, és a kommunista párt azon időszakának hitelt érdemlő története szerint hivatalosan ő húzta meg a ravaszt.

Az elmúlt fél évszázad alatt az 1945 áprilisának utolsó napjaiban történtekről sokféle állítás és számos cáfolat került napvilágra, amelyek eléggé zavarossá teszik a kérdést. De ami a britek felelősségét illeti, egy dologban biztosak lehetünk. Salvadori, a SOE-ügynök valóban azt tanácsolta a kommunista partizánoknak, hogy gyilkosság útján szabaduljanak meg Mussolinitól. De más is alátámasztja ezt a gyanút. Amikor Richard Cooper kapitány (volt SOE-ügynök) visszatért a háborúból, *souvenir de bataille-ként* fekete, domború tetejű kalapot hozott magával, amelyet rojt és a fasiszták emblémája tettek teljessé, olyan, amilyet a magas rangú fasiszták, köztük a *Duce* is viseltek. Amikor fia, a nyugalomba vonult SAS-tiszt megkérdezte tőle, Mussolinitól vette-e el április utolsó hetében, Cooper kapitány nem válaszolt, bár, mint fia feljegyezte, „Más dolgokról mindig szívesen beszélt."[11]

A britek már alacsonyabb szinten, a gyilkosságot megelőzően is tudták, hogy valami történni fog a milánói körzetben. A katonai rendőrséget és a biztonsági szolgálatot figyelmeztették, hogy ne álljanak az útjukba, mert baj lesz. Nem tértek ki a következményekre, de a katonai rendőrség egységeit lóhalálában Milánóba küldték Anconából, amely az olasz part mentén feküdt, kétszáz mérföldre a várostól.[2]

Világos tehát, hogy a britek részt vettek Mussolini meggyilkolásában, valamint hogy a résztvevő brit ügynökök felső parancsra cselekedtek. A Churchill és Roosevelt között lezajlott, lehallgatott telefonbeszélgetésből tudjuk, hogy akkor legalábbis, Churchill jobban örült volna egy „nagy nyilvánosság előtt lefolytatott tárgyalásnak". Roosevelt ajánlotta azt,

---

[2] 1996-ban, az egyik hír nyomába eredve, egy idősebb férfi, aki részt vett az akcióban, elutasította, hogy bármilyen részletet is felfedjen. Egy hónap múlva, amikor jelen könyv szerzője próbálta meginterjúvolni a távoli, East Riding-i tengerparti városban, amelyben élt, azt a tájékoztatást kapta, hogy a katonai rendőrség volt őr vezetője elköltözött Man szigetére. *Nem hagyta hátra új címét!*

hogy más módon szabaduljanak meg Mussolinitól. Hogy hogyan, azt nem részletezte.

Mégis, úgy tűnik, két év múlva már Churchill áll a terv mögött, amely gyilkossággal akarta félreállítani a *Dúcé*t, gyorsan, tárgyalás nélkül. Mi miatt változott meg ennyire a gondolkodása (ha egyáltalán megváltozott)? A válasz a „Churchill-dokumentumok” létezésében keresendő. 1945. május 1-jén, amikor a szövetségesek lerohanták a területet, ahol Mussolinit és Clara Petaccit meggyilkolták, az iratok - amelyek minden kétséget kizáróan léteztek, bár keveset tudunk róla, mit tartalmaztak, és arról, vajon valóban az 1940-1944 közötti időszakot dokumentálják-e, mint ahogy azt egyes revizionisták állítják - szőrén-szálán eltűntek. De hová?

1939-ben a bécsi Otto Skorzeny *Diplom-Ingenieur* (okleveles mérnök) önként jelentkezett, hogy *Adolf Hitler Wehrmacht -die Leibstandartéjának* elit alakulatában teljesítsen szolgálatot. Az ezredet tökéletes külsejű, feketébe öltözött szőke óriások alkották (egy fogtömés miatt nyugodtan elutasíthattak bárkit), akiket Sepp Dietrich, Hitler testőre és régi bajtársa toborzott, arra a célra, hogy a *Führert* védjék különböző rezidenciáiban. Ezek a férfiak alkották a náci Németország első testőrezredét (bár egymás közt csak „aszfaltkatonáknak” nevezték magukat, mert mintha más feladatuk sem lett volna, mint hogy ilyen-olyan felvonulás alkalmával díszlépésben vonuljanak végig Berlin utcáin).

A túlkoros, túlsúlyos, katonai kiképzéssel nem rendelkező Skorzenyt először csak próbaidőre vették fel a „testőrségbe”. Végül azonban tiszti kinevezést kapott, és részt vett a Hollandiában és Oroszországban folytatott hadjáratban, ahol megbetegedett, és ezért szolgálatra alkalmatlannak nyilvánították.

A *Leibstandarte* azonban mindig is valami különlegeset jelentett a számára, és ő az ezred sok, abban az időben még fiatal tisztjének barátságát élvezte. A háború keserű évei alatt háromszor kellett újraszervezni az alakulatot, a sok halott és sebesült miatt. Azok közül a fiatal tisztek közül sokan meghaltak. Sok veterán, „vén róka” akadt azonban, akik túlélték a harcokat. Most ezek a férfiak, akik a háború végére ezredesek, tábornokok és hadosztályparancsnokok lettek, „svéd függöny” mögött ültek, ahogy katonai nyelven a börtönt nevezik, mint elítélt háborús bűnösök, a „bűnös szervezet” (az SS) tagjai. Ott volt Peiper ezredes, akihez Skorzeny olyan kétségbeesetten próbált eljutni az ardenneki offenzíva idején. A Landsbergbe került, ugyanabba a börtönbe, ahol a húszas években Hitler írta meg a *Mein Kampfot.* Dietrichre, mint vezérezredesre és a 6. SS-hadsereg volt parancsnokára, szintén életfogytiglani börtön várt, csakúgy, mint régi baj társára, a *Hitlerjugend* hadosztályparancsnokára, *„Panzer”* Meyer tábornokra, aki Caennél megállásra kényszerítette a briteket. Őt kanadai hadifoglyok meggyilkolásáért halálra ítélték, de ezt később életfogytiglani börtönbüntetésre változtatták. A megátalkodott náci az északnémet Verl-börtönben raboskodott.

A tény, hogy ezek a *„Nur-Soldat”*-ok, ahogy magukat nevezték, vagyis egyszerű és tiszta katonák a náci tisztek bűnei miatt ültek börtönben, nagyon dühítette Skorzenyt. Az amerikaiak, akiknek nemcsak a koreai konfliktussal kellett megbirkózniuk, de rájuk várt a feladat, hogy stabil Németországot hozzanak létre Közép-Európában, és ezzel megállítsák az orosz kommunizmus terjeszkedését nyugat felé, már el is engedtek néhányat ezek közül a háborús bűnösök közül. Azonban, ahogy azt Skorzeny az ötvenes évek elején megfigyelte, Nagy-Britannia akadályozta a szabadon bocsátásukat, legalábbis Skorzeny legfontosabb barátai esetében. Ideje volt, hogy nyomást gyakoroljon a britekre, sőt ha szükséges, még zsaroláshoz is folyamodjon.

1952 a választás éve volt az Egyesült Királyságban. Az 1945-ben hatalomra került munkáspárti kormánynak buknia kellett. Még a nem partizán megfigyelők számára is nyilvánvalóvá vált, hogy megérett az idő a kormányváltásra. Churchill,, bár már idős, megfáradt, a hetvenes évei közepén járó ember volt, úgy döntött, ismét próbálkozik. Mint azt barátainak bevallotta, elsősorban a konzervatív párt érdekében tette, és úgy vélte, az

országnak különben is konzervatív vezetésre van szüksége.

De ahogy megkezdődött a választásokat megelőző kampány, csúnya szóbeszédek kaptak lábra Londonban Churchill háborús tevékenységéről. Ezek lényegében arról szóltak, hogy a miniszterelnök 1945 áprilisában lepaktált az ellenséggel Mussolinivel.

Ez azt jelentette, hogy amíg britkatonák ezrei haltak meg Észak- Afrikában, később pedig Olaszországban, politikai vezetőjük megegyezett azzal az olasszal, aki a náci Németország oldalán vitte háborúba országát. Ha ez a botrány kirobban, nem csak Churchill személyét és tekintélyét kompromittálhatja, de a toryk esélyeit is rontja az elkövetkezendő választásokon. Lehetséges volna, hogy Churchill, aki a háború évei során hallani sem akart semmiféle egyezkedésről a németekkel végig szövetségben állt Mussolinivel Az olyan baloldali lapok, mint például a mára már megszűnt *Daily-Herald* hatalmas politikai botrányt szimatoltak az ügyben. Riporterek száguldoztak egész Nyugat-Európában, és olyan történeteknek jártak utána, mint például De Toma volt alezredesé, aki látta a Churchill-levelezést Olaszországban (a Donna Rachele-leveleket, amelyekről Mussolini azt mondta a feleségének, még 1945 áprilisában, hogy biztosítják a határon való átjutását). Az alezredes azt állította, hogy emlékszik a brit miniszterelnök egy levelére, amelyet a *Dúcénak* küldött, és amelyben felajánlotta Olaszországnak a francia befolyás alatt álló Tunéziát. Franciaország, aki májusban már nagyon közel állt a vereséghez, kompenzálásképp Kongót kapta volna meg.

Ahogy arra De Toma, másokhoz hasonlóan, akik akkoriban jól akartak helyezkedni, visszaemlékszik, a levelezés az angol királyi udvarnál dolgozó volt olasz nagykövet, később a fasiszta nagytanács vezetője segítségével ment végbe, aki 1940 áprilisában közvetítői szerepet játszott. Ő hozta-vitte a leveleket, később pedig komoly szerepet játszott a *Duce* levélváltásában is 1943-ban. A levelezés között, amelyek Churchill azon kétségbeesett kísérletével kezdődtek, hogy azon az áprilison távol tartsa Olaszországot a háborútól, másoknak szólóak is vannak, mint például Umbertónak, Olaszország trónörökösének, aki egy darabig király is volt. Az informátorok szerint - közülük az egyik Spanyolországban élt, és felajánlotta, hogy a „Churchill-levelek" egy újabb kötegét viszi el a madridi brit nagykövetnek, százezer dollárért cserében (akkoriban egész vagyonnak számított) -Mussolini 1945. április 21-én írta utolsó levelét a brit miniszter- elnöknek, pontosan egy héttel azelőtt hogy meggyilkolják!

A szóbeszéd szerint a Nagy Öreg úgy döntött, Velencébe utazik. Skorzeny tudott Spoegler bőröndjéről, valamint egy másikról is, amelyet Mussolini magához szorítva menekült-1943-ban hegyi-börtönéből. Azt állította, már várta, hogy_együttműködhessen Churchill-lel, aki korábban visszautasította öreg bajtársai segítségét „a megfelelő pillanatig, és az a pillanat akkor következett el, amikor az idős férfi azt szerette volna, ha újra megválasztják miniszterelnöknek".

Skorzeny szerint augusztusban találkoztak Velencében. Egyetlen útitársa és szemtanúja egy bizonyos Paul Foerster. Nyíltan elárulja, mi történt a különös találkozón a nagy államférfi és a kalandor között. Mint később elmondja, „Sir Winston megkapott bizonyos háborús adatokat, amelyekre nagy szüksége volt, cserében pedig azt az ígéretet kaptuk tőle, hogy börtönben sínylődő néhány bajtársunkat hamarabb kiengedik."

Churchillt ,egy évvel később_megválasztották és a dolgok határozottan felgyorsultak a bebörtönzött SS-tisztek ügyében. Szabadon engedték Franz Alfréd Sixet, akit 1940-ben arra jelöltek ki, hogy majdan a megszállt Nagy-Britanniát igazgassa, valamint egykori baj társát, Eichmant. Őket Skorzeny régi bajtársa, Edmund Veesenmayer követte. A kanadaiak hangos tiltakozása és nagy felháborodása ellenére „Panzer",Meyert is szabadon bocsátották verli börtönéből, aki meglátogatván régi SS-baj társait, arrogánsán kijelentette: „Nem áll szándékunkban ott ácsingózni a hátsó ajtónál, amit a küldöncök és a szolgálók használnak. Az első ajtón át lépünk az államba. Igen, bajtársaim, a Szövetségi Köztársaság a mi államunk." Ez a kijelentés jól mutatja azt az agresszivitást, amely Hitler testőrségének volt tagjait jellemezte.

Skorzeny zsarolása nagy felháborodást keltett. Később azonban megfeledkeztek róla, mint ahogy a „Churchill-iratokról” is (bár újabb két év kellett hozzá, hogy alábbhagyjon az izgalom).

Skorzeny visszatért közép-keleti piszkos ügyleteihez, Churchill pedig, akit a madridi brit nagykövet úgy informált, hogy Spanyolországban egy újabb „olasz” ajánlotta fel, hogy eladja neki a „Churchill-iratokat”, százötvenezer fontért, bőszen horkant fel:

- Hogy Wellington hercegének szavaival éljek: *jelentesse meg, és legyen átkozott!*

14.fejezet
Az utolsó napok

Amikor Skorzeny 1973-ban azt írta, „kár, hogy jelenleg nincs időm újabb könyvet írni”, nem tudta, hogy annak idején, az ötvenes években elszalasztotta a lehetőséget, hogy olyan művet alkosson, amely sokkal nagyobb visszhangot váltott volna ki, mint bármelyik háború utáni akciója. 1973-ban azonban már késő volt ehhez, és Skorzenyt, mint mindig, akkor is jobban érdekelték saját ügyei, mint a másokéi; nem tudott elképzelni olyan könyvet, amelyben csak kisebb szerep, a zsarolóé jut neki. Ez is személyiségének hibái közé tartozott. Mindig központi helyet követelt magának.

Egyébként több oka volt rá, hogy ne írja meg azt a könyvet. Ahogy öregedett, gyengült az emlékezete. Ami még nagyobb baj, még mindig gyötörte a háta, azután is, hogy két daganatot eltávolítottak róla. Sokszor napokat töltött ágyban teljes mozdulatlanságban, agyongyógyszerezve.

Természetesen régi bajtársai, valamint a szervezetekbe tömörülő neonáci hódolói, amelyek egész Európában (sőt még az Egyesült Államokban is) jelen vannak, még mindig azt hitték, hogy aktívan dolgozik a fasizmus ügyéért. Azt feltételezték, hogy részt vesz a nagyarányú afrikai fegyvercsempészetben, és segíti azokat a nácikat, akik a háború után a Közép-Keletre és Dél-Amerikába szöktek az úgynevezett Odessza szervezet révén (az ebben részt vevők *die Spinné*nek, vagyis póknak hívták, mert mindenütt ott volt a hálója[1]), valamint segítséget nyújt feltételezett CIA-ügynököknek, akik meg akarják ölni Fidel Castrót Kubában.

Skorzeny azonban igazából túl beteg volt ahhoz, hogy bármi mást csináljon a percek számlálásán kívül. Amikor Peron Argentínában hatalomra jutott 1973-ban, Skorzeny nem volt elég erős ahhoz, hogy csatlakozzon hozzá. Arról azonban gondoskodott, hogy Éva Peron holttestét, amelyet a köztes években rejtegettek, eljuttassa hozzá. Amikor Peron két évvel később megbukott, az asszony teste ismét eltűnt, és megkezdte kalandos utazását, ez alkalommal azonban szerencsére nem került ki az országból. Skorzeny utolsó tettei közé tartozott, hogy gondoskodjon egykori szeretője holttestéről. Az asszony ma békében nyugszik a recoletai temetőben.

Az egyre betegebb Skorzeny számára azonban lassan lejárt az idő. Napról napra gyengült. Láz gyötörte a testét. Riasztó gyorsasággal fogyott. Sötét szeme fakó lett, a fehére sárgás színűvé vált, annak jeleként, hogy a mája, az epehólyagja, vagy talán egyik sem működött már tökéletesen. A teljesen legyengült férfi végül 1975. július 7-én távozott erről az árnyékvilágról. Sok, egész életében tevékeny társához hasonlóan, akik bátor férfiak voltak, és nem riadtak vissza a gyilkosságtól sem, természetesen *ágyban* halt meg.

' A spanyol tengerparton még ma is található egy erődítményszerű „üdülőtábor”, amelynek voltaképpen összes „vendége” náci. A „testőrség” egyik volt tisztje vezeti, és a vendégkönyv tanúsága szerint sok menekült megfordult már ott, köztük Degrelle, a belga fasiszta, és természetesen Skorzeny is. A helyi lakosok határozottan állítják, hogy Freddie Forsyth itt szerezte bestsellerének, az Odessza-ügyirat alapötletét.

15.fejezet
Értékelés

A II. világháború idején ismét feltűntek az irreguláris csapatok, melyekről a 20. század elejének katonai történészei azt állították, hogy már a múlt részei, a tömeges behívás és az iparosítás áldozatai. Valóban, az I. világháború azt bizonyította, hogy az állóháborúban és mindabban, ami ezzel jár, kevés szerep jut az egyenruhában az egyéniségnek. Arábiai Lawrence kivételével, a rettenetes holocaust harcainak krónikái híján vannak olyan egyéniségek említésének, akiket össze lehetne hasonlítani az 1939-1945-ös időszak szárazföldi vagy légi kommandósaival.

A háború középső szakaszában a nyugati szövetségesek úgy találták, nincsenek abban a helyzetben, hogy nagyszabású szárazföldi hadműveleteket indítsanak, ezért ismét megjelentek az irreguláris katonák. Az abban az időben harcoló angol-amerikai hadseregek történelme pedig tele van olyan nevekkel, mint Dávid Stirling, Wingate, Frederick, Mac-Lean, Laycock és rajtuk kívül még félszáz bátor, fiatal brit vagy amerikai tiszt. A sorozatos győzelmeket megelőző keserű években mindenhol irreguláris csapatok jelentek meg, az unalom, az elkeseredettség és a fiatalokra jellemző lelkesedés termékeként. Popsky magánhadserege, a Fantom, a SAS, a Különleges Hajószolgálat, a haditengerészeti és szárazföldi kommandók, az OSS - rajtuk kívül még ezernyi lelkes, kalandvágyó, irreguláris alakulatot lehetne felsorolni.

Egy dolog azonban közös volt ezekben a szervezetekben: mindegyiket olyan férfiak vezették, akik, bár elkötelezték magukat az irreguláris hadviselés mellett, mind reguláris tisztek voltak. Popski, Stirling, Frederick és Wingate a háború előtt mind hagyományos harci egységekben szolgáltak, és akár tudatában voltak ennek, akár nem, döntéseiket, gondolkodásmódjukat katonai célok határozták meg. így, miközben egységeik kilométerekkel a katonai arcvonal mögött lendültek támadásba, célpontjaik szinte kivétel nélkül katonai repülőterek és repülőgépek, utánpótlás- és üzemanyagraktárak, radarállomások és nehézvíz-üzemek voltak. Még akkor is, amikor ezek az egységek különböző személyeket akartak elrabolni - ahogy ezt a brit irreguláris alakulatok is tették Krétán és Afrikában -, az elrabolni szándékozottak mindig katonák voltak, például Kreipe tábornok vagy Rommel tábornagy.

Ottó Skorzeny más módszereket követett. Ő a háború előtt nem szolgált katonaként. A körülmények kényszerítették a hadsereg kötelékeibe, később pedig azért lett a friedenthali „vadászzászlóalj” vezetője, mert Oroszországban töltött szolgálata során megrendült egészsége miatt többé már nem volt rá szükség. Érdemes megjegyezni, hogy a II. világháború tehetséges kommandó parancsnokai közül egyedül ő nem jelentkezett szolgálatra ezekbe az irreguláris alakulatokba, ennek ellenére mégis odakerült. Ezért aztán Skorzeny katonai tetteinek nem szabott korlátot a katonai kiképzés, illetve gondolkodás. Szabadjára engedhette sokoldalú, gyors képzeletét, és már kezdettől fogva kitűzhetett olyan célokat, amelyek nem pusztán katonaiak, hanem egyben politikaiak és gazdaságiak is voltak. Példaként említhetjük az uráli hadigyárak megtámadását, amit Himmler ajánlott neki, rögtön azután, hogy átvette a friedenthali kiképzőtábor vezetését.

Ha összekötjük ezt a nem katonai megközelítést az „osztrák káplár” temperamentumával, ahogy Von Rundstedt tábornagy megvetően nevezte Hitlert, aki nem sokra becsülte a hagyományos katonai értékeket, és cselekedeteit szívesebben alapozta megérzéseire, rögtön megkapjuk az ideális kombinációt, amely szinte törvényszerűen vezetett Skorzeny alakulatainak létrejöttéhez, amelyeket parancsnokuk általában nem kifejezetten katonai célokra használt fel.

Ha figyelembe vesszük, hogy a rokonszenves Skorzeny megnyerte honfitársa, Adolf Hitler jóindulatát, és arról sem feledkezünk meg, hogy bár Churchill erősen vonzódott az irreguláris

katonai alakulatokhoz, egyetlen brit kommandóparancsnok sem állt vele olyan közvetlen kapcsolatban, mint Skorzeny *Führeré*vel, egyáltalán nem meglepő, hogy ők ketten a háború legkiemelkedőbb katonai-politikai tetteit hajtották végre: kiszabadították Benito Mussolinit, az olasz diktátort, valamint meghiúsították a Horthy család azon tervét, hogy különbékét kössenek az oroszokkal. Ottó Skorzeny mindkét esetben sikeresen hajtotta végre az Adolf Hitlertől kapott feladatokat, és ez egyben azt is jelentette, hogy jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a Harmadik Birodalom tovább folytathassa a háborút. Ezért van az, hogy akárhányszor csak megvitatásra kerül a II. világháború története, mindig megemlítik Ottó Skorzeny szerepét.

Vegyük még hozzá ehhez Skorzeny nyolcvan főből álló Stileau-egységének hatását az ardenneki offenzívában, amelyben egy maroknyi, amerikai egyenruhát viselő bátor férfi pánikot, zavarodottságot és káoszt okozott a szövetségesek arcvonala mögött. Ezt bárki tanúsíthatja, aki abban az időben ott volt (jelen sorok íróját is beleértve). Azt a következtetést kell tehát levonnunk, hogy Skorzeny nem csupán történelmi szempontból fontos személyiség, de jelen korunk számára is komoly tanulsággal szolgálhat.

A nukleáris fegyverek megjelenése óta a katonai gondolkodásmód az egész világon mintha szigorú kategóriák közé került volna.

Az a politikai-katonai megközelítés, amelyet Ottó Skorzeny alkalmazott a II. világháború alatt, megvalósítható alternatívát kínál. A legtöbb, abban az időben szolgálatot teljesítő katonai parancsnok, legyenek bár akár a tengelyhatalmak, akár a szövetségesek katonái, elavult katonai doktrínák elővigyázatlan áldozataivá vagy önkéntes kerítőivé váltak, főleg annak az ősrégi doktrínának, amely szerint a hadseregnek az a szerepe, hogy szétrombolja ellenfele katonai erejét. A legtöbb katona úgy vélte, a katonai haderő szétzúzását a harcmezőn kell véghezvinni. Skorzeny azonban azon a véleményen volt, hogy ez nem feltétlenül így működik. A katonai haderőt egyetlen ember személyében is meg lehet semmisíteni, főleg ha az illető diktátor, aki nem ruházza át hatalmát alárendeltjeire, így ha sikerül „elintézni", a katonai gépezet irányító nélkül marad.

Skorzeny elsősorban Horthy admirális és fia esetében mutatta meg, hogy az egyén ellen intézett támadás, amennyiben ez elég gyorsan és határozottan megy végbe, mind a politikusoknak, mind a tábornokoknak nagy sokkot okoz, és tétlenségre kárhoztatja őket. A támadónak így elég ideje marad arra, hogy elérje céljait, ebben az esetben azt, hogy Magyarország tovább folytassa a háborút Németország oldalán.

Manapság a „Skorzeny-elmélet", amely a hadviselést emberrablás, sőt gyilkosság útján, végső soron tehát egyetlen ember likvidálásával képzeli el, elfogadottabb, mint több százmillió ember elpusztítása, ahogy az egy atomháború esetén történne. Ugyanakkor keresztülvihető és humánusabb alternatívát kínál az elkeseredett, elnyújtott gerillaharcok, avagy a hagyományos vagy nem hagyományos háborúk tömegmészárlásával szemben. Ez az a tanulság, amellyel Ottó Skorzeny, a zseniális szerencselovag még napjainknak is szolgálhat. Ha pedig hiszünk Victor Hugónak, aki azt állítja, hogy „egyetlen hadsereg sem szegülhet szembe egy olyan eszmével, amely számára már megérett az idő", akkor talán napjaink katonai vezetői is tanulhatnának a leckéből.

Függelék

Személyesen folytatott beszélgetések:

Otto Skorzeny *SS Oberstrumbannführer*
Jochen Peiper *SS Obersturmbannführer*
Gerd Bremer *SS Obersturmbannführer*
Albert Fray *SS Standartenführer*
Walter Farnbacher *General der Artillerie*
Kurt Student *General der Fallschirmtruppe*
Klaus Ritter *Oberst der Abwehr*
Hermann Giskes *Oberst der Abwehr*
Hermann Heim (Martin Bormann titkára)

A mellékletben található levelek fordításai:

1.levél

Chartwell, Westerham, Kent
London, 1940. április 7.

Kedves Grandi gróf!

Utalva azokra a részletekre és körülményekre, amelyekről már tájékoztattam önt, nagyon örülnék, ha lenne olyan szíves, és támogatná az őexcellenciája, Signor Benito Mussolini elé terjesztett ajánlatainkat.

Jól tudjuk, hogy ön rokonszenvvel viseltetik országunk iránt, és biztosak vagyunk benne, hogy ügyünk megérdemli az ön értékes segítségét.

Azt is tudjuk, hogy önnek komoly befolyása van Signor Mus- solinire, ezért arra kérjük önt, tegyen meg mindent annak érdekében, hogy ne születhessenek olyan döntések, melyek kompromittálhatnák a helyzetet.

Alapvető fontosságú, hogy minél előbb megkaphassuk válaszát, amelyet ugyanaz a futár hozna el nekünk, valamint, hogy minden részlet megkérdőjelezhetetlenül pontos legyen.

Maradok tisztelettel: Winston S. Churchill

2.levél:

Korporációs Kamara
Az elnök részére
Róma, 1940. április 11.
Duce!
Elküldöm önnek azt a levelet, amelyet ma kaptam Churchill- től.

Amint azt a múlt héten már említettem, a brit miniszterelnök ragaszkodik hozzá, hogy tolmácsoló]a legyek kívánságainak. ... (Az eredeti szöveg olvashatatlan.)

Én mindig is hűséges munkatársa voltam, aki minden parancsát készségesen teljesíti. Bármikor készen állok az együttműködésre, és ezen a jövőben sem kívánok változtatni.

Állok szolgálatára, Duce!
Grandi

3.levél:

Róma, 1940. április 16.

Excellenciás uram!

Dino Grandi gróf arról tájékoztatott, hogy abban az esetben, ha a dolgok a legrosszabbra fordulnának, ön baráti országot kíván a békekonferencia asztalához ültetni, mely védelmezné az önök korábban már említett érdekeit.

Engedje meg mindazonáltal, excellenciás uram, hogy részletes jegyzéket terjesszek be őfelsége, a király elé, annak érdekében, hogy megkapjam szíves hozzájárulását ezekben a dolgokban. Azt azonban már jelen pillanatban is állíthatom, hogy őfelsége hozzáállása pozitív lesz. Komolyan aggódunk Németország miatt, mely ragaszkodik hozzá, hogy ígéretet kapjon tőlünk a háromhatalmi egyezmény fenntartására, melyet mi előzőleg akartunk.

Higgyen nekem:

Mussolini

Őexcellenciája, Winston S. Churchill úr részére, London

4.levél:

Chartwell, Westerham, Kent
London, 1940. április 22.

Excellenciás uram, Benito Mussolini!

Megkaptam 16-án kelt levelét, és örömmel veszem, hogy végre megtudhatom, mik a szándékai országomat illetően. A magam részéről a Legfelsőbb ... és a Kormánytanács ülése után kijelenthetem, hogy arra az elhatározásra jutottunk, elfogadjuk az önök, mint baráti ország támogatását, a csatolt szerződéstervezet feltételei alapján. Excellenciás uram értésemre adta, hogy az Olaszország és Nagy-Britannia közötti megállapodás lehetséges; mi ezt a kiindulási alapot javasoljuk, és tekintjük a legmegfelelőbbnek a jelenlegi politikai helyzetben. Megvárjuk a szerződés hivatalos elfogadását, addig is maradok alázatos szolgája:

Winston S. Churchill.